

ПОЛИТИКИН

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD,
Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 10,00 SEK, Норвешка 11,00 NOK,
Грчка 200 GRD

ЗАБАВНИК

7. IX 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ •
• ГОДИНА LII • 13 ДИН.

БРОЈ 2019

**СВЕТАЦ
С БАВОЉЕГ
ОСТРВА**

БЕНЗАМИН ФРАНКЛИН

(1706 - 1790), СЕВЕРНОАМЕРИЧКИ ФИЗИЧАР, ПИСАЧ, ПОЛИТИЧАР, БОРАЦ ЗА НЕЗАВИСНОСТ И СЛОБОДУ АМЕРИКЕ, У ДВАНАЕСТОЈ ГОДИНИ ПОСТАО ЈЕ ШТАМПАРСКИ ШЕГРТ ЈЕР ЈЕ ВИШЕ ВОЛЕО МИРИС ШТАМПАРСКЕ БОЈЕ НЕГО ЛОЖА КОЈИ ЈЕ ЊЕГОВ ОТАЦ КОРИСТИО У СВОЈОЈ РАДИЈИ ЗА ИЗРАДУ СВЕКА.

ЖАБА БУКАЦИЦА СТАРА 20000 ГОДИНА

РУДАРИ КОЈИ СУ 1865. КОПАЛИ У ЈЕДНОЈ ЗАМИ У ФОРЕСДЕЈЛУ (САД) НАШЛИ СУ НА ДУБИНИ ОД 34 МЕТРА ОГРОМНУ БУКАЦИЦУ ДУГАЧКУ 35 ЦМ. ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА ЖАБА ЈЕ ОЖИВЕЛА И ГОДИНАМА ЈЕ ЈОШ СКАКУТАЛА У ОБЛИЖЊОЈ БАРИ. ТО ЈЕ ОЧИГЛЕДНО НАЈСТАРИЈЕ ЖИВО БИГЕ И ЖИВА БЕЗА СА ДРУГИМ ГЕОЛОШКИМ ДОБОМ.

Џоунас Хенвеј

ИЗ ЛОНДОНА ПРВИ ЈЕ ПОНЕО КИШОБРАН У ЕНГЛЕСКОЈ ЈОШ 1700. ГОДИНЕ, АЛИ СУ ГА ЊЕГОВИ ЗЕМЉАЦИ ПРИХВАТИЛИ ТЕК 30 ГОДИНА КАСНИЈЕ.

МУЖЈАК КОЊАЧЕ

УДВАРА СЕ ЖЕНКИ УДАРАЈУКИ ЈЕ ГЛАВОМ.

ПОСМРТНА МАСКА

ФРАНЦУСКОГ КРАЉА АНРИЈА IV (1553-1610) ИЗРАЂЕНА ЈЕ ПРЕМА ЊЕГОВОМ ЛИКУ ТЕК 200 ГОДИНА ПОСЛЕ ВЛАДАРЕВЕ СМРТИ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

●●● аутомобил у облику дубоке ципеле који развија брзину од 80 km/h направљен је у Француској и служи као реклама за „спенсерице“.

●●● чехословачки социолози утврдили су да су најбрбљивија на свету деца од 5 до 10 година: у току дана изговоре и до 14.000 речи! Друго место су неочекивано заузели морнари с бродова дуге пловидбе – кад се врате с путовања, као да надокнађују пропуштено. Резултат:

13.000 речи дневно. Трећи на ранг-листи причатора су млади од 13 до 16 година који дневно изговоре 10.000 речи.

●●● истраживачи Кеопсове пирамиде случајно су открили три досад непознате затворене просторије, од којих је свака дугачка три, а широка и висока два метра. Археолози сада разматрају могућност да помоћу најмодернијих инструмената сазнају шта је у собама, а да их при том не отварају.

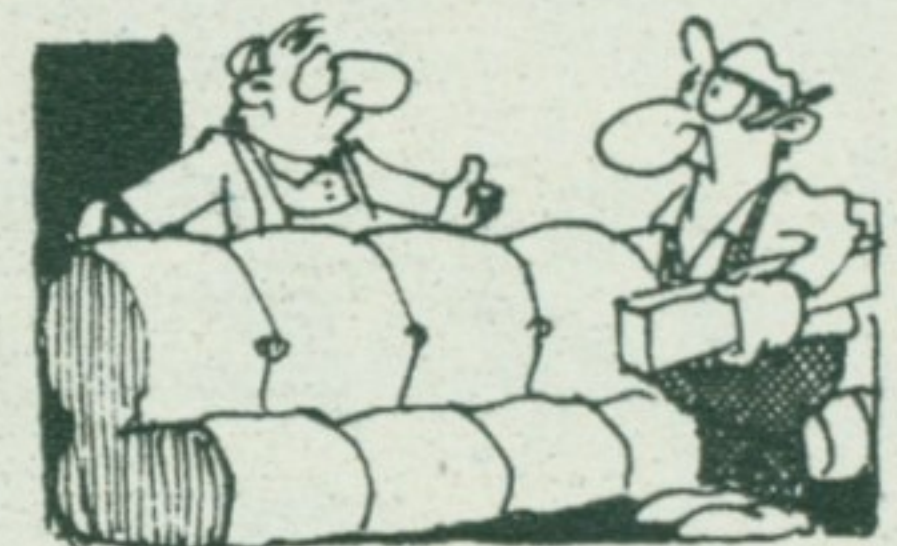
●●● храст који расте у аустријском градићу Бирбаум ан дер Зафену сматра се за најстарији у Европи: ове године напуниће равно 1.000 година.

●●● највиша зграда на свету постаће ускоро „Скај сити 1.000“. То је назив пројекта за супероблакодер јапанске грађевинске компаније „Такенака комутеу“. Зграда ће бити висока 1.000 метара, а по броју станара приближиће се омањем граду.

●●● пре двадесетак година Пласидо Доминго, тада млади шпански певач а данас водећи тенор у свету, написао је молбу Београдској опери молећи да га приме макар и као волонтера, али је одбијен из „административних“ разлога.

●●● у Француској је недавно саграђено виолончело високо свега 27,8 mm.

●●● једна швајцарска фирма која производи тапацирани намештај добила је ових дана необичну поруџбину – да произведе гарнитуру за седење дугачку 102 метра. Купац је један члан краљевске породице из Саудијске Арабије.

Илустровао: Зоран Петковић Петко

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ПОГЛЕДАЈТЕ ЧУДО
ТЕХНИКЕ!

...АУТОМОБИЛ
ГОДИНЕ!

САВРШЕНСТВО МОЈЕ
ИНДУСТРИЈЕ АУТО-
МОБИЛА!

СПОЈ ЕЛЕКТРОНИКЕ И ВРХУН-
СКЕ ТЕХНИКЕ, СУПЕРЛУКСУЗАХ
И САВРШЕНОГ ДИЗАЈНА!

ЛАК ЈЕ К'О
ПЕРО...

РРРР!
РРРР!

...А ВЕКИ И БОЉИ ОД СВИХ
ДО САДА!

ЗАИСТА ЈЕ ФАНТАСТИЧАН!
ЈЕ Л' МОГУ МАЛО ДА ГА ПРО-
ВОЗАМ?

5-15

ЗАБОГА, ПАЈО, ОКУД ТИ
ИДЕЈА ДА ЈЕ ОВАКАВ АУТО
ЗА ВОЖЊУ? ОН ЈЕ САМО ЗА
РЕКЛАМУ!

Distributed by King Features Syndicate

ПУСТИЊСКА

У
ПОТРАЗИ
ЗА
БЛАГОМ

ЛИСИЦА

ЗАМЕЛА

ТРАГ

Оскривеном благу Хитлера и његових поданика испредене су многе легенде. Све, као танка црвена нит, повезује прича да никада није пронађено, без обзира што су у потрагу кретале многе експедиције и појединци. Прилично недоумица и узбуђења до наших дана прати, међутим, трагање за благом једног од најспособнијих Хитлерових војсковођа, фелдмаршала Ервина Ромела, познатијег по надимку Пустинска лисица.

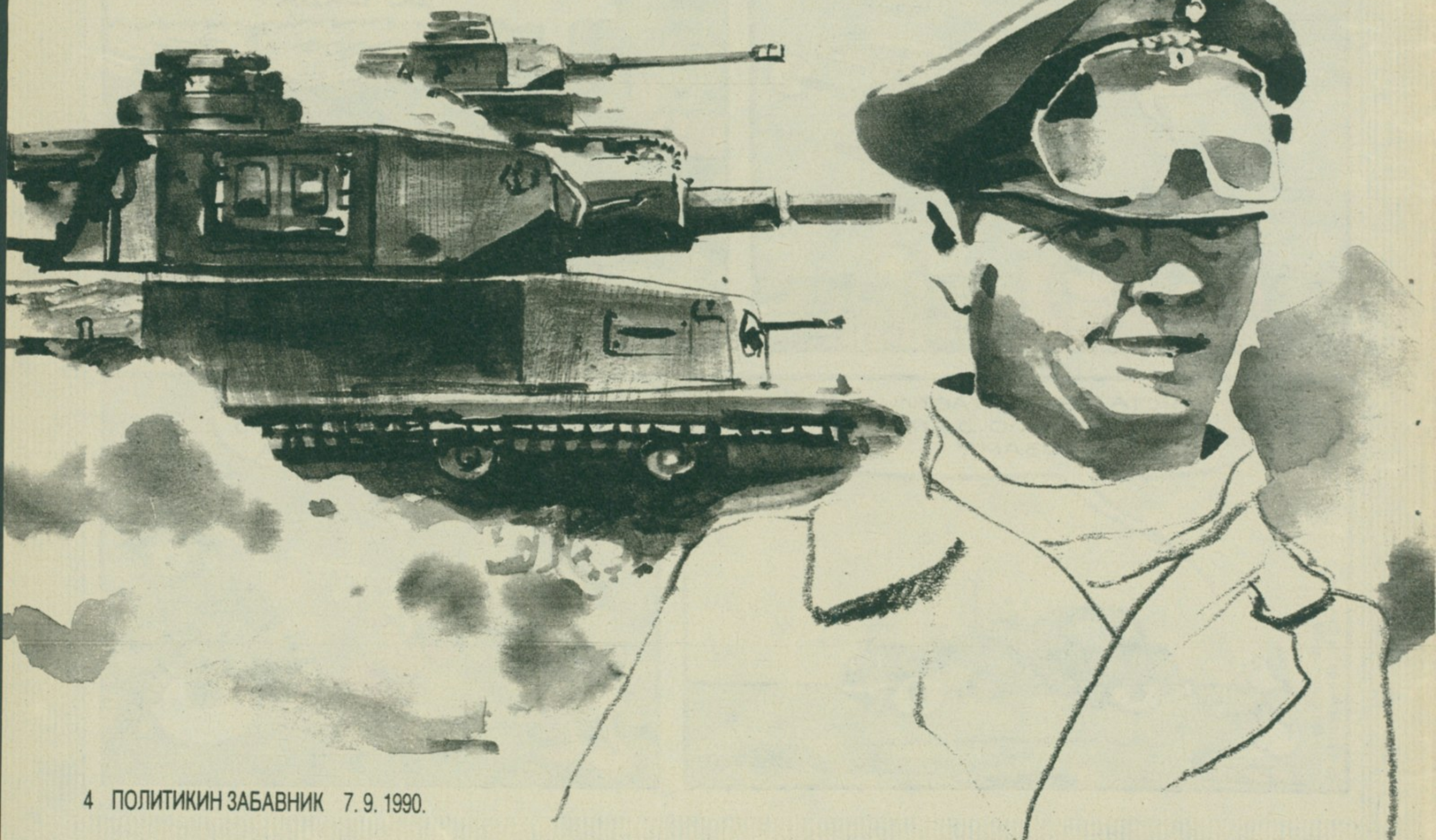
Тамо дубоко од Бастије

У првим данима рата, следећи Хитлерову сулуду идеју о аријевцима на свим континентима, фелдмаршал Ромел се безмало прошетао северном Африком показујући завидну умешност ратовања у пустињи. (Отуд и надимак Пустинска лисица). Сваку победу је крунисао отимањем драгоцености на које би наишао.

Фелдмаршал Ервин Ромел ушао је у историју као прилично успешан војсковођа. Мање успеха, међутим, имају ловци на његово, како тврде, баснословно богатство скривено 1943. године

Када му је ратна срећа, уз свесрдну помоћ Осме армије енглеског фелдмаршала Бернарда Монтгомерија, окренула леђа – посебно после пораза код Ел Аламејна, децембра 1942. – дотад непобедиви Хитлеров војсковођа почео је помно да размишља о времену које стиже.

Прича сачувана до наших дана говори да је, по Ромеловом наређењу, Петер Флајг, есесовац чехословачког порекла, добио задатак да нађе сигурно скровиште за шест великих ковчега пуних злата, платине, дијаманата и уметничких предмета. Било је то непосредно после потписивања примирја између Италије и савезника 8. септембра 1943.

Заједно са четворицом официра Ромеловог Афричког корпуса и још једним безименим морнаром, Петер Флајг је својим моторним чамцем испловио до Корзике, све у потрази за местом где ће сакрити драгоцен терет. Кажу да се Флајг није много двоумио око места јер је до детаља познавао приобаље француског острва.

Недалеко од Бастије, на дубини од око 45 метара, спустио је скупоцени товар и место обележио на приручној мапи. Задовољни успешно обављеним послом, упутили су се према италијанској обали верујући да су они једини сведоци спасавања опљачканог блага.

О њиховој судбини постоји неколико прича. Једна каже да су их савезници ухватили и стрељали, све осим безименог морнара и Петера Флајга. По другој, они су стали испред немачког стрељачког строја. У свет је, од уха до уха, потом кренула прича да благо похарано у северној Африци заправо и није сакрио Петер Флајг. У игру је, након

помних испитивања, ускочио капетан Дал, Хитлеров миљеник, и потекла је прича да је благо заправо скривено на неком другом месту.

Невоља за невољом

У међувремену, некада славни стратег Ервин Ромел доживео је још један неу-

ји. Није успео ни у атентату на Хитлера 20. јула 1944. те је као један од завереника извршио самоубиство и отишао у историју.

Причу о његовом благу, пак, многи нису хтели да оставе историји. Пре свих Петер Флајг. Већ 1948. док је свет још видао ране из последњег највећег светског сукоба,

КОЛИКО ПАРА – ТОЛИКО ВОЈНИКА

Сведочанства су врло поуздана и недвосмислена, без обзира на то што је време избрисало многе трагове. Тек, откад је спознао да је рат прилично уверљиво и моћно средство да се другоме наметне своја воља или одбрани од нартљиваца, човек се помно припремао. Новац је одувек био најважнији предуслов јер, колико пара – толико војника.

Историја бележи да су, рецимо, још стари Грци у Атини закопали више од 1.000 талената за случајеве рата. Јулије Цезар је, спремајући се за борбу против конкурента Помпеја, узео благо из Сатурновог храма које су Римљани сакупљали и чували још од 5. века пре н. е. Наполеон је за своје освајачке походе успео да нагомила резерву од милијарду франака.

Ратови су се, дабоме, водили и због отимања туђег блага. А како је ратна срећа по правилу врло неизвесна, многи су покушавали да сакрију и сачувају нешто и за дане после. Зна се да су шпански републиканци 1938, бежећи у Француску пред налетима Франкових фашиста, закопали благо негде на Пиринејима. Слично су урадили и Италијани после окупације Етиопије. Године 1941. сакрили су 80 буради злата и сребра, од којих је свако тежило 200 килограма.

пех. Као командант Б армије није успео да спречи искрцавање савезника у Норманди-

кренуо је у потрагу за оним што је сакрио. Без успеха. И тако два пута. Био је, међутим, и даље упоран верујући да с неопходном опремом и добрим рониоцима може стићи до потопљеног блага.

Врло дрско је од француске владе затражио помоћ желећи, при том, за себе трећину плена. Французи нису, тада, били расположени за такав савез.

Обесхрабрен неуспесима, Петер Флајг се бацио на друге, нимало чисте послове. Да преживи. Међутим, десило се да га полиција „спакује“ у затвор после крађе једне сасвим обичне и не много скупе камере. Прича сачувана до наших дана даље каже да се у ћелији поверио Корзиканцу Анрију Матеју, рониоцу. Желео је да заједно крену у потрагу за Ромеловим благом. Матеј је одбио желећи, по свој прилици, да сам покуша оно што Флајг није успео.

Од тог тренутка почиње занимљива прича о тајанственим, али и несрећним покушајима да се нађе потопљено Ромелово благо. Зна се да су прво, под непознатим околностима, живот изгубили један адвокат из Нице и извесни швајцарски ронилац. Године 1951. јахта „Старлена“, Корзиканца Анрија Халеа, страдала је у судару с великим бродом, управо близу места за које се верује да крије тајну Ромеловог блага. Упорни Хале је у неколико наврата касније покушавао да се спусти на дубину од 45 метара, али га је сваког пута терао неки малер. На крају је одустао.

Петнаестог августа 1952. у воде око Бастије запутила се и јахта „Римска девица“. Ни она, после бројних перипетија, није успела да одгонетне тајну. Десет година касније у сличну авантуру упутио се и чувени амерички археолог за проучавање мора Едвин Линк. Уз помоћ своје јахте „Морски ронилац“, претворене у пловућу лабораторију, успео је штошта да открије, само не оно што је тражио – Ромелово благо.

Крајем седамдесетих година у миланском листу „Еуро-пео“ појавила се нова прича о потрази за благом Пустинске лисице. Ронилац Болцини је врло детаљно описао све што је његова експедиција учинила да се докопа потопљеног блага. Ни они нису успели, али је дотични Болцини убеђен да је благо ту, под наслагама песка, и да је само питање времена када ће се, после скоро пола столећа, поново појавити.

Прича о Ромеловом баснословном благу и даље живи, голицајући машту многобројних радозналаца, али и искушавајући умеће и упорност професионалних ловаца на изгубљене драгоцености.

П. М.

Илустровао: Брана Јовановић

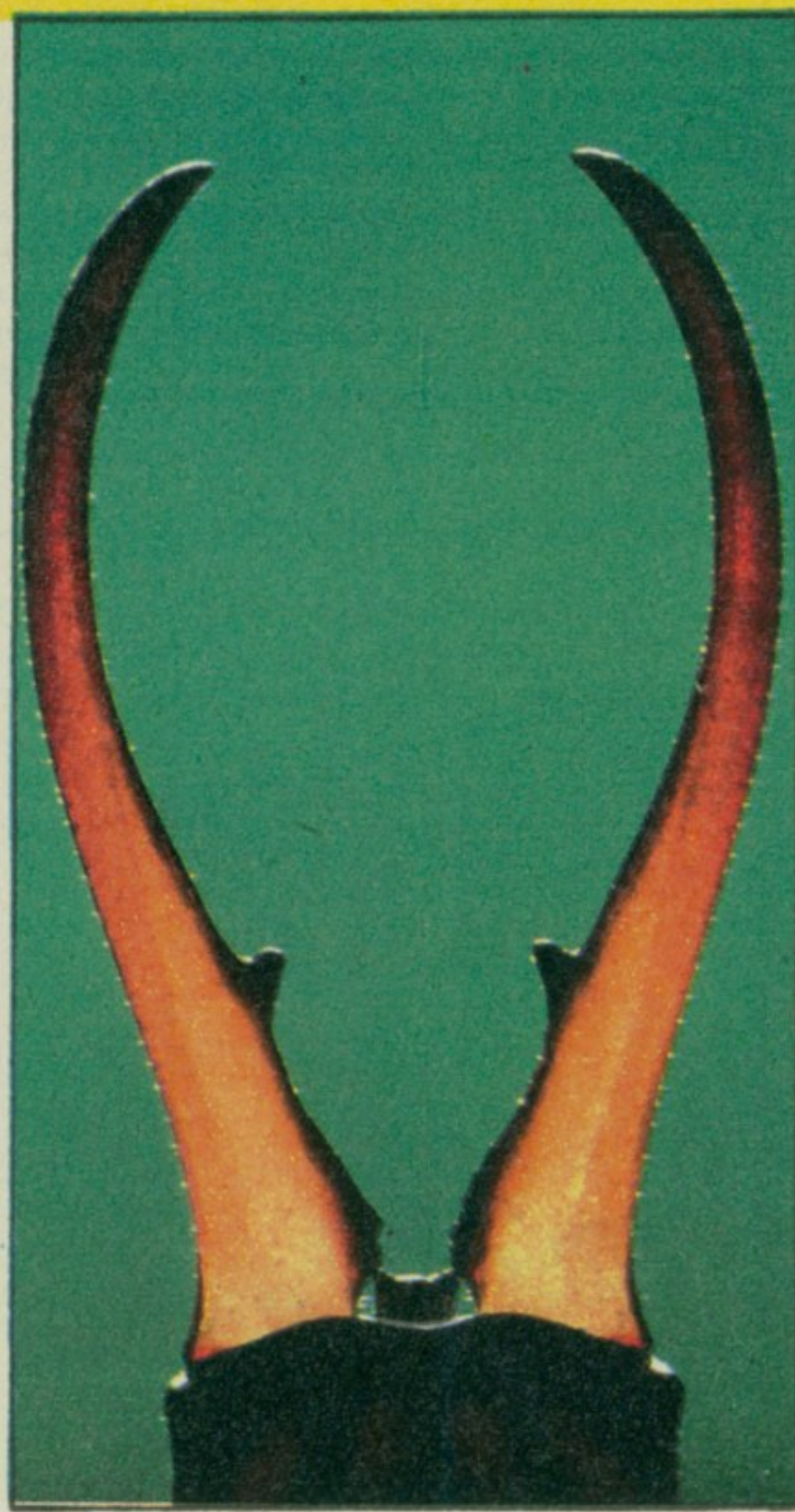

Бионика – или
коришћење
мудрости
природе

ПЕРЈЕ НА КРИЛИМА АВИОНА

Семе кукуте,
слично семену
нама добро
познате
мушкатле,
продире у земљу
уврћући се попут
завртња.

Нож на затварање или перорез веома подсећа на предње ноге
богомољке. Кад их не користи, богомољка их савија и
преклапа при чему се доњи део
ужљебљује попут сечива
код перореза.

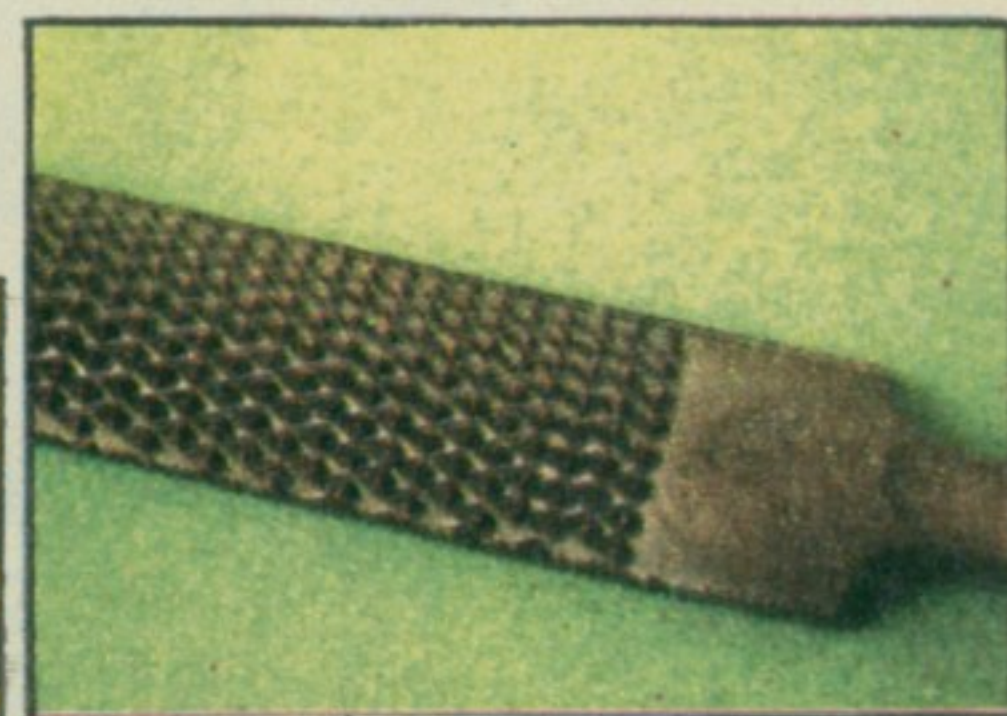

Иако је техно-
логију летења
усавршио до
максимума, чо-
век још не лети
као птица. А из-
гледа да мо-
же...

Нема тога ко бар једном у
животу, после шетње по
пољу, није морао да
скида чичке са одеће. Године
1951, захваљујући управо
чичку и његовој лепљивости,
швајцарски инжењер Жорж
д'Местрал дошао је на идеју
да направи нову врсту копче
(на лепљење), данас веома

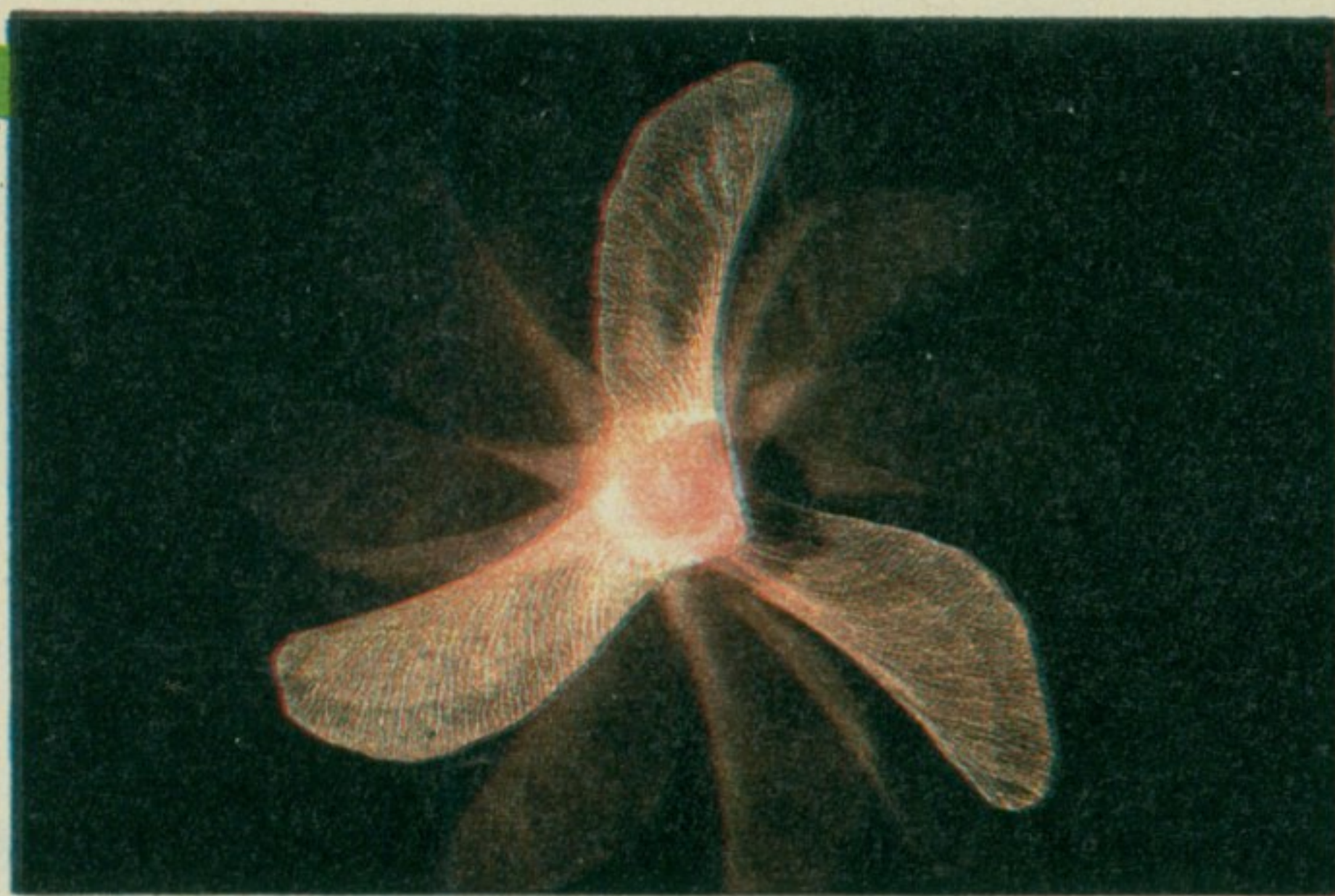
Одбрамбени рогови
тврдокрилца кога зовемо
јеленак инспирисали су
проналазача ових клешта.

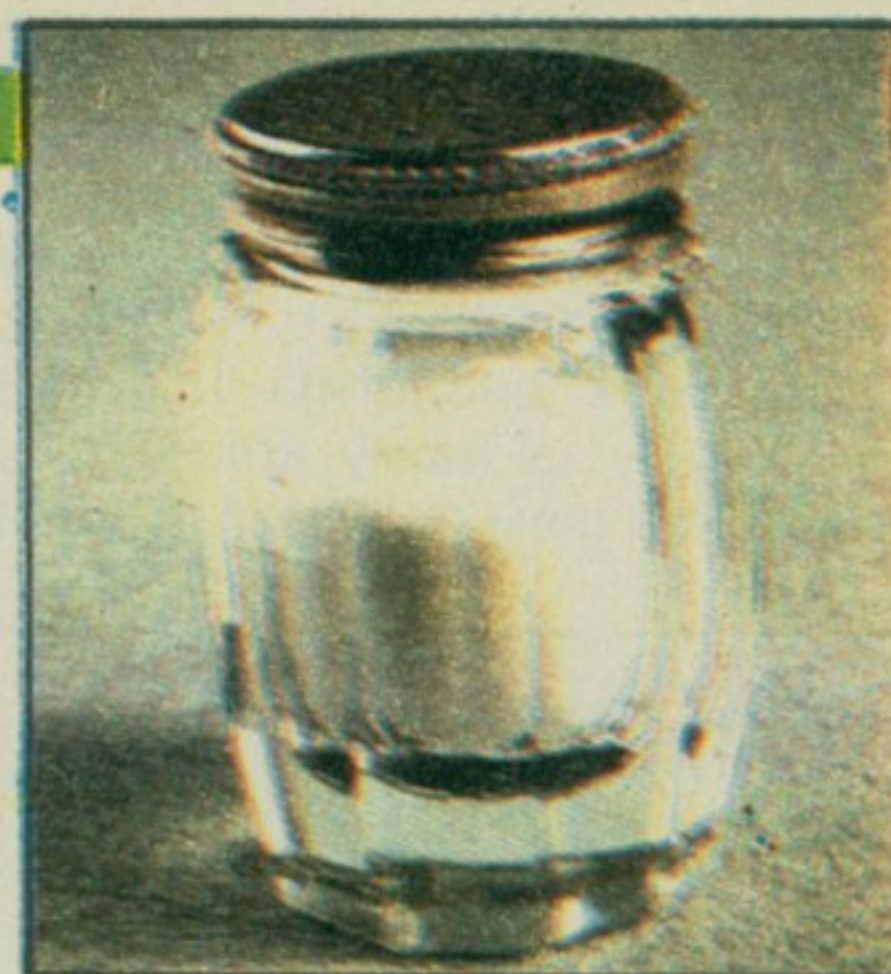
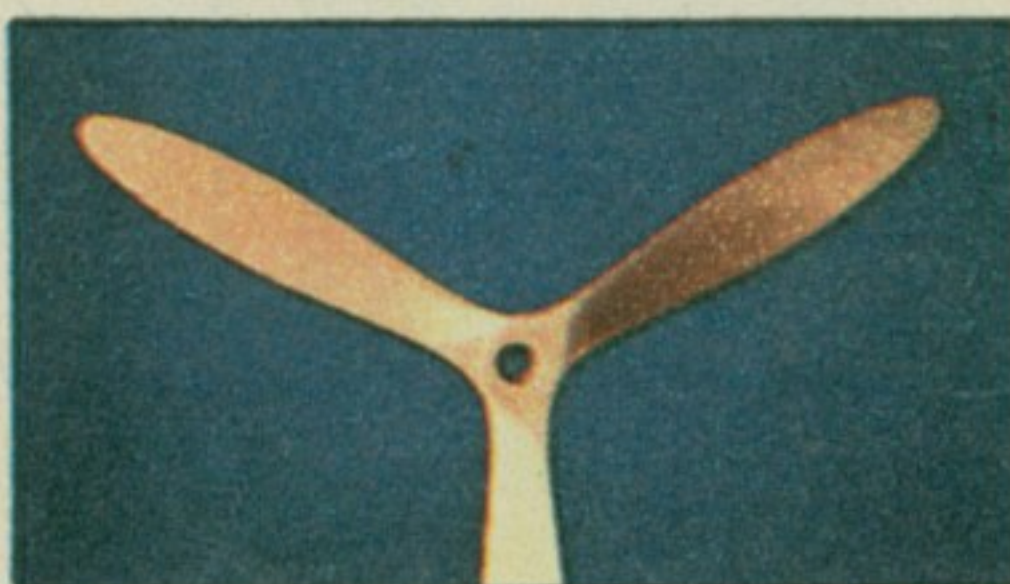
Обична турпија има свог
двојника у треници код пужа.
Реч је о језику који има
рожнате израштаје за
мрвљење хране.

познату баш под називом „чичак“. Нова лепљива копча нашла је најширу примену тамо где су се дотад користиле металне шнале, дрикери, дугмад и пертле. Дакле, за ранчеве, новчанике, торбе, спортску одећу и обућу и слично, али је добродошла и код свемирских бродова – да би се причврстиле оловке, термометри и разне друге ствари неопходне астронаутима у току лета.

Копирање природе није нешто ново и непознато. Француски природњак Рене Антуан д'Ромир који је добар део живота провео проучавајући инсекте, приметио је, још у 17. веку, да осе праве саће од дрвенастих влакана помешаних са пљувачком и да управо тако стварају хартију изузетног квалитета. Ромир је

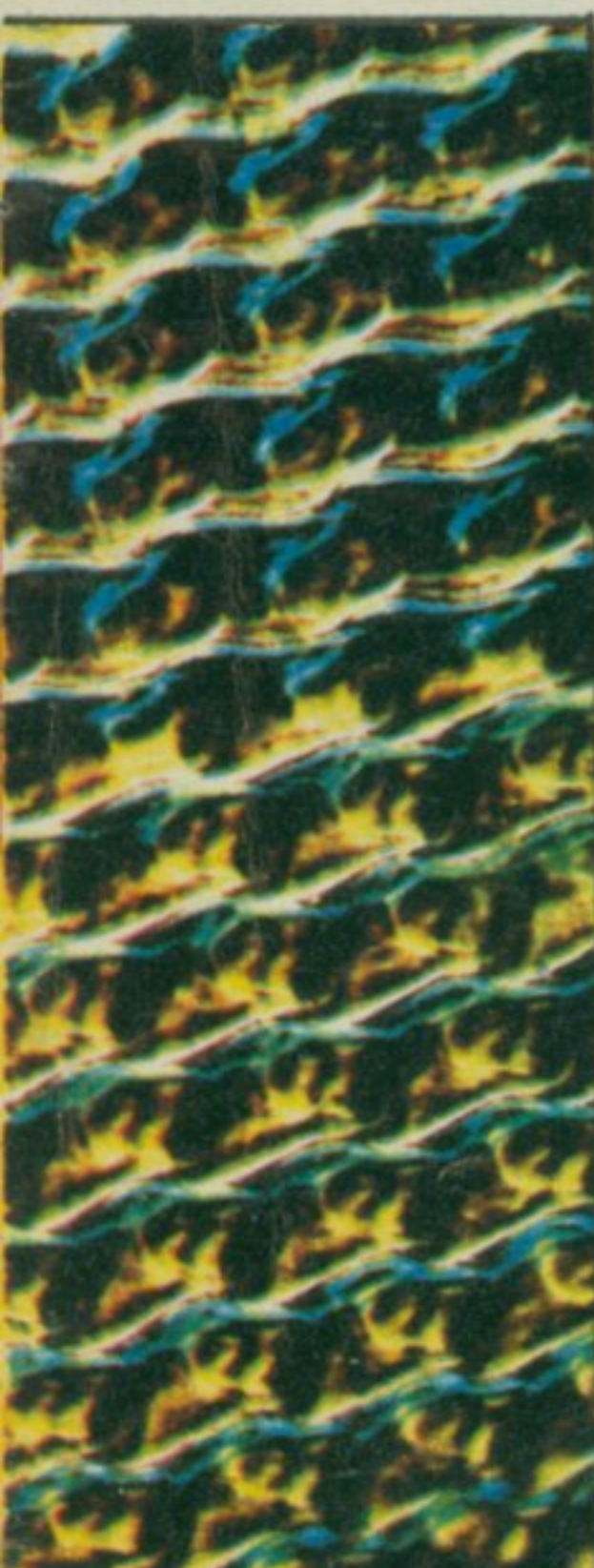
Чим полете с гране, семенке јавора почну да се врте укруг и на тај начин успорава се њихов пад. Тако је природа предухитрила проналазак елисе.

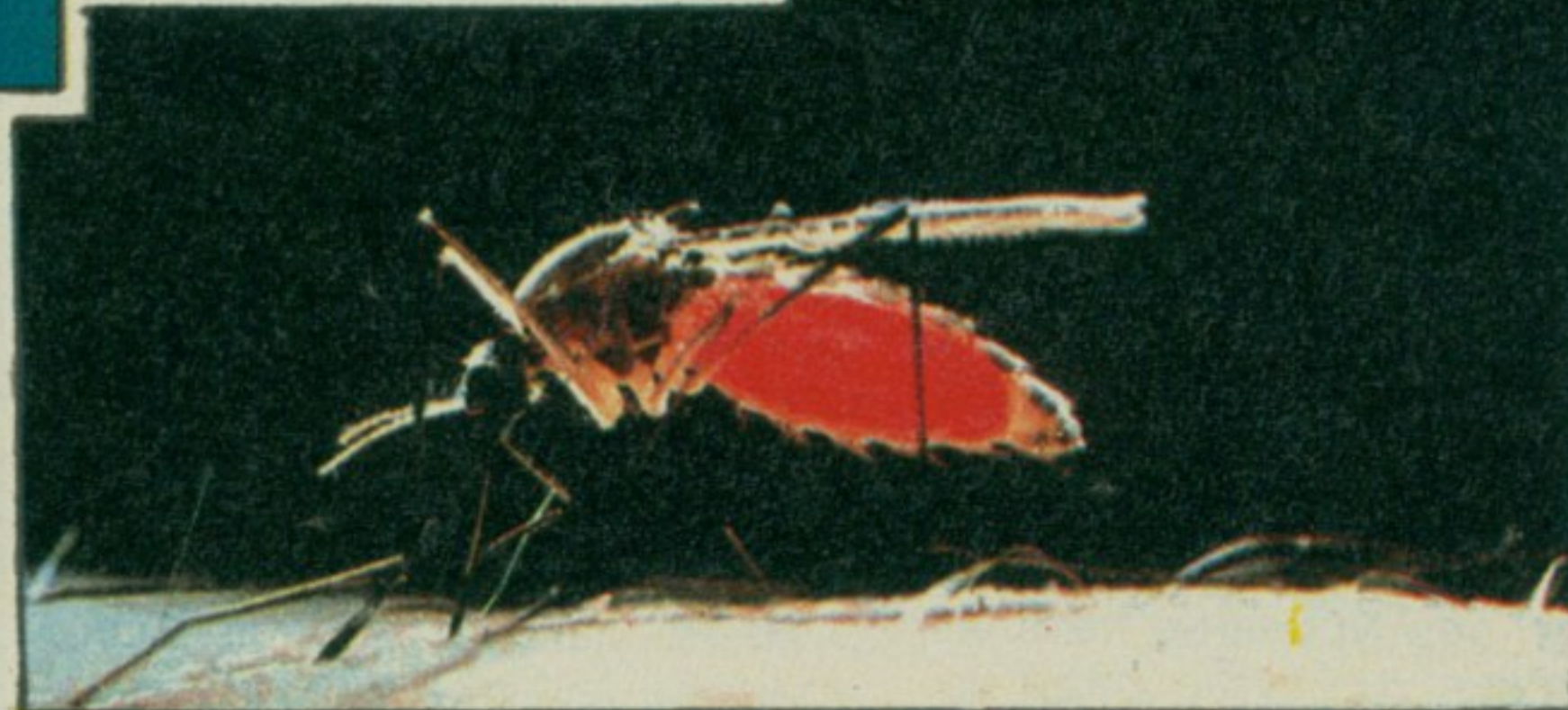
Бионика за трпезу: сланик са избушеним поклопцем који је патентирао амерички инжењер М. Франсе у ствари је копија сазрелог плода мака чије семење испада кроз рупице на сасушеном тучку.

Гекон има на стопалу длачице поређане у редове због чега овај гуштер може да хода и по стаклу. Произвођачи планинарских ципела угледали су се на гекона, па планинари сада много лакше савладавају окомите стене. И зимске гуме су копија геконског стопала.

Педесетих година овог века Швајцарац Жорж д Местрал измислио је „чичак-затварање“ које се данас много користити за спортску обућу, новчанике, ранчеве... Начињено је по угледу на истоимену биљку чије семење има чекињасту облогу са безброј кукица.

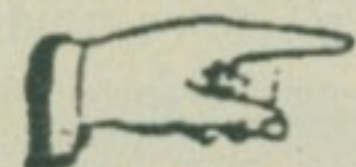

Рилица комарца „ради“ на истом вакуум принципу као и шприц за поткожне инјекције.

зато предложио да се дрво, а не текстилни отпад, убудуће користи у производњи хартије. Нико га, међутим, није озбиљно схватио и морало је да прође више од сто година док нова технологија није коначно прихваћена.

У новије време, тачније 1958. Џек Стил, официр аме-

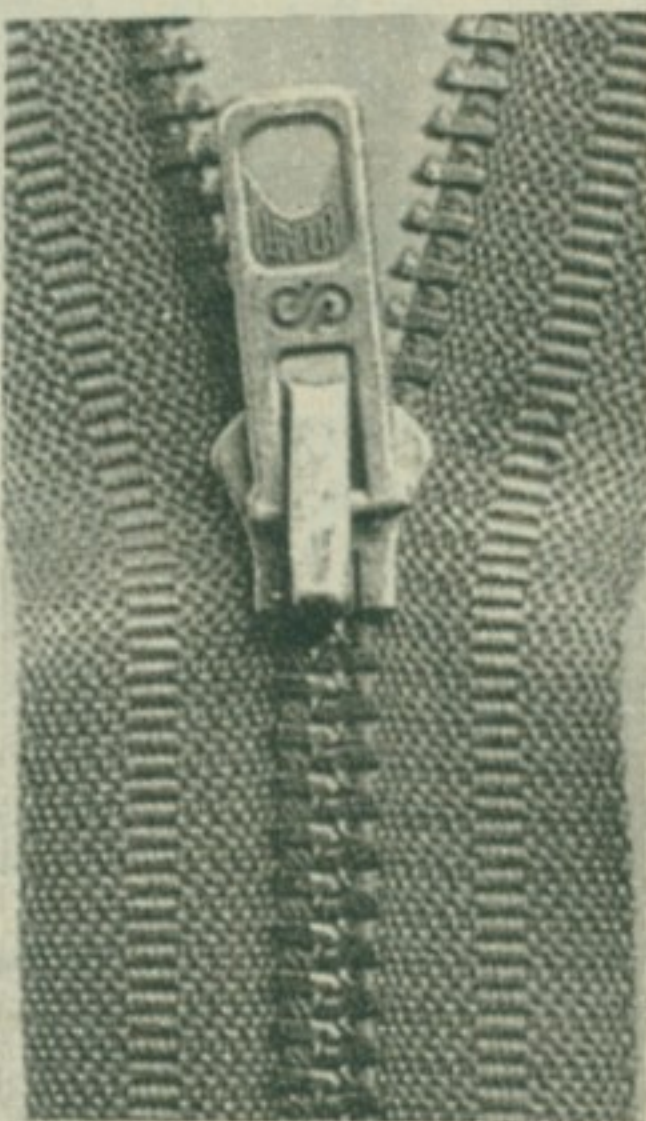

ричког ратног ваздухопловства, сковао је термин „бионика“ (од речи биологија и електроника) — за науку која се бави вештачким системи-

торпеду или подморници смањило успоравајуће дејство воде за два и по пута. Осим тога, делфин, као и зубати кит и слепи миш, има механизам

Револуционарном открићу патент затварача, по свему судећи, претходила је природа. Петсто пута увећана рилица муве открива нам низ жлебова који се уклапају један у други на исти начин као и код рајсфершлуса.

ма који подражавају природу или у њој налазе узор. И одамах питање: да ли би човеку уопште пало на памет да полети да није птица?

Научници су одавно запазили да успешни летачи међу великим птицама — грабљивице, на пример — имају пера чији су крајеви искошени. Тестирањем у аеродинамичном тунелу утврђено је да праволинијска крила која се завршавају низом крилаца, сложених једно изнад другог као птичија пера, уместо да успоре, дају убрзање летелици. „Боинг“ тренутно ради на пројекту који ће имати таква крилаца.

Ево још једног примера:

Делфин је изврстан пливач и могао би да послужи као сјајан инструктор. Тајна брзине лежи у његовој кожи. Веома је еластична и глатка, па је трење сведено на минимум. Кажу да би сличан омотач на

помоћу којег открива плен иако га не види — сам одашље звук и хвата ехо уз помоћ механизма који му је подарила природа. За време Првог светског рата Американци и Французи откривали су немачке подморнице на исти начин — помоћу ехо-локатора.

Најгенијалнији проналазак природе је, несумњиво, људски мозак. Он данас ствара суперкомпјутере који су и сами способни за то исто. За изградњу ових машина као узор су послужиле наше нервне ћелије... Остаје још само да се надамо да човек, као стваралац, неће својим изумима искључити себе!

С. И.

ЖИЧАНИ ГРЧ У ТРИ СТАВА

НЕСЛАВНЕ
ПРЕМИЈЕРЕ
СЛАВНИХ
ДЕЛА

Пред премијеру „Танхојзера“ изведене су чак 164 пробе, али ни то није могло да помогне пошто су многи пакосни музичари из публике ометали извођење опере, па је Вагнер после три вечери одустао од даљег приказивања

Тоакино Росини (1792–1868), син сиромашног свирача рога и оперске певачице, био је легендаран по брзини којом је компоновао. Имао је двадесет четири године када је за Римску комичну оперу написао своје ремек-дело „Севиљског берберина“ — за једва двадесет дана! Рад је из-

гледао овако: у једној соби је Росини компоновао, у другој су ноте преписиване, а у трећој су музичари и певачи већ увежбавали готове делове.

Али, премијера „Севиљског берберина“ испала је дебакл због низа чудноватих договарина. Као прво, млади Росини је имао противнике окупљене око тада веома це-

њеног композитора Пајзијела који је три деценије пре Росинија већ написао оперу под истим именом и према истом Бомаршеовом комаду. Затим, на премијери се Дон Базилио непрестано спотицао о рубове предугачког огртача, док тенор, тада славни Гарсија, никако није успевао да наштимује гитару уз коју пева једну важну арију. Однекуд је искрсла и мачка које до краја нису успели да се отарасе са позорнице, што је све заједно изазвало салве смеха у гледалишту тако да се музика није ни чула.

Ипак, већ сутрадан, на репризи, слушаоци су схватили вредност овог дела које је остало омиљено за сва времена.

Бизе неће срећан завршетак

Као и „Севилски берберин“, тако је и врхунска Вердијева опера „Травијата“ пропала на премијери у Венецији 1853. године. Занимљиво је и то да је, као Росини свог „Берберина“, Верди искомпонувао „Травијату“ исто тако

потребно чак годину дана да публика схвати и прихвати ову оперу.

И Јоханес Брамс је осетио горчину неуспеха на првом извођењу свог јединог концерта за виолину и оркестар. Још док га је компоновао, Брамс се стално саветовао са виолинистом Јозефом Јоакимом (1831–1907) који је био ваљда највећи виолиниста 19. века после – или уз – Паганинија. Јозеф Јоаким и оркестар извели су ово дело беспрекорно, али га је критика дочекала „на нож“ назвавши га „жичани грч у три става“ и „концерт против виолине“. Чињеница је да овај Брамсов концерт спада технички у најтежа виолинска дела, али временом се мишљење о њему променило, тако да данас нема виолинисте који се њиме не дичи у свом репертоару.

Тешко је замислити да је једна тако омиљена опера као Бизеова „Кармен“ могла да пропадне на премијери, а

дела просто створена за либрета!)

Премијера је одржана 3. марта 1875. пред публиком коју је сачињавао „крем“ тадашњег Париза. Међутим, управа Опере Комик још од припрема је вршила притисак на Бизеа да измени трагичан крај опере и да се све лепо и срећно заврши како је већ било уобичајено у њиховој Кући. Чак су и на генералној проби настојали да га увере у такву измену, али Бизе није хтео ни да чује, а ни сами извођачи. Тако се догодило да је публика са премијере отишла разочарана. Бизе је, кажу, те ноћи ојађен луњао париским улицама све до зоре. Проширила се и легенда о романтичном уметнику који због неразумевања околине и публике мора да пресвисне у сиромаштву.

Истина је друкчија: два дана после премијере Бизе је

„Танхојзер“ претрпела „чувени“ пад у Паризу. Било је то 1861. године. Вагнер се тада, по други пут, после лутања Европом, обрео у француској престоници.

Представа се веома дуго припремала, у атмосфери неразумевања, зависти, сплеткарења. Одржане су чак 164 пробе, али „Танхојзер“ је ипак пропао, пре свега због нечувеног скандала: бројни завидни музичари предвођени тада моћним Мајербеером толико су ометали извођење да је после три вечери Вагнер морао да повуче дело и одустане од даљег приказивања!

А почетком нашег века, опет у Паризу, још једно дело које се данас велича доживело је несвакидашњи скандал. Био је то балет „Посвећење

Јозеф Јоаким
спада у највеће
виолинисте
19. века

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

за двадесет дана! Изгледа да су за неуспех на премијери највише криви певачи, неодаговарајући костими, али и веома деликатна тема саме опере. Глума и гестикација главне протагонисткиње изазвале су смех, нарочито на крају кад Мими (Травијата) умире и пада док тенор незаинтересовано стоји. Било је

догодило се управо то. „Кармен“ је написана по наруџбини париске Опере Комик. Либрето су урадили познати мајстори тог заната Мејак и Елеви, према изванредној новели Проспера Меримеа (Чајковски, који је веома ценио Бизеову музику, много доцније се „вајкао“ како мало чита, па му промичу овако сјајна

одликован Легијом части, а „Кармен“ се изводи – додуше још не са оноликим успехом који ће доживети само коју годину после његове смрти. Он је умро три месеца после премијере. Имао је само тридесет четири године.

Сплеткароши отерали Вагнера

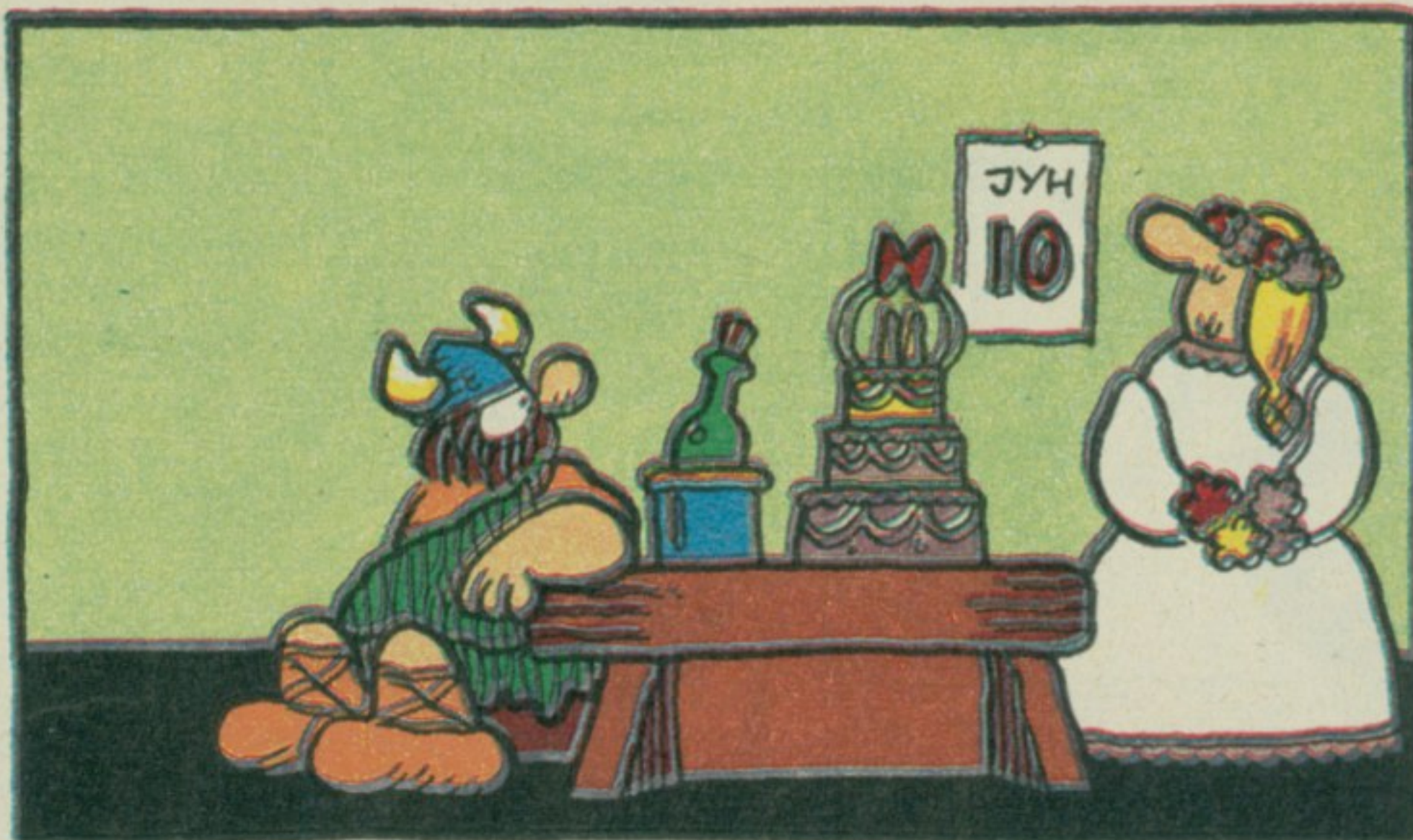
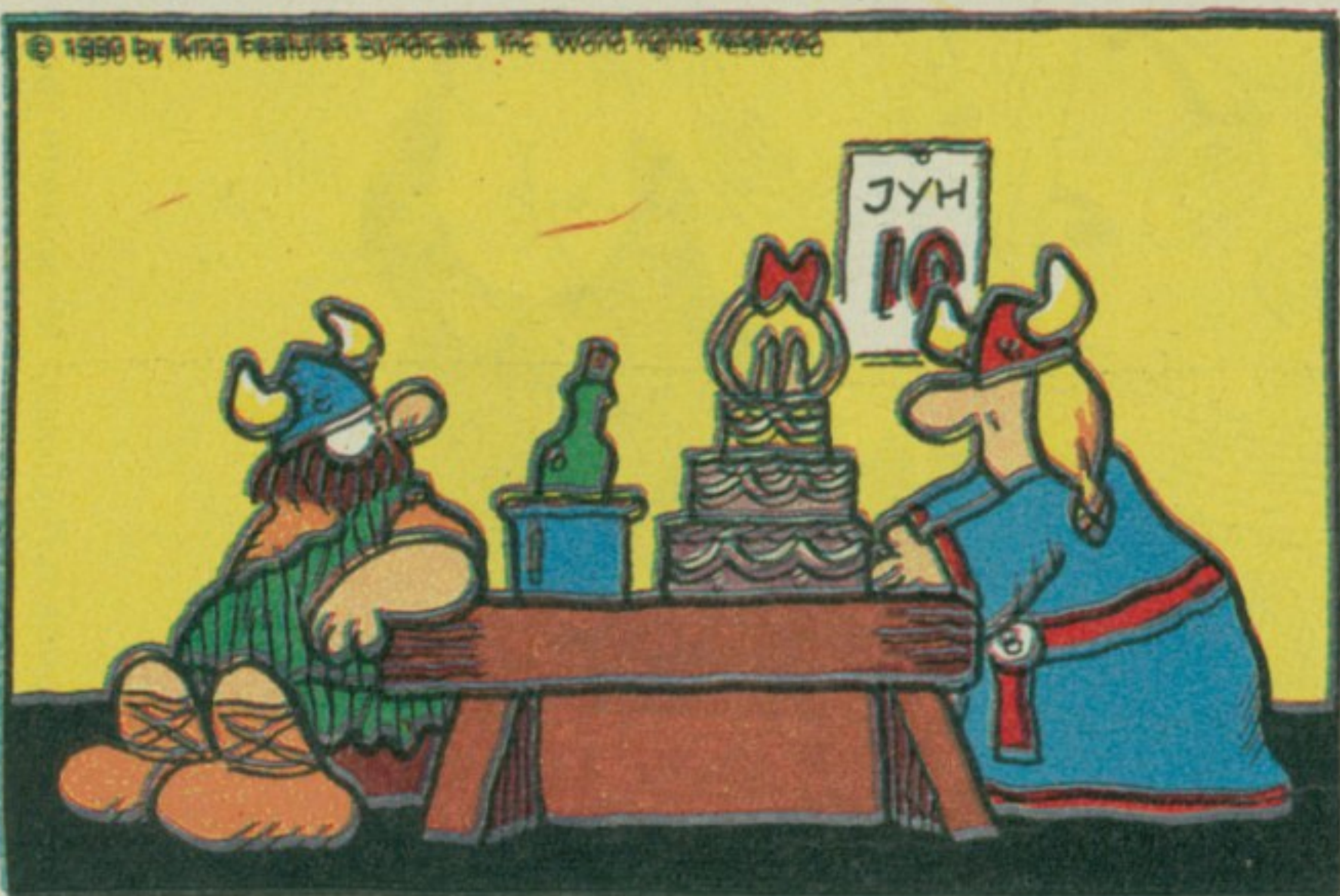
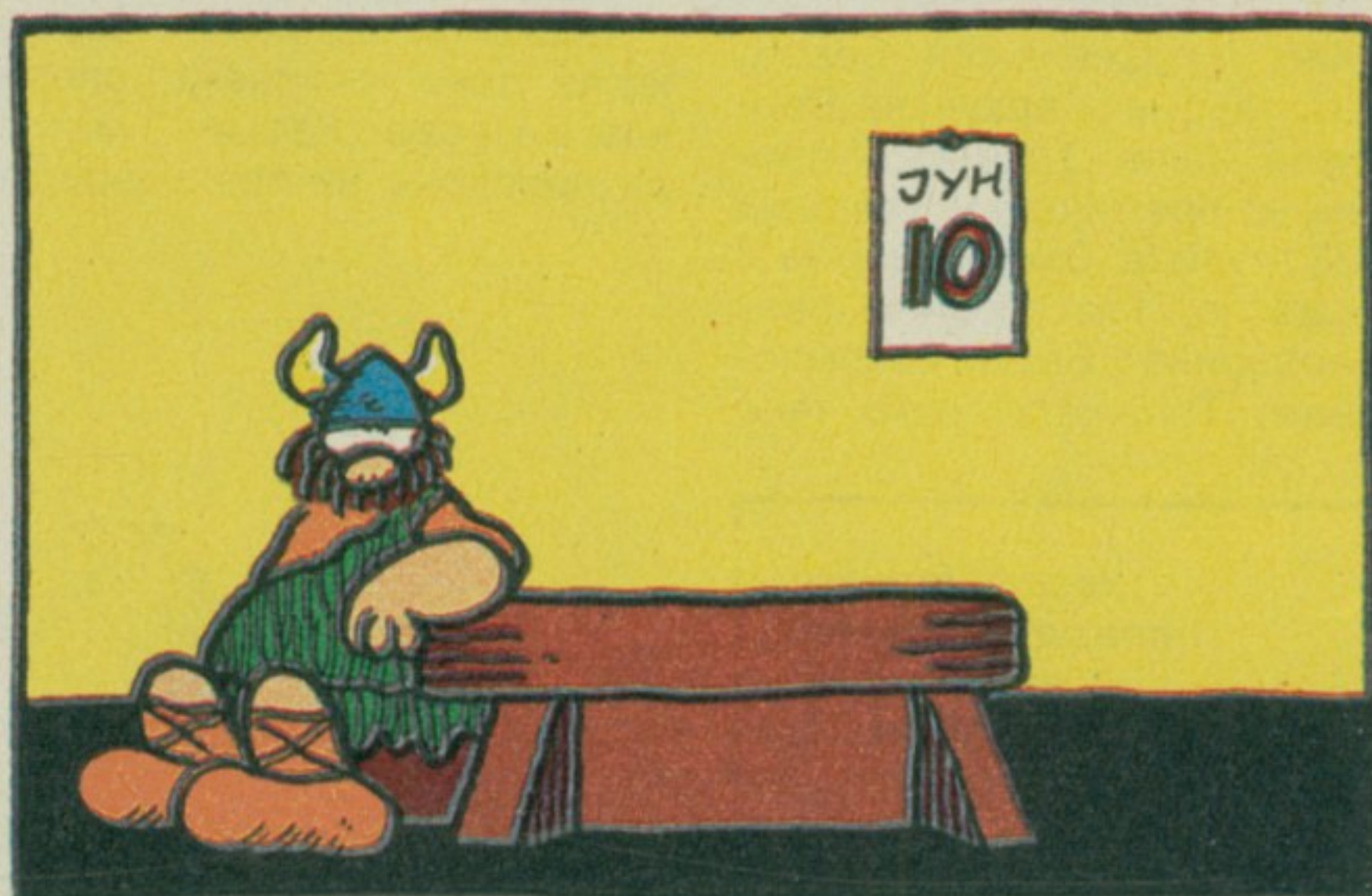
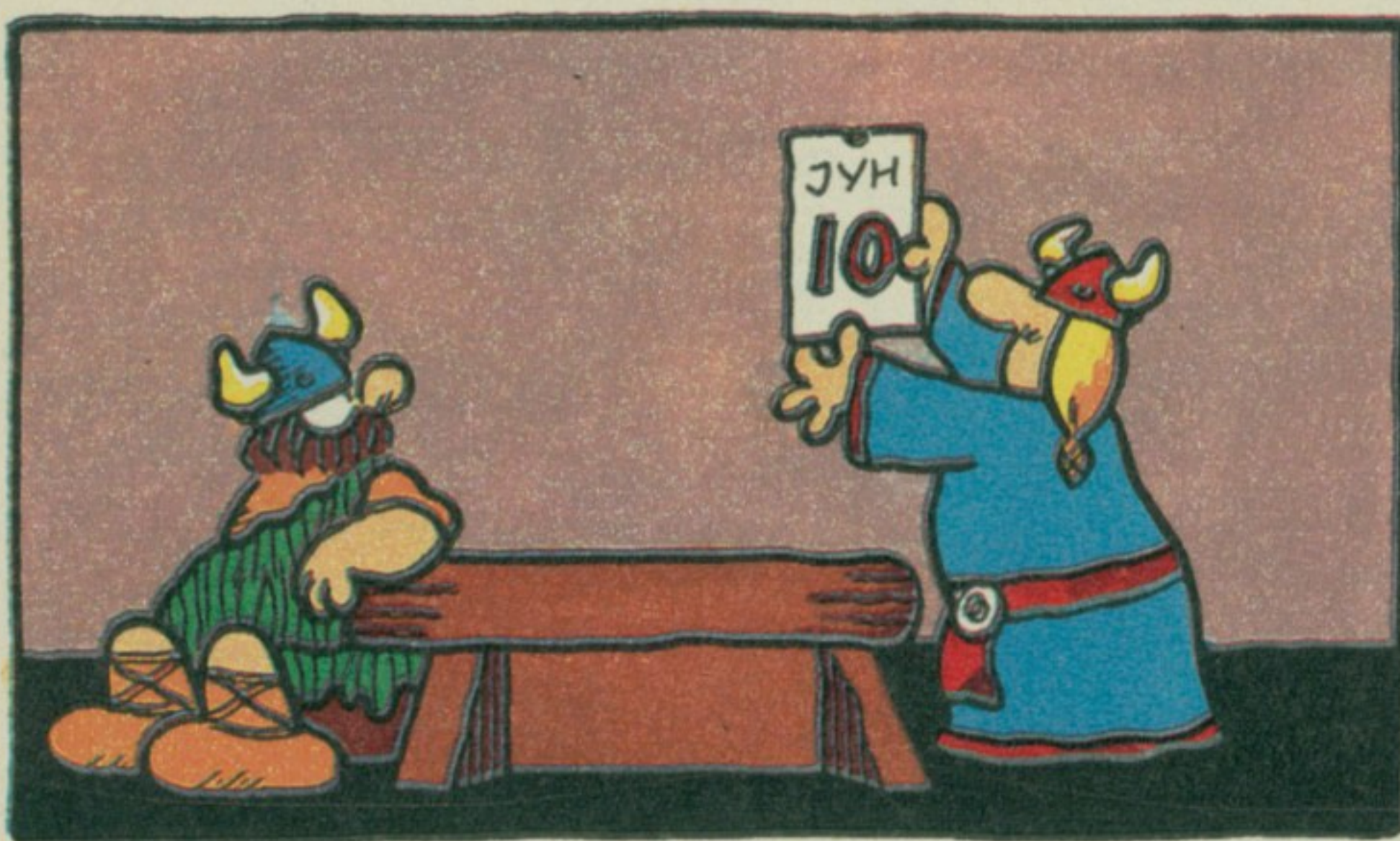
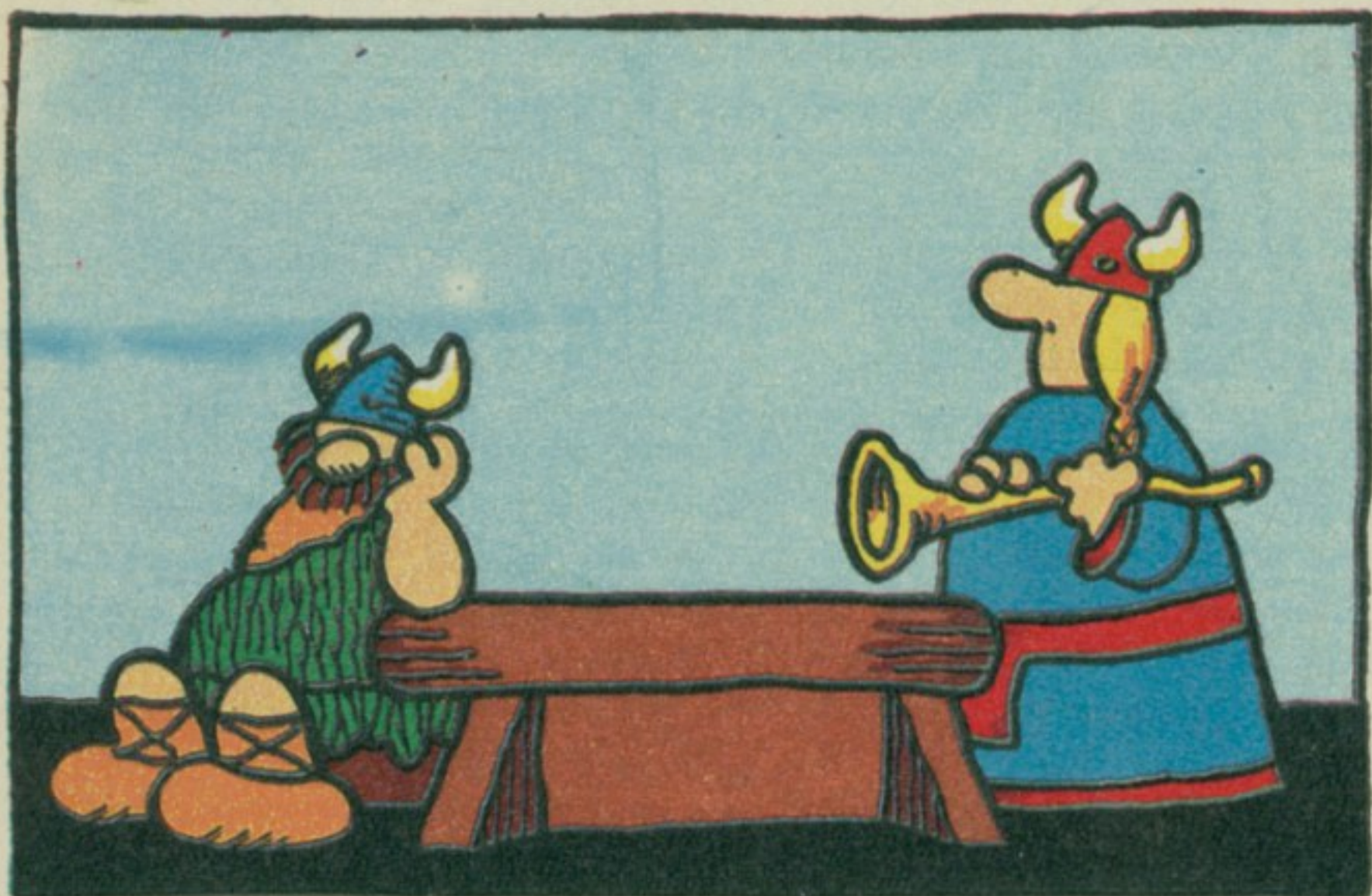
И Рихард Вагнер (1813–1883) је доживео тежак ударац када је његова опера

пролећа“ Игора Стравинског. На премијери је публика звиждала, лупала ногама и стварала толику буку да играчи повремено уопште нису чули музику! Балет који описује слике паганске Русије превазилазио је могућности схватања већине тадашњих слушаца, а и критика је „сахрањила“ балет Стравинског: уместо „Сакре“ („посвећење“) назвала га је Масакре. Ондашњи Парижани масовно су излазили са представе, а данас је ово један од најлепших савремених балета.

Музикус

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ЗЕМЉА

САСВИМ НОВА
ТЕОРИЈА
О НАСТАНКУ

ЗЕМЉОТРЕСА

ЈЕ

КАО

БАЛОН

Претпоставку да се наша планета повећава и пуца, која потпуно обара претходну о померању континената и њиховом сударању, поставио је највећи живи геофизичар Семјуел Кари. Иначе, сви би се смејали

Италијански геофизичар Банкарло Скарела подражава на компјутеру повећање Земље

Катастрофални земљотрес који је јуна ове године погодио Иран и однео на десетине хиљада живота поново је истакао очајничке покушаје научника да нађу начин којим би се померања тла на време предвидела и становништво благовремено евакуисало.

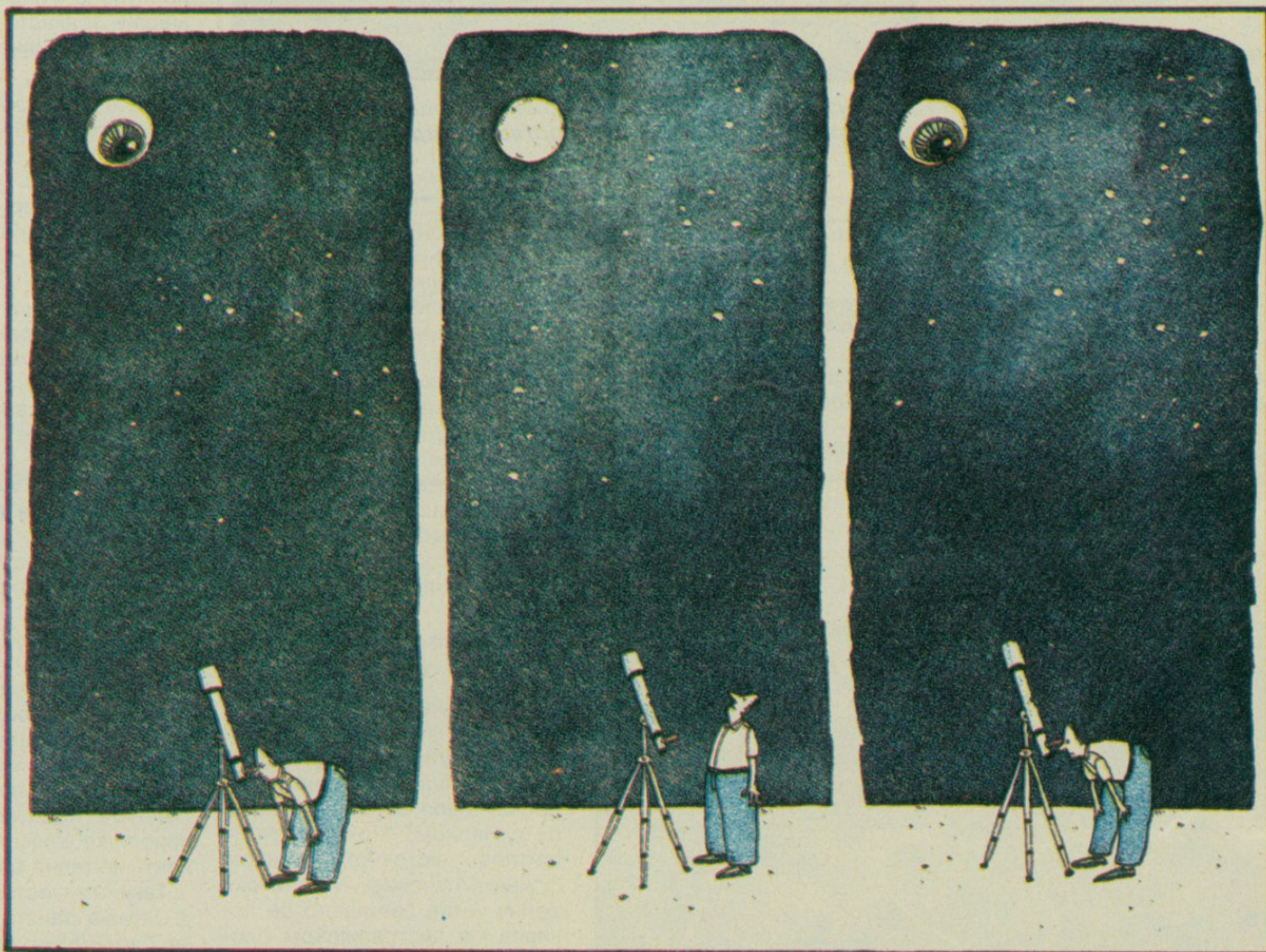
Сва проучавања у том смислу заснована су на већ познатој теорији о помицању континената: копно на коме живимо се, према овој прет-

поставци, састоји од финовских континенталних плоча или блокова који се лагано померају плутајући по мору магме испод Земљине коре. А, када се плоче сударе или дотакну, настаје земљотрес. Или, можда, не?

Јер, поред ове општеприхваћене теорије, постоји још једна толико необична да делује нестварно: континенти се померају зато што се налазе не на чврстој кугли, како смо

УМОР
овз пени

навикли да посматрамо Земљу, већ на балону који се постепено надувава!

Другим речима, Земља постаје све већа, њена површина се, докле може, растеже, а онда на извесним местима пуца и тада долази до мање или више снажног земљотреса.

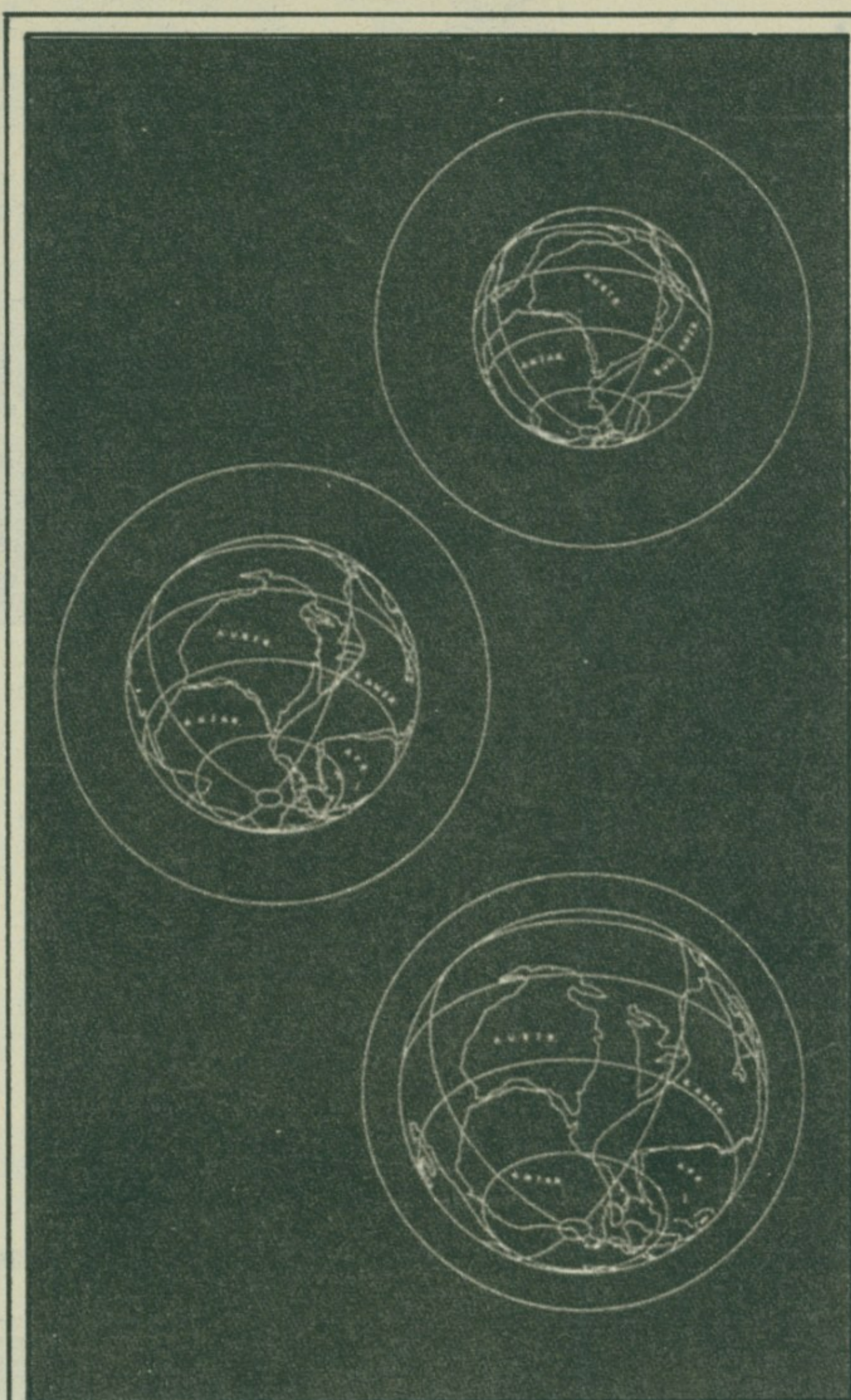
Делови слагалице не штимају

Да је ову теорију Земље-балона поставио неко други а не осамдесетогодишњи Аустралијанац Семјуел Кари, свакако највећи живи геофизичар, стручњаци би је одбацили с подсмехом. Овако, претпоставка о постепеном повећавању наше планете примљена је веома озбиљно и на њој раде готово сви светски геофизичари.

Поставља се питање због чега је уважени професор Семјуел Кари осетио потребу да постави нову претпоставку с обзиром на то да је званична, она о континенталним плочама, већ прихваћена а он сам био међу првима који су је уобличили и подржали.

Па, чињеница је да су геофизичари, ставивши у компјутер, према свим постојећим правилима тектонике, континенте настале цепањем Пангеје – суперконтинента који је постојао пре 200 милиона година – дошли до горког открића да се делови слагалице не уклапају како се очекивало и то нарочито у Тихом океану.

Семјуел Кари је тада претпоставио да је у далекој прошлости Земљин пречник морао бити мањи од данашњег. Професор је „издувао“ Земљину куглу, тако смањивши ње-

Димензије наше планете у далекој прошлости. Спољни круг код сва три цртежа представља садашњи пречник

ну спољњу површину и открио да су се могућности су-

дарања континенталних блокова повећале.

Италијански научник Ђанкарло Скалера, који је нову теорију одмах прихватио, бацио се на посао и помоћу компјутерске симулације покушао да издува Земљин балон. На тај начин успео је да реконструише изглед наше планете када јој је пречник износио седам хиљада километара, готово упола мање од садашњег, што је могло бити пре 400 милиона година.

Одговор ће послати звезде

И италијански геофизичар је на свом монитору добио изненађујуће подударности:

Аустралијска континентална плоча, мало окренута, слаже се с Наском, плочом која се протеже источном страном Јужне Америке. Планински венац Анда савршено се поклапа са аустралијском плочом. Примећује се, такође, и симетрија у профилима изме-

ђу Јужне Америке, Тасманије и базена Коралног мора. Уочљиво је и слагање између Стеновитих планина и великих океанских удолина Тонге и Кермадека у Јужном Пацифику.

Да би се потврдило да ли је све баш тако, треба причекати пар година када ће одговор послати звезде. У ствари, помицање континенталних плоча или блокова мери се методама свемирске геодезије која се углавном служи радио-звезданим изворима а мерења су тачна у центиметар.

У геофизици, значи, има свашта новог, чак револуционарног.

Уштедећемо један океан

Теорија о померању континенталних плоча подразумева да је пречник Земље увек био исти и да плоче Земљине коре плутају по литосфери повремено се сударајући. Професор Семјуел Кари, међутим, каже:

„Сви се слажемо да је Земљина кора крута. Упоредимо је, онда, с љуском јајета залепљеном на балон који представља срце наше планете саздано од стопљених стена које се помало шире.”

Љуска јајета, у немогућности да прати ширење балона који се полако надувава, прснула је у плоче које се померају зракасто услед повећања запремине. Ово је савршено јасно, али је остало да се објасни због чега би се балон, то јест Земља, надувавао.

„Ту смо још код претпоставки”, каже др Кари, „јер се о постанку планете зна мало, готово ништа. Можда се у унутрашњости Земље крије остатак „великог праска”, или делови супергусте збијене првобитне материје који се, сасвим споро, претварају у нормалну, а свака фаза промене повећава Земљину куглу.”

А шта ће се догодити у будућности наше планете када поново дође до повећања њеног пречника? Да ли ће експлодирати, односно хоће ли балон пући?

Семјуел Кари се смеши и објашњава:

„Неће доћи ни до какве катастрофе. Напротив, на кугли која се повећава Тихи океан неће нестати, као што предвиђа теорија о померању континената, када се међусобно приближе азијски и амерички континентални блокови.”

Тако нам остаје утехе: ако је Земља заиста врста балона, бар нећемо изгубити један океан.

Б. Дожић

О укусима...

У неким деловима наше земље многи воле телећу главу у шкембету, Кинези супу од ластавичијих гнезда, Италијани обожавају жабље батаци, Тајванци брашнене црве, а становници малавијског села Бондела, у Југоисточној Африци, прочули су

се у својој земљи по томе што износе на пијаци најукусније – печене термите. У овим крајевима то није само занимација као, рецимо, код нас семенке, већ и важан извор беланчевина, па су зато печени мрави на високој цени.

В. М.

ОЛИМПИЈСКА МЕДАЉА ЗА КЊИЖЕВНОСТ

Господин Ешбах је француски аутор чија је „Ода спорту“ добила златну олимпијску медаљу на књижевном надметању за време Олимпијских игара у Стокхолму 1912. годи-

не. Друго дело, које није награђено, исти господин је потписао именом Георг Хоград. Наравно да су оба имена била измишљена да би идентитет аутора остао тајна за жири. Награђени је био главом и брадом Пјер де Кубертен, оснивач модерних олимпијских игара. ■

ЈУ!

Од ове године полиција америчког града Минеаполиса више неће употребљавати светлеће гранате за застрашивање сумњиваца забарикадираних у неком стану или кући. Не би се могло

рећи да одлука није савршено оправдана. Уследила је после погИБИЈЕ старијег брачног пара који је настрадао у пожару што га је изазвала граната убачена у њихову спаваћу собу. Треба ли рећи да је граната пролетела кроз погрешан прозор? ■

МА ШТА КАЖЕШ

О МИШЕВИМА И ПАЦОВИМА

Јесте да је Мики Маус највољенији миш на свету, али то још не значи да због њега човек не може да се ували у грдне невоље. У случају о коме је реч непријатности су се сручиле на управу забавишта званог „Врло важне бебе“ из Халандејла на Флориди. Да симпатични миш зна да буде гадне нарави, власници забавишта сазнали су пошто су фасаду своје установе увеселили његовим и ликовима Мики, Паје Патка и Шиље. На ово су сместа реаговали представници

„Дизнија“. Забавиште има да се префарба, односно да се уклоне пиратски присвојени цртани јунаци или ће се ствар решити на суду. Сви се слажу да су људи из фабрике снова и слатких мишева праве пацовчине. ■

БУБОУМОРСТВО

Да ли из силне досаде или зато што га је дотична буба уистину изнервирала, тек – четрнаестогодишњи Тими Донован из Болдера у Колораду зграбио је спреј за инсекте, буквално окупао уље, а затим локви с бубетиним принео шибицу. Спреј и буба су планули, с тим што је буба некако одлетела до оближњег шипражја. Шипражје је плануло, ватра се

ЛИЗНИ ЖАБУ КРАСТАЧУ!

Ствар још није узела маха, али је довољно распрострањена да се може сматрати озбиљном. Реч је о најновијем начину за вештачко подизање расположења помоћу наркотика, овог пута природног. Једино ограничење односи се на евентуалну гадљивост уживаоца. Све је кренуло од сазнања да неке врсте јужноамеричких крастаца када се нађу у опасности луче хемикалију која има својства јаког наркотика. Заинтересовани су ствар зачас провалили и кренули у акцију добављања иностраних жаба. Тренутно су у оптицају две технике дрогирања: лизање (живе) жабе или кување чаја од сакупљене излучевине. Први је гаднији, други пипавији. ■

пренела на веранду, са веранде на зид куће, са зида на кров, а одатле на други спрат. Кад се све сабере, бу-

боуморство је Тимијеве родитеље коштало 40.000 долара. А могли су лепо да му купе лопатицу за муве. ■ М. И.

СМЕЈУРИЈА ОД ЛОПОВА

Рон Сидни из Бруклина озбиљан је кандидат за титулу најнеспособнијег пљачкаша банака године. Ронова неквалификованост за лоповски занат је толика да је двадесет и пет пута покушавао, а само пет пута заиста и успео, да изведе пљачку. У једном дану који може да се сматра типичним, неспретњаковић је у четири банке службеницима на шалтеру уручивао претеће поруке. Озбиљно су га схватили само на једном месту одакле је ишетао с пленом од укупно 363 долара. Невероватна каријера Рона Смотаног окончана је у једној реткој прилици када му је пошло за ру-

ком и да опљачка банку и да се при том домогне позамашне своте. Пресрећни Рон истрчао је из банке стежући на грудима завежљај са свежњевима између којих се налазила експлозивна направа која има два својства: да експлодира и да на кожи лопова остави боју која ничим не може да се уклони. Рон је убрзо ухваћен. Местимично чудно обојен по шакама и рукама. ■

**МУШКАРЦИ
ИМ
ЗАВИДЕ**

МАНЕКЕНСКЕ РУШЕ

Још двадесет метара до циља, али на лицу Флоранс Грифит Џојнер је осмех, широк и задовољан. У црвено-белом дресу, као саливена од главе до пете, америчка спринтерка пара ваздух дугачким ноктима у разним бојама у ритму десетинки секунде. Сигурна је у победу и само што не експлодира од радости. Фло-Џо, како је земљаци зову, на Олимпијади у Сеулу пролази прва кроз циљ и са резултатом од 10 секунди и 54 стотинке на 100 метара постаје најбржа жена на свету. Време на коме могу да јој позавиде многи спринтери, доскора и наши државни рекордери.

**То је
незамисливо и
неизводљиво**

Францускиња Џени Лонго својим последњим резултатом од 46.352 km на час на затвореној бициклическој стази није више далеко од званичног светског рекорда за мушкарце који држи Италијан Франческо Мозер (51.151 km/h). Ова четворострука светска шампионка и трострука победница женског Тур д Франса најбољи је бициклиста свих времена. Обе, и Фло-Џо и Лонгова, својим резултатима, изгледом, комуника-

**Најбржа
жена на свету:
Фло-Џо, „Црна
муња” на 100 м.
Резултатом који
је постигла у
Сеулу 1988. била
би олимпијски
победник међу
мушкарцима у
Лос Анђелесу
1932.**

**Све јаче и све
брже данашње
спортисткиње
не престају да
смањују разли-
ку која их дели
од мушких ко-
лега. И при том
изгледају боље
него икад. У че-
му је тајна ових
супердевојака?**

тивношћу и самоувереношћу симбол су нове генерације спортисткиња које ни по чему не личе на мушкобање типа славне Јармиле Кратохвиле или источнонемачких пливачица а при том су истинска конкуренција мушкарцима. Оне су задале последњи ударац оној отровној реченици барона Пјера де Кубертена, коју је оснивач модерних олимпијских игара изговорио пре стотинак година:

– Женска олимпијада! То је незамисливо, неизводљиво, није естетски, а и погрешно је!

Најспектакуларнији успех жене су вероватно постигле у трчању на дуге стазе. А пут до ових резултата био је тежак.

Године 1981. Норвежанка Грета Вајц, будућа четворострука светска шампионка у кросу, учествовала је у мара-

– Материнство је заслужно што сам постала боља атлетичарка – изјавила је Американка Валери Бриско, трострука олимпијска победница у Лос Анђелесу 1984, две године пошто је донела на свет малог Ала. Њена земљакиња Евелин Ешфорт, краљица на 100 метара, вратила се на тркачку стазу годину дана после рођења своје кћерке Оксане. Канадске маме покупили су осам медаља на Зимским олимпијским играма у Калгарију 1988, а совјетска тркачица Татјана Казанкина, олимпијска победница на 1.500 метара 1976, постала је мајка две године касније, повратила титулу 1980, поново родила 1982. и вратила се да би оборила читаву серију светских рекорда.

MAME

РЕКОРДИ

Време мушкобањастих атлетичарки као да је прошло: Јармила Кратохвилова, прва жена која је 400 метара претрчала за 48 секунди.

тону (42,195 km), трци која је до тада била резервисана искључиво за мушкарце. Висока и витка Скандинавка остварила је фантастично време од 2h25'42" и тако се приближила времену с којим је Француз Ален Мимун победио на Олимпијским играма у Лос Анђелесу (одмах иза њега био је наш славни Фрањо Михалић). А на првом женском маратону на Олимпијади у Лос Анђелесу и тај рекорд је пао: Американка Џоан Беноа претрчала је стазу за 2h24'52" (Поређења ради, најбоље време за мушкарце држи Протугалац Карло Лопез: 2h07'12".)

Жене дишу као делфини

Дуго година разноразне забране и предрасуде затварале су пут женама које су желеле да учествују у спортским

Она се не боји морских олуја: Флоранс Арто, једина жена која плива соло на једриличарским такмичењима, раме уз раме с најбољим скиперима наше планете.

такмичењима. Историја спорта је ипак забележила имена неких пионирки као што је била Синиска, кћерка спартанског краља Архидама која је победила на олимпијским играма у 4. веку пре наше ере у тркама четворопрега. Или нешто ближе нашим данима кад је гђа Монтањ, искусна дизачица тегова, оборила са трона светског шампиона пошто је 1909. године успела једним потезом да предвоји шпил од 110 карата. У то време само се мали број дама, утегнутих у корсете или у дугачким хаљинама с високим оковратницима од чипке, усуђивао да изађе на стадион пред публику. Тако су 1920. у Паризу, на првој Олимпијади на којој су учествовале и жене, победнице примиле медаље пред око 20.000 гледалаца у дисциплинама скок удаљ из места и дизању терета са две руке избачајем. Женска атлетика, као уосталом и друге дисциплине, дуго је тапкала у месту док није доживела процват педесетих година.

Године 1964. припаднице агресивног Покрета за ослобођење жена (Womans's lib) пријавиле су се под лажним именом за маратонску трку која се сваке године одржава у Бостону, САД, јер тада жене још нису имале права да трче на стазама дужим од 5.000 метара. На старту су се појавиле преобучене у мушкарце. Њих 300 неприметно се умешало у гомилу тркача. Стигле су на циљ, али су искључене и ова забрана важла је све до 1972. године. Ипак, мало-помало, спортисткиње су прокрчиле себи пут и 1984. године Олимпијске игре у Лос Анђелесу означиле су прави преокрет: жене су тада први пут учествовале у трчању на 400 метара с препонама, 3.000 метара, маратону, синхронизованом пливању, ритмичкој гимнастици, стрељаштву и бициклизму!

Откуд толики успех жена у маратону?

По мишљењу стручњака, жене ове дугачке раздаљине подносе чак боље од мушка-

раца из једноставног разлога што резерве масног ткива код њих износе 20 одсто према 14 код мушкараца. Отуд на дугим стазама оне мање ризикују да остану без „погонског горива“ и дуже могу да издрже велики утрошак енергије.

Друга област у којој жене имају предност јесте пливање. Оне су знатно отпорније на хладноћу од мушкараца и није нимало случајно што су све рекорде у препливавању Ламанша обарале управо припаднице „слабијег“ пола. — Њихово масно ткиво је „непромочивије“ од нашег — каже познати спортски лекар Монденард. — Зато се оне боље прилагођавају ниским температурама. Као и делфини, оне удишу мање, зато дехидрирају спорије од мушкараца, штеде течност у организму и минералне соли што им све омогућава да лакше поднесу топлоту која се ствара у току пливања.

Четири величанствене: Анђела Бандини, доскорашња шампионка у роњењу са задржаним дахом (107 метара), сасвим се приближила мушком светском рекорду. Анета Сержан, краљица кроса, Џени Лонго, најуспешнији бициклиста свих времена, вози 46,352 km/h. Мартина Навратиљова, међу пет најбоље плаћених спортиста на свету.

СВЕТАЦ С ЂАВОЉЕГ ОСТРВА

Тропска грозница је немилосрдно харала, чинило се да ништа не може да је заустави. А онда је, с неочекиване стране, стигао спас

Отац Арнаис Селес зурio је преко маглом обавијеног залива Пари у Венецуели и уздисао од туге при погледу на многобројне лешеве који су плутали по површини мора.

Ирапа је изумирала. Од близу 12.000 људи који су живели у тој вароши више од половине је током три недеље умрло од епидемије грознице. Онима који су остали у животу било је јасно да не могу да очекују никакву помоћ зато што су владине трупе блокирале све путеве који су водили од полуострва Парија где се Ирапа налазила. Војници су имали наређење да пуцају у свакога ко покуша бекство из Ирапе јер је венецуеланска влада била чврсто решена да спречи ширење епидемије.

Бегунци из кажњеничког пакла

С болним уздахом, не верујући да је таква безосећајност уопште могућа, отац Селес је затворио очи и почео да моли небеса да учине неко чудо...

— Оче Селес ... погледајте — један од присутних људи продрмао му је руку. Свештеник је отворио очи и угледао грубо склепан, тешко оштећен чамац који је кроз маглу клизио према обали.

Кад се чамац примакао, свештеник је угледао петорицу људи одевених у дроњке како леже опружени на поду. Са тројицом мештана загазио је у воду, извукао чамац на обалу и помогао незнанима да отетурају до ватре која је у близини горела. Селес их је посматрао у одсјају пламена. Схватио је: били су то бегунци с Ђавољег острва, злогласне кажњеничке колоније на обали Француске Гијане. Њихово бекство изгледало је готово неве-

роватно јер је острво било удаљено око 1.600 километара од обале Ирапе.

Дошљаци су се одједном прибрали и осврнули око себе. Зурили су у лешеве на обали. Четворица су без речи отишла натраг ка чамцу и поново се отиснула на море. Пети је остао. Кад је појео нешто хране, упитао је на француском: — Шта се овде дешава?

107 метара без даха

Међутим, иако се разлика између полова смањила у многим спортовима, женски резултати и даље су ограничени њиховом физиологијом. Снага њихових мишића мања је за 40 одсто него код мушкарца. Оне плаћају и због своје грађе: базен им је дужи, ноге краће, плућа и срце мањи. Крв у женском организму носи мање кисеоника и онемогућава им да постигну још боље резултате у скоку увис и удаљ. Или: Мартина

Навратилова никад неће моћи да победи ни стотог тенисера са светске ранг-листе. Хендикеп на тениским теренима објашњава се пре свега тиме што жене имају мање снаге а и покрети су им спорији.

Али, зато у дисциплинама где не преовлађује снага, или се она користи у мањој мери, жене постижу све више. Тако је Анђела Бандини, ронећи 107 метара заустављеног даха, стигла врло близу светског рекорда Кубанца Фран-

циска Родригеза (112 m).

Нежнији пол ипак постиже најбоље резултате у јахачком спорту. Тренутно оне држе светски рекорд у три дисциплине: дресури, прескакању препона и вишебоју! (Јахање је, једина олимпијска дисциплина са мешовитим екипама, мушким и женским, и што се тиче јахача а и коња: у падоку се ждреппци појављују заједно с кобилама.) У чему је тајна успеха јахачица?

— Жене су упорније у постизању савршенства, стрпљиви-

је и нежније од мушких џокеја — сматра олимпијски победник Розије из 1976 — и зато постижу боље резултате са својим грлима. За коња је врло важан емотиван однос који се лакше успоставља са женским него са мушким јахачем. Зато међу мушкарцима има толико „коњушара“.

Жене су, што је многе изненадило, све боље и у мотоспортовима. Многе од њих су одлични рели-возачи, али у тркама „Формуле 1“ не истичу се баш превише. Само се не-

– Епидемија тропске грознице – објаснио је отац Селес. Човек је рекао: – Ја сам веома слаб, оче. Двадесет три дана били смо на мору с мало хране и без воде, али можда бих могао да помогнем. Зовем се Пјер Буграт. Ја сам лекар...

Спасоносни лек

Испоставило се да Буграт није био само лекар него и специјалиста за тропске болести. Кад се најео и одморио, распитао се код оца Селеса које врсте биљака расту око Ирапе, а онда му пажљиво описао оне за које је сматрао да би могле да се употребе као лек.

Селес је послао неколицину мештана да сакупљају биље. Убрзо су се вратили и Буграт је у једном казану припремио лек. Дао је свештенику упутства како да га справља и оболелима даје напитака. После два дана епидемија је била под контролом. Неколико наредних дана људи су престали да умиру од грознице. Мада су сви знали да је Пјер Буграт одбегли кажњеник, можда осуђен и због убиства, за житеље Ирапе он је постао светац који је дошао с мора.

Буграт је био осуђен на доживотну робију на Ђавољем острву због наводног убиства једног пацијента. Пут од Марсеља, у Француској, преко Атлантика до Јужне Америке није био нимало угодан у оковима на ногама и са 600 других кажњеника на броду. Истрпљеност и разне болештине пратиле су их током путовања, али без лекова и медицинске опреме Буграт је могао мало шта да учини за своје сапатнике. Немоћно је посматрао како људи један за другим умиру.

Кад су се нашли на Ђавољем острву, Буграт је постављен за затворског лекара – његов претходник вратио се у Европу нешто раније. Пуне три године Пјер Буграт је леčio кажњенике, с нешто мало опреме и још мање лекова изузимајући оне које је могао сам да припреми. Писао је писмо за писмом у Француску тврдећи да је невин и тражио да се његов случај поново испита.

Азил у Венецуели

После три године Буграт је схватио да његова писма не остављају никакав утисак на надлежне власти. И, тако, кад је чуо да неколико кажњеника припрема бекство у једном чамцу који су таласи избацили на обалу, одлучио је да им се придружи. У тајности су оправали оштећени чамец што су боље мог-

ли и прикупили малу залиху хране и воде. Једне ноћи њих осморица ишуњала су се из својих колиба, пробали се кроз цунглу, одгурали чамец до обале и отиснули се према Ка-

рипским острвима. Надали су се да ће наћи неку земљу која их неће изручити Французима.

За 23 дана пловидбе на чамец су се обрушила три урагана. У помахниталом мору нестали су јарбол, једра и весла, део залиха и тројица кажњеника. На крају се количина воде свела на мало кишнице коју су захватили са дна чамца. Чињеница да су петорица преживела и стигла до Ирапе била је још једно чудо. Нико никада није сазнао шта се десило са четворицом кажњеника који су те ноћи побегли оставивши Пјера Буграта на копну.

У уобичајеним околностима влада Венецуеле враћала је све одбегле кажњенике натраг на Ђавоље острво. Кад су француске власти

најзад сазнале да Буграт живи у Ирапи, затражиле су његово изручење. Међутим, отац Селес, у пратњи стотина људи из Ирапе, препешачио је 500 километара до престонице да би замолио владу да не врати Буграта у кажњеничку колонију. Влада се сагласила.

Било је то први пут да је Венецуела одбила такав захтев Француза, али у учтиво срочном одговору стајало је и следеће објашњење: „Становници полуострва Парија сматрају доктора Буграта за свеца. Ми мислимо да он треба да остане међу њима.”

Кад је сазнао да може остати у Венецуели, доктор Буграт је одлучио да лекарску праксу обавља у Ирапи. Истовремено, наставио је да доказује своју невиност тврдећи да убиство није починио.

Пјер Буграт је умро 1962. године. Сахрани је присуствовало више хиљада ожалостићених људи. Његово успешно бекство с Ђавољег острва ушло је у легенду. Али, никада није ослобођен оптужбе да је починио убиство.

Г. В.

колико жена усудило да учествује на тим тркама. Сићушна Италијанка Лејла Ломбарди (58 kg) возила је у девет трка за велику награду 1975, али је успела да сакупи само пола поена за светски шампионат. Кети Милер већ неколико година учествује на тркама „Формуле 3000” које су нека врста предворја за „Формулу 1”. Она је на Шампионату Европе успела да победи испред 70 возача и освоји угледну награду „Волан Елф”.

– Ја нисам жена, ја сам во-

зач – каже она. – Учинићу све да успем у „Формули 1.” Али, неки возачи не могу да поднесу да их претигне жена. Спремни су чак да плате неким да ми среди кочнице!

У мотонаутичком спорту Францускиња Брижит Вион недавно је брзином од 177 km/h оборила светски рекорд за мушкарце – 170,89 km/h. Још у једном спорту жене су се сасвим приближиле мушкарцима – у спуту. Резултатом од 214,741 km/h Финкиња Терја Мулари примакла се

сасвим близу свом мушком парњаку Микаелу Приферу (223,741 km/h).

Остаје, међутим, једна врло важна тачка у којој жене никако да достигну своје колеге: новац. Једина спортисткиња која у том погледу може да се такмичи са најбоље плаћеним спортистима мушкарцима јесте Мартина Навратилова. Она је досад у својој каријери зарадила близу 400 милиона најновијих динара тако да се сада налази одмах иза Џека Никлауса,

шампиона у голфу, боксера Марвина Хеглера (800 милиона динара) и Реја Шугера Леонарда (600 милиона). Само за последње две године Мартина Навратилова зарадила је више од Лендла, Мекинроа или Конорса! Али, остале спортисткиње могу о томе само да сањају. Тако је после Олимпијских игара у Сеулу 1988. спринтерка Евелин Ешфорд (100 м) зарађивала по митингу 80 милиона динаре према 550 милиона колико Карл Луис добија само за учешће.

Dizni snovi

Децоо!
...децо!
стиже беси
једна фина
пред вама
је пос-
тељина!

...пајин
јорган,
шиљин чар-
шав, и микијев
јасиљук меки
одвешне рас у
свећ снора,
свећ чаробан,
свећ
далеки!

...од тамука,
мека, глашка,
свака ноћ би-
ће слашка!

наруџбеница

постељина "Дизни снови", комплет: душечни и
јоргански чаршав и јасиључница...
Закружиће жељени ком. дезен

1. happy birthday.....
2. don't worry be happy.....
3. паја голф играч.....
4. паја пеџарош.....
5. паја ♥ паџа.....
6. мики ♥ тини.....

наруџбеницу слаш на адресу:

GOMA

Владимира поповића 6. тел. 011/2222-170
у цену је урачунава поштарина, пласмане музејем

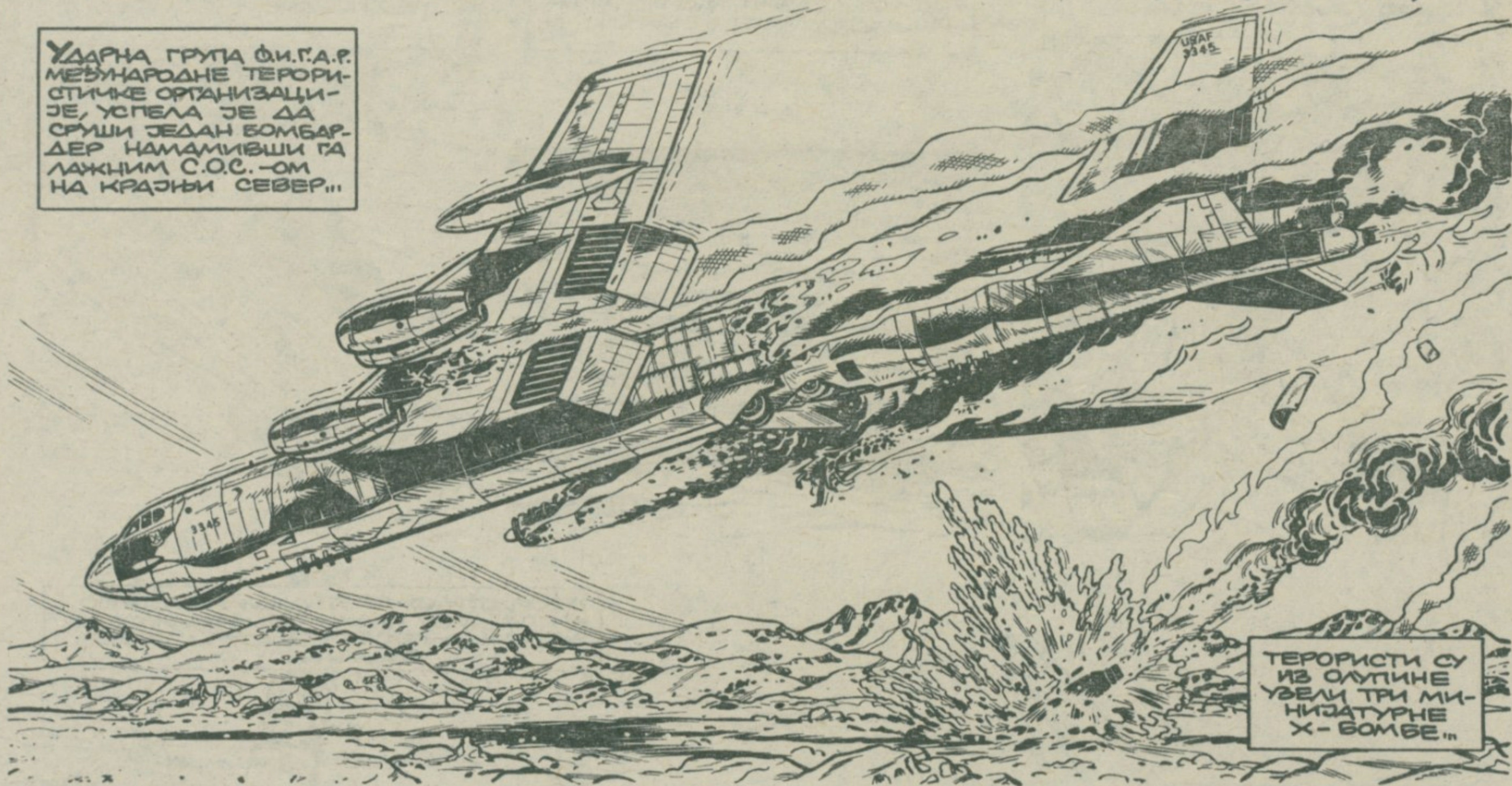
цена 4800 дина
по комплету

јасиључница 60x60cm
јоргански чаршав.....
140x200cm
душечни чаршав.....
140x220cm

IDEJA Beograd

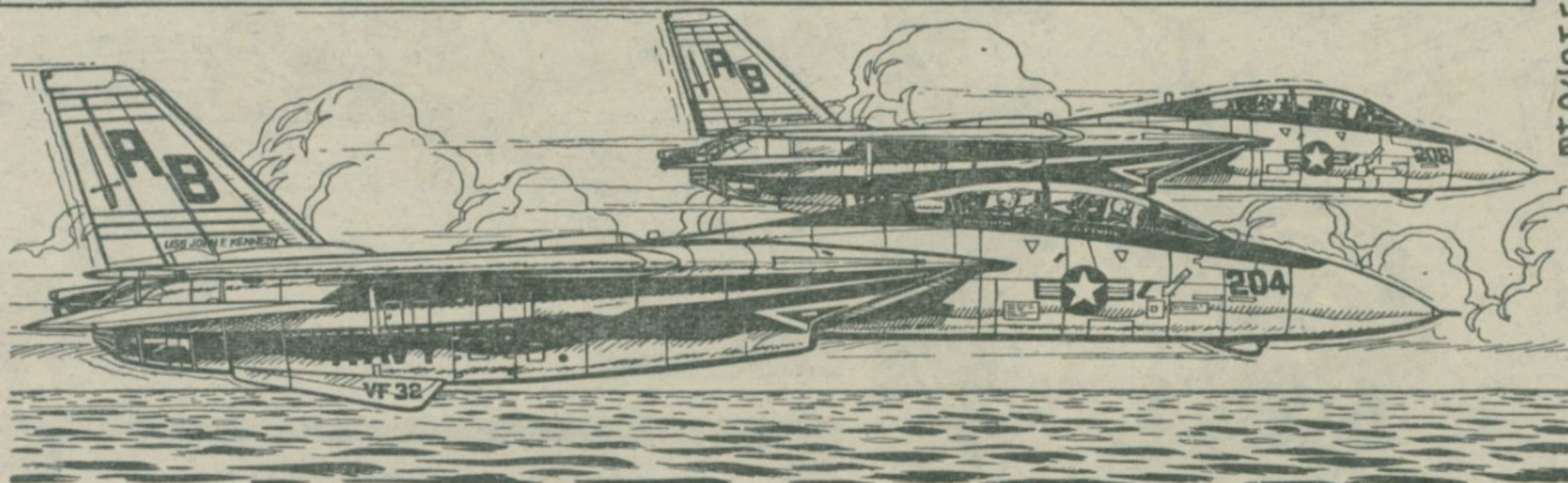
Бак и Лени НЕБЕСКА ВАТРА

УДАРНА ГРУПА Ф.И.Г.А.Р. МЕЂУНАРОДНЕ ТЕРОРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, УСПЕЛА ЈЕ ДА СРУШИ ЈЕДАН БОМБАРДЕР НАМАМИВШИ ГА ЛАЖНИМ С.О.С. -ОМ НА КРАЈЊИ СЕВЕР...

ТЕРОРИСТИ СУ ИЗ ОЛУТИНЕ УЗЕЛИ ТРИ МИНИЈАТУРНЕ X-БОМБЕ...

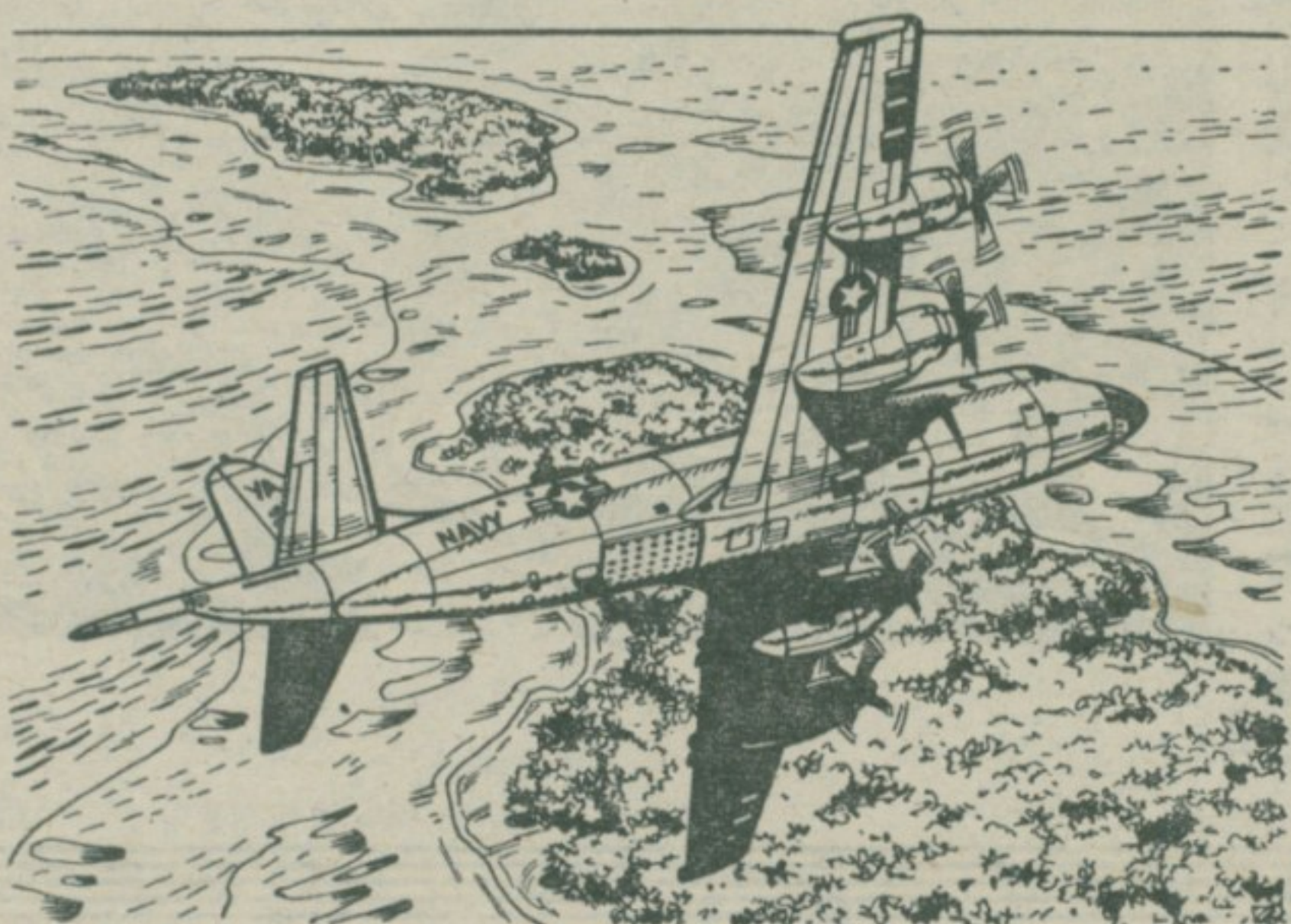
СКОРО У ИСТО ВРЕМЕ, НА АЕРО-МИТИНГУ У МАНАГВИ ДРУГИ КОМАНДОС, УЗ ПОМОЋ ЛЕДИ X, СА НОСАЧА АВИОНА "КЕНЕДИ" ДОГРАБИО ЈЕ ДВА "ТОМКАТА"...

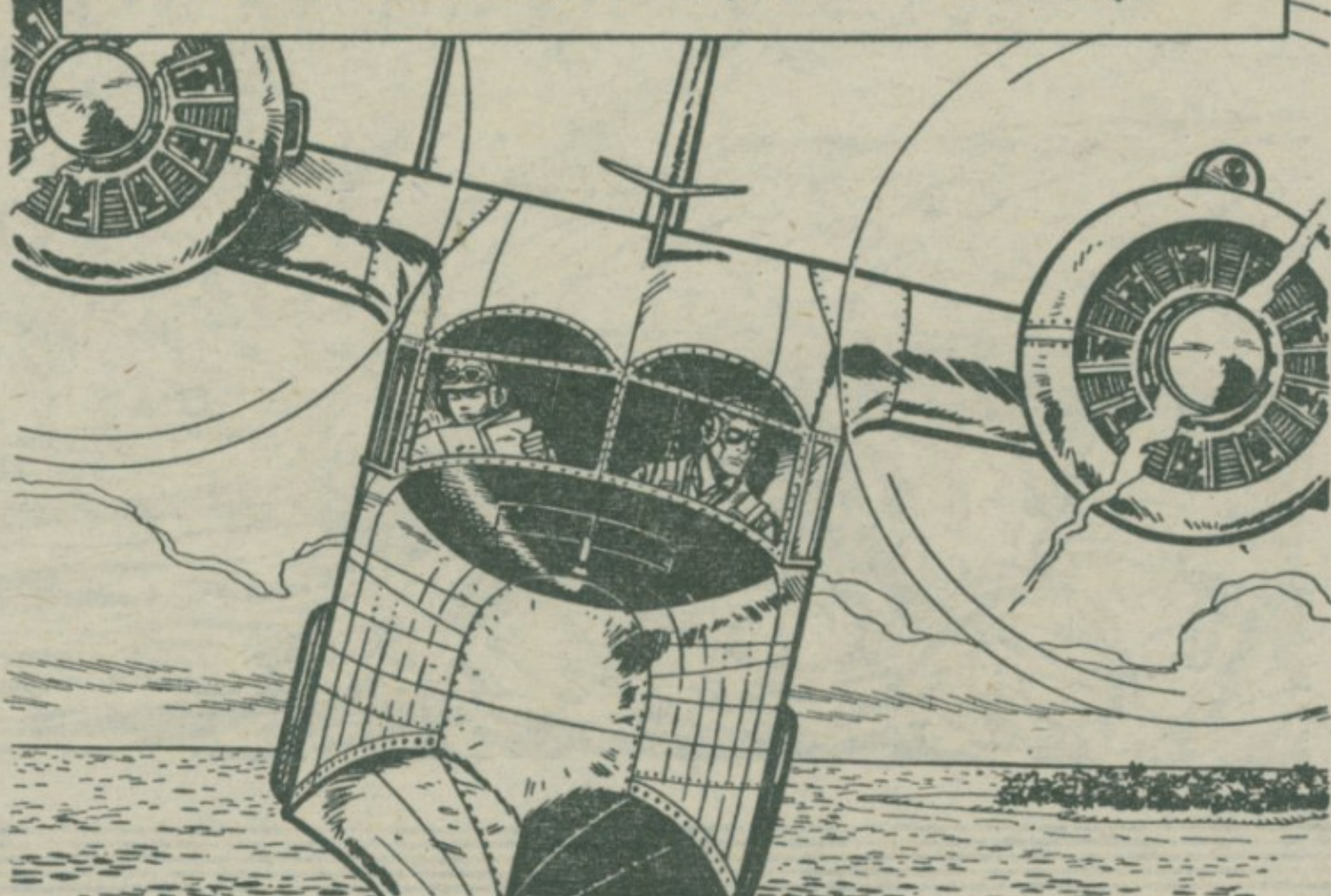
* ВРСТА БОРБЕНОГ АВИОНА

ОВЕ ДВЕ ОПЕРАЦИЈЕ БИЛЕ СУ ПРИПРЕМА-ФАЗЕ ПЛАНА "АПОКАЛИПСА" ЧИЈИ ЈЕ КРАЈЊИ ЦИЛ БИО ВАЗДУШНИ НУКЛЕАРНИ НАПАД НА ОСТРВО КАНКУН ГДЕ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ ОДРЖИ САМИТ ШЕФОВА НАЈМОГЊИЈИХ И НАЈБОГАТИЈИХ ЗЕМАЉА СВЕТА...

УЗАЛУД СУ АМЕРИКАНЦИ ВРШИЛИ ПОТРАГУ ПО ЦЕЛОМ СВЕТУ...

СЛЕДЕЋИ ИНТУИЦИЈУ, БАК И СЕНИ СУ ОДЛУЧИЛИ ДА ПРЕТРАЖЕ ИЗОЛОВАНА БАХАМСКА ОСТРВА...

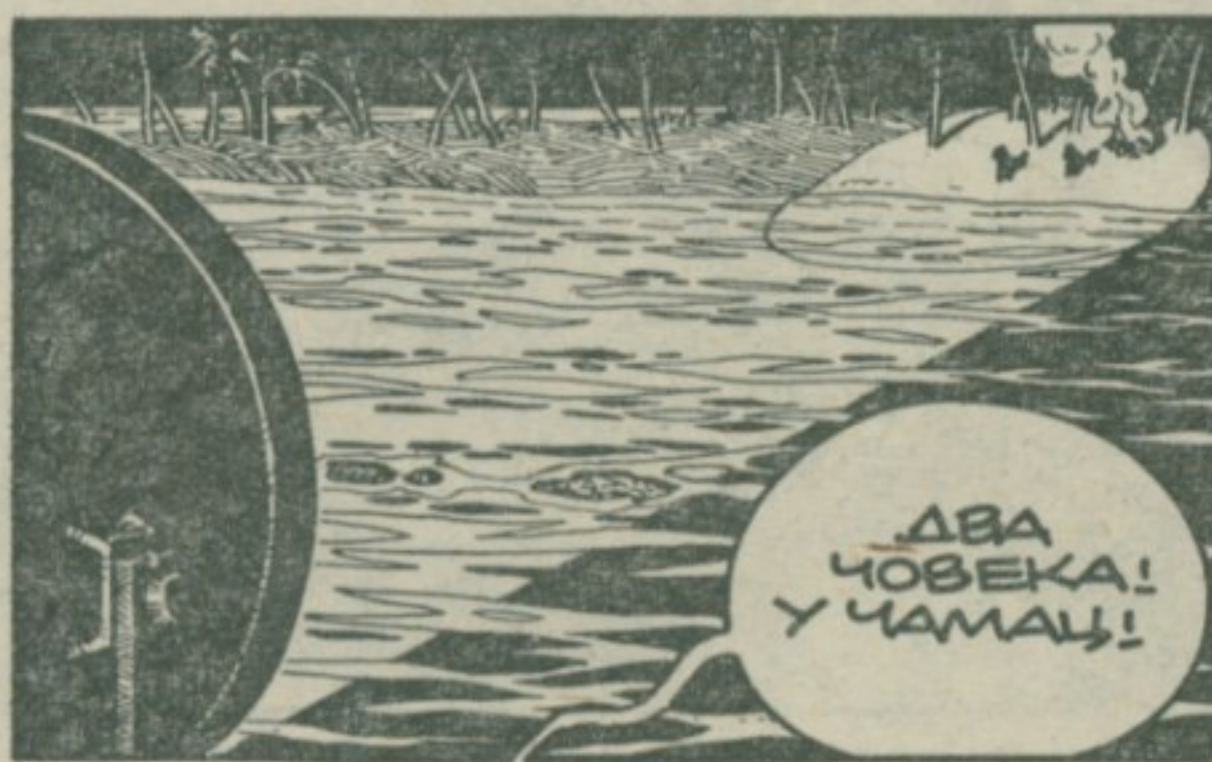
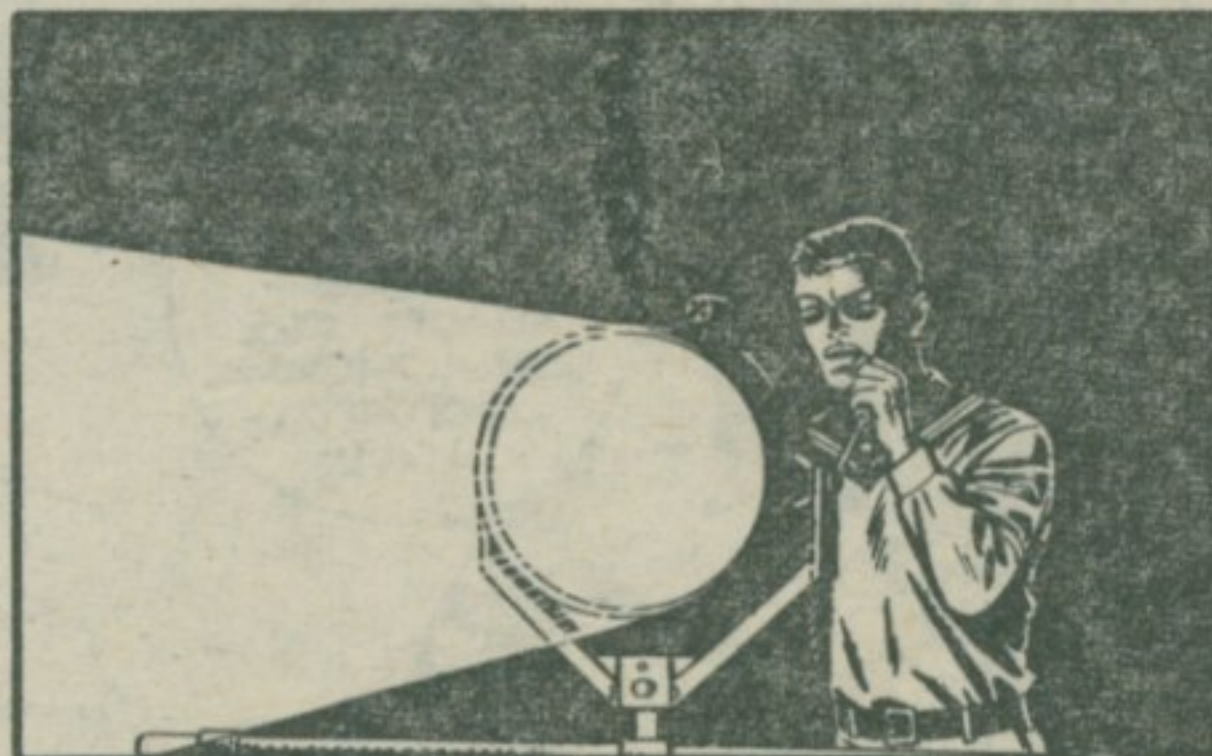
A black and white illustration of a person in a small inflatable boat with an outboard motor, navigating through choppy water. The person is wearing a life vest and is seated in the boat, which is tilted slightly to the left. The water is depicted with many small, dark, wavy lines, suggesting a rough or choppy surface. The boat is moving towards the right side of the frame, leaving a wake behind it. The overall style is that of a vintage comic book or a technical manual illustration.

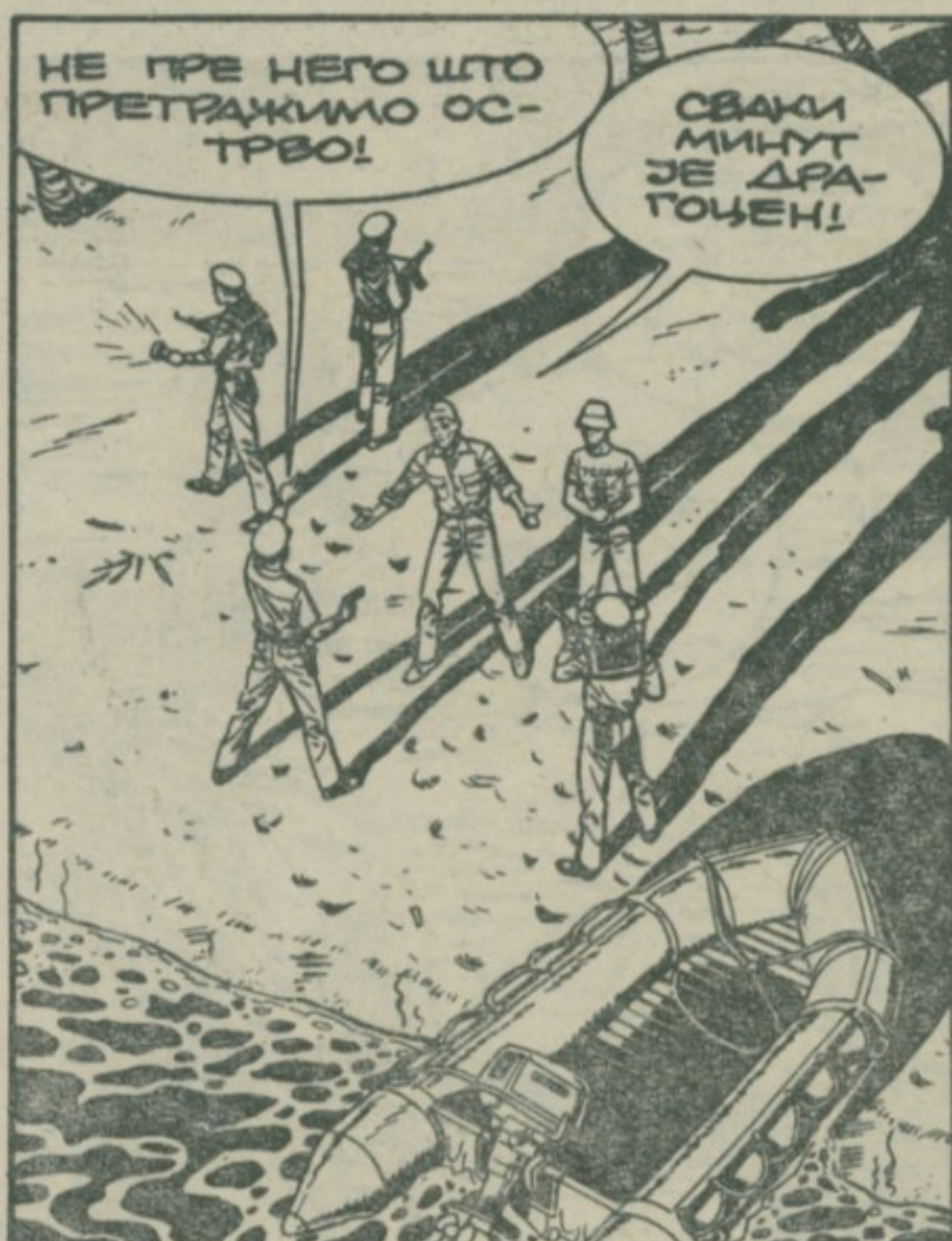
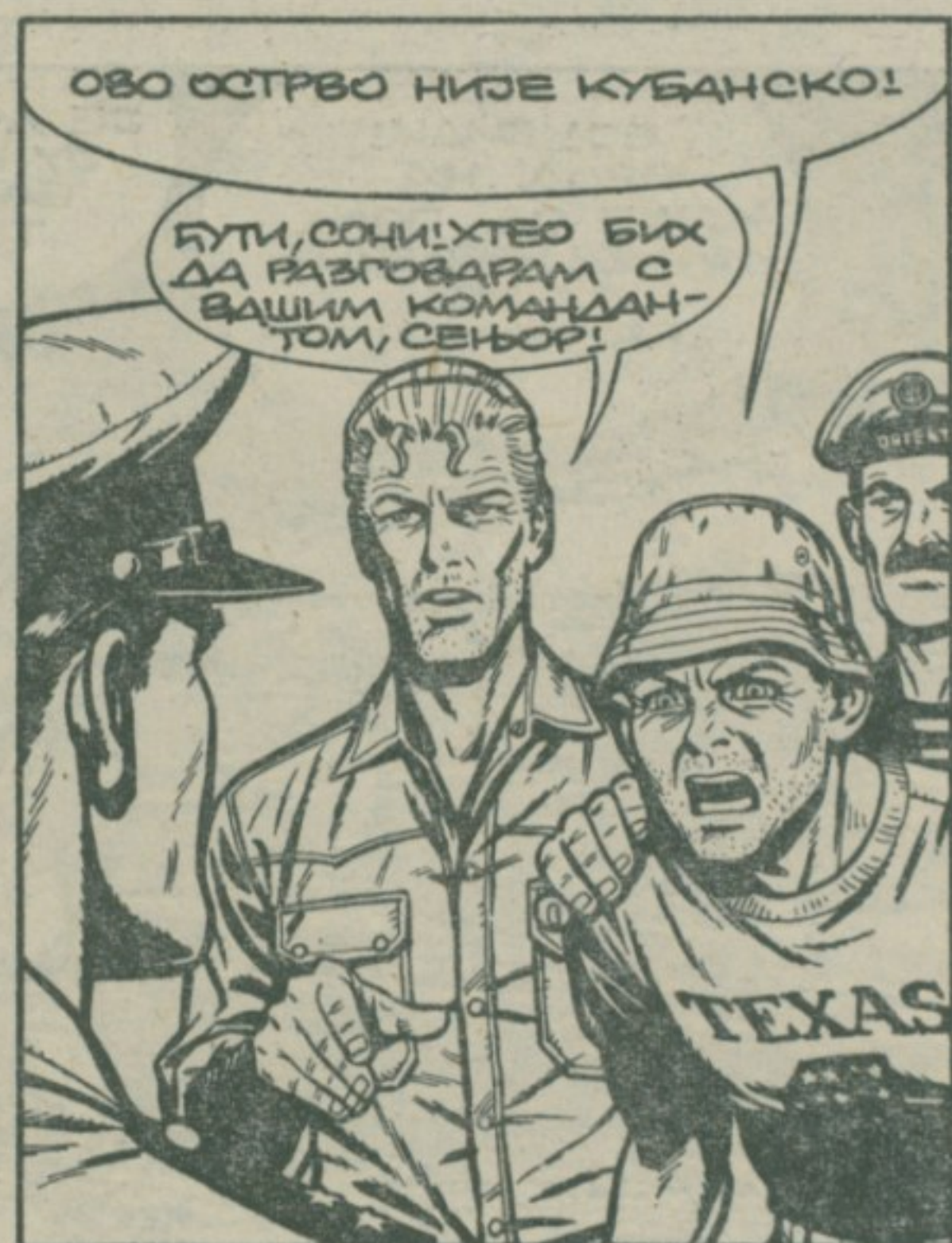
ХИДРОАВИОН
 У КОМЕ СУ
 БИЛИ БАК И
 СОНИ УНИШТИО
 ЈЕ ЈЕДАН
 ОД „ТОМКАТА“.
 ЗАХВАЉУЈУ-
 ЋИ ЧЕДУКИ-
 ЦИ НА-
 ЂЕНОЈ КОД
 ДЕЗЕРТЕРА
 САЗНАЛИ
 СУ ШТА СЕ
 СПРЕМА...

ВРЕМЕ ЈЕ ПРОЛАЗИЛО.
ИЗНЕКАДА, ЈЕДНЕ НОЋИ...

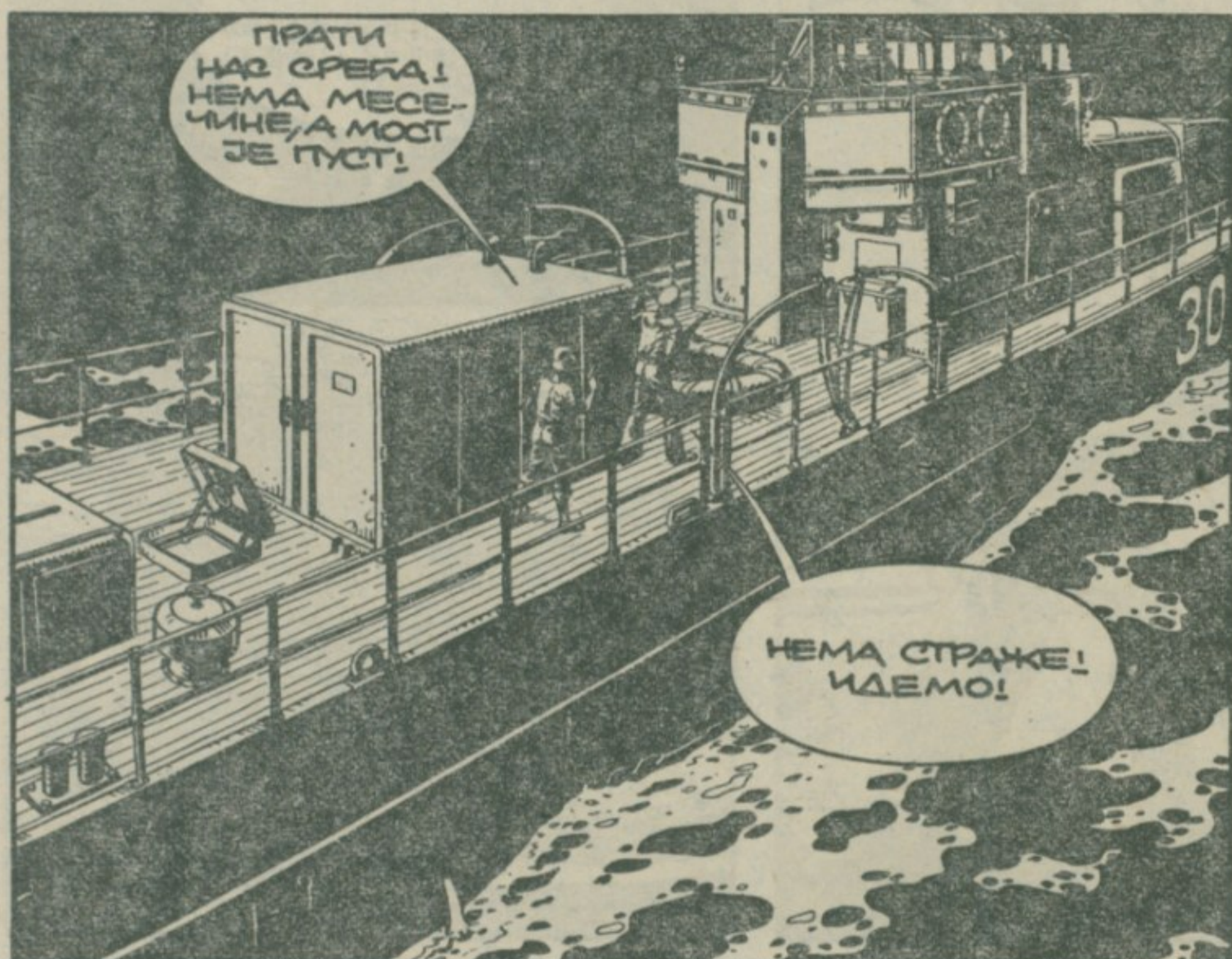
2117
000000...

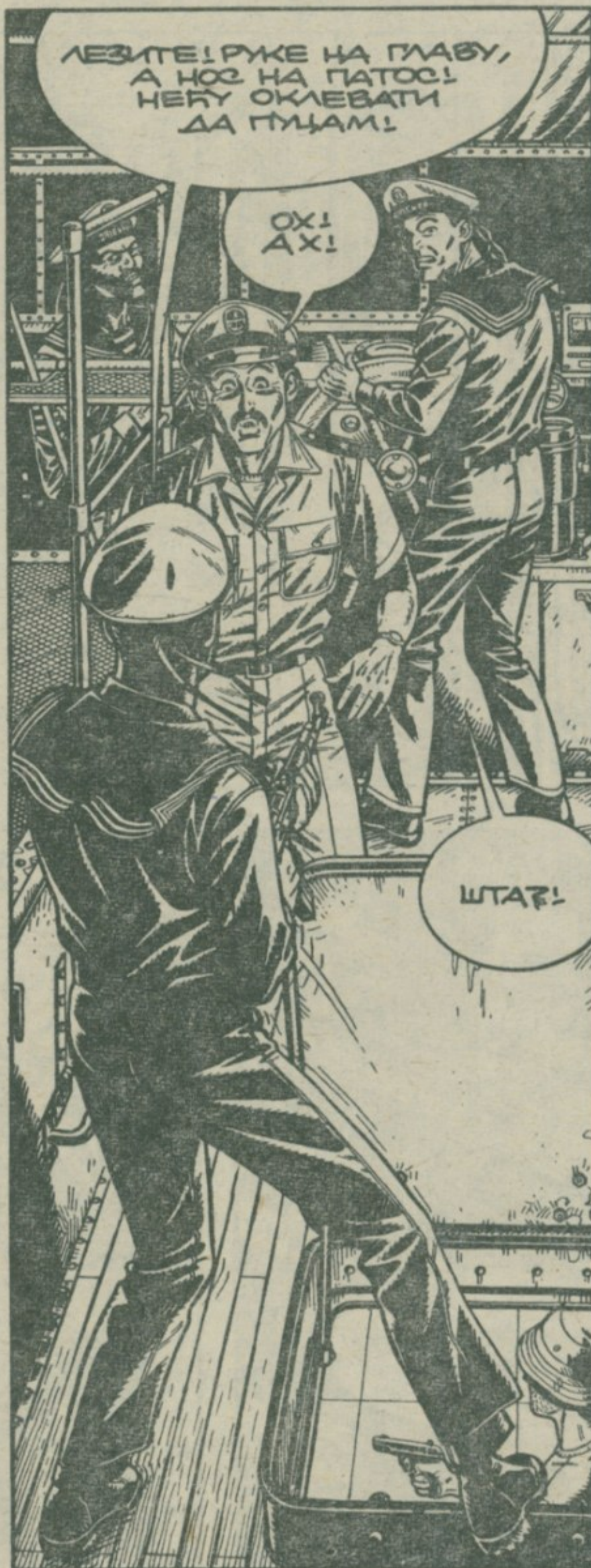

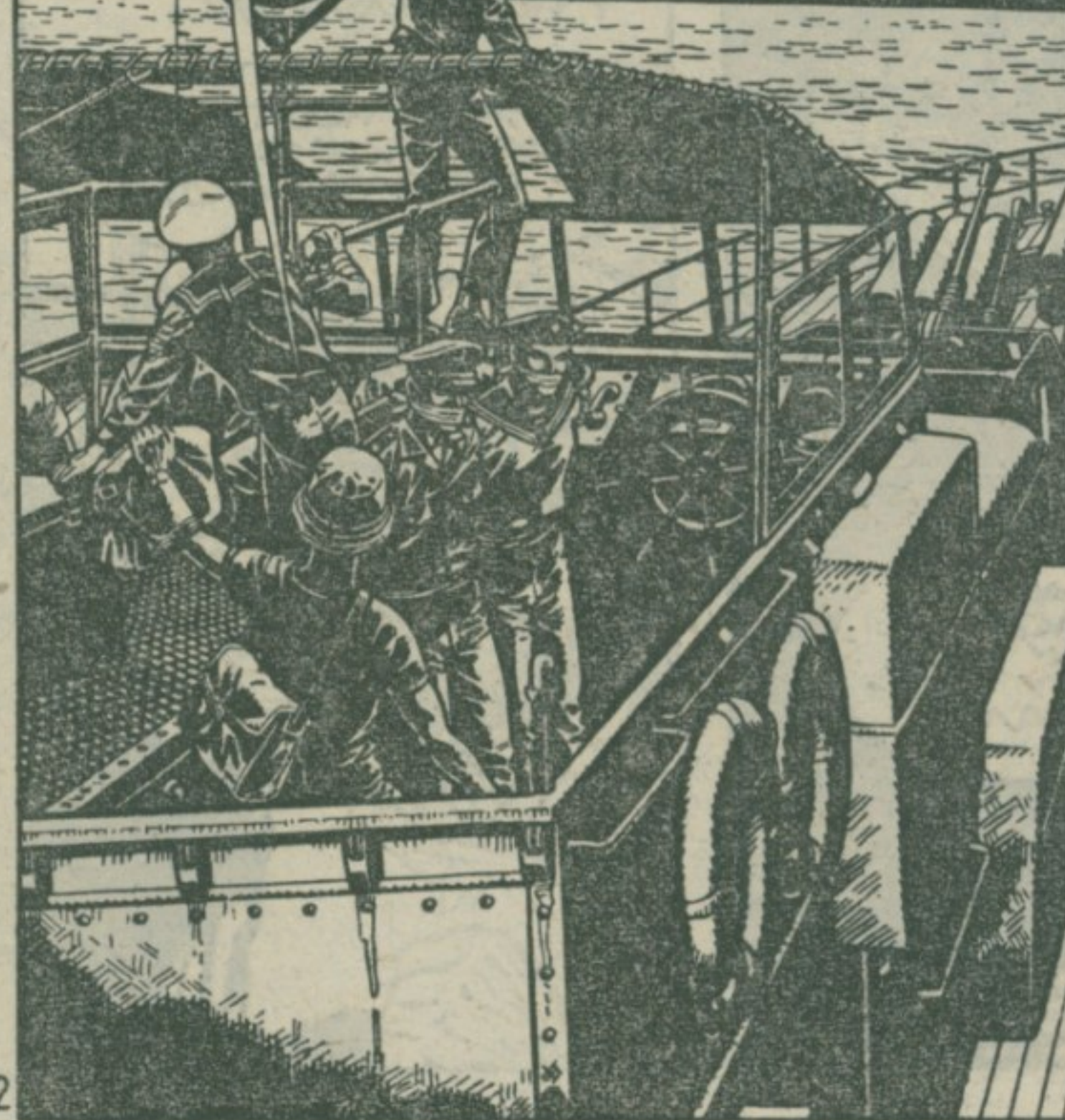

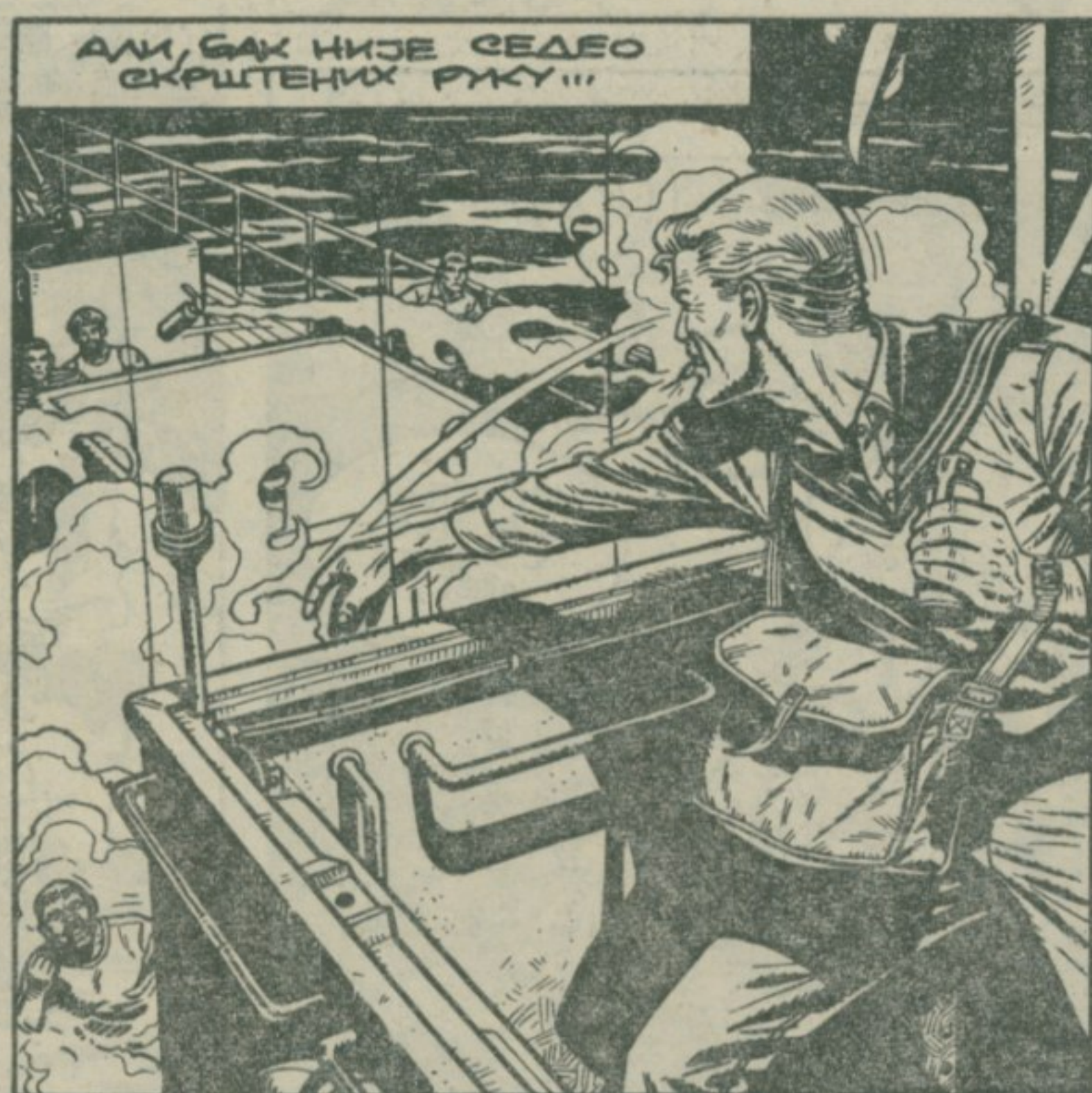
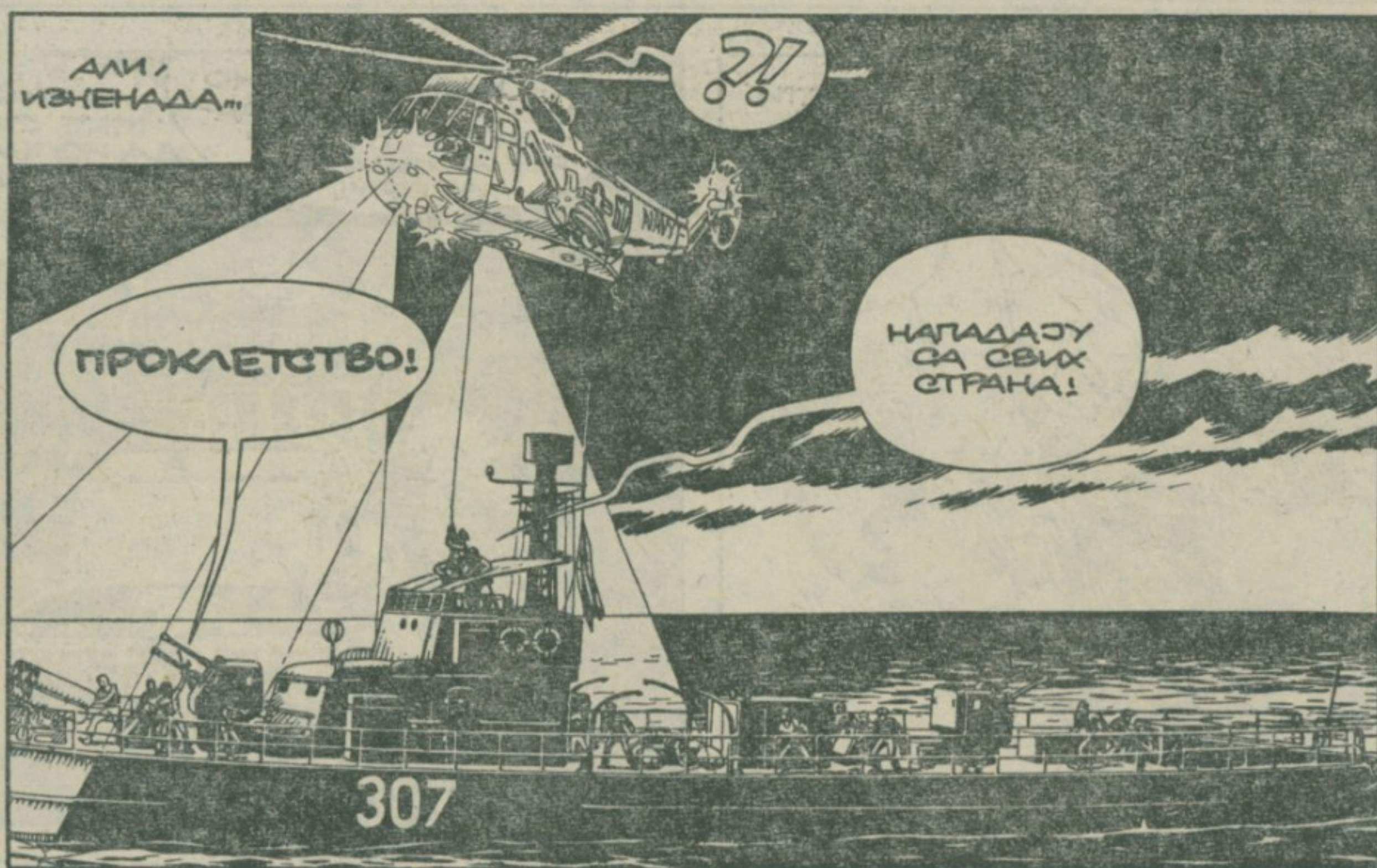

ПУНОМ БРЗИНОМ, БРОД И ХЕЛИКОПТЕР ИШАИ СУ ЈЕДАН ПРЕМА ДРУГОМ...

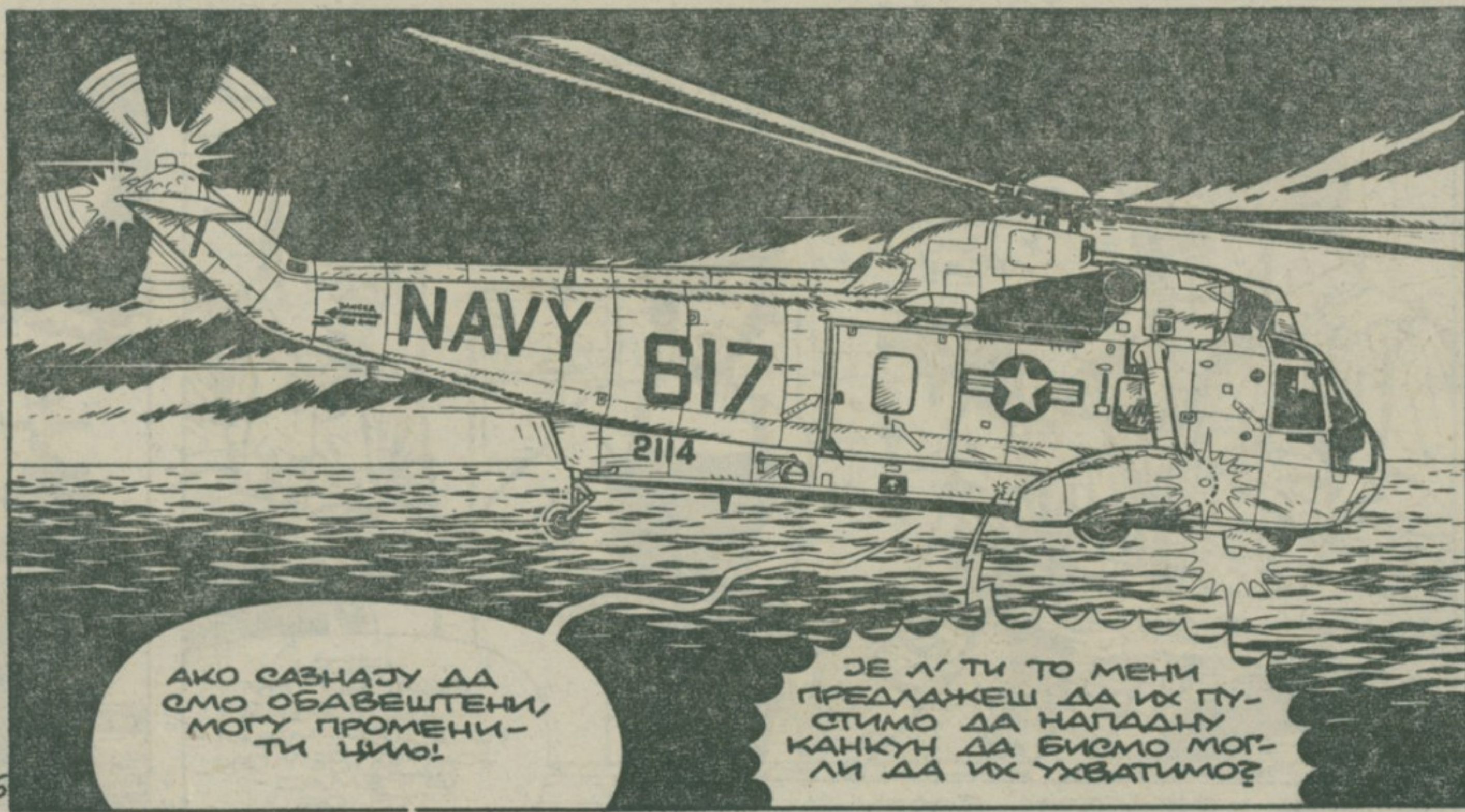

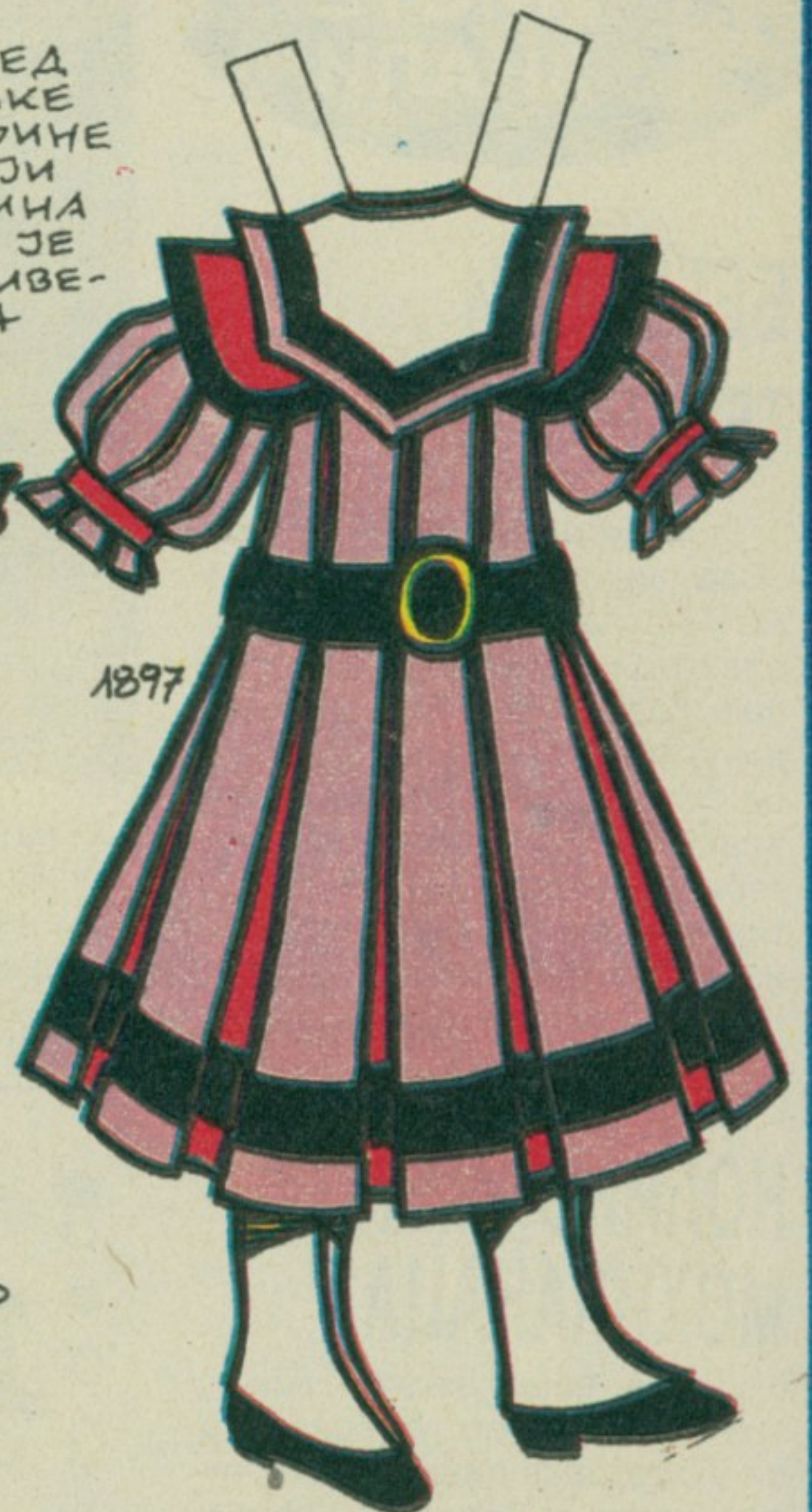
ОБУЦИТЕ КАТАРИНУ ИЗ 19. ВЕКА

КОСУ
ЗАСЕЦИТЕ
У ПРАВЦУ
СТРЕЛИЦА
ТОЛИКО
ДА
МОГУ
ДА СЕ
УВУКУ
МАШНЕ

ПОРЕД
СВАКЕ
ХАЉИНЕ
СТОЈИ
ГОДИНА
КАД ЈЕ
САШИВЕ-
НА

1897

1810

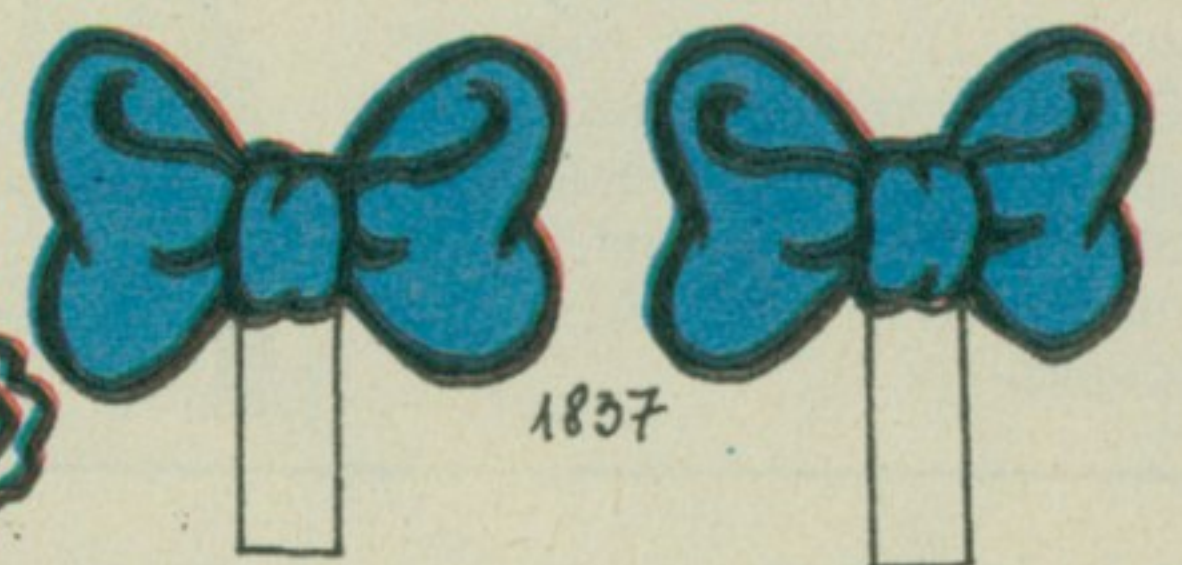

Машини
кућар

ЗАСЕЦИТЕ
ДА БИ
ПРОШЛА РУКА

1875

ОВО СУ ХАЉИНЕ
ЕВРОПСКЕ МОДЕ

1837

1837

КАТАРИНУ
И МАШНЕ
ЗАЛЕПИТЕ НА
КАРТОН.
ХАЉИНЕ НЕ
ТРЕБА ДА
СЕ ЛЕПЕ.

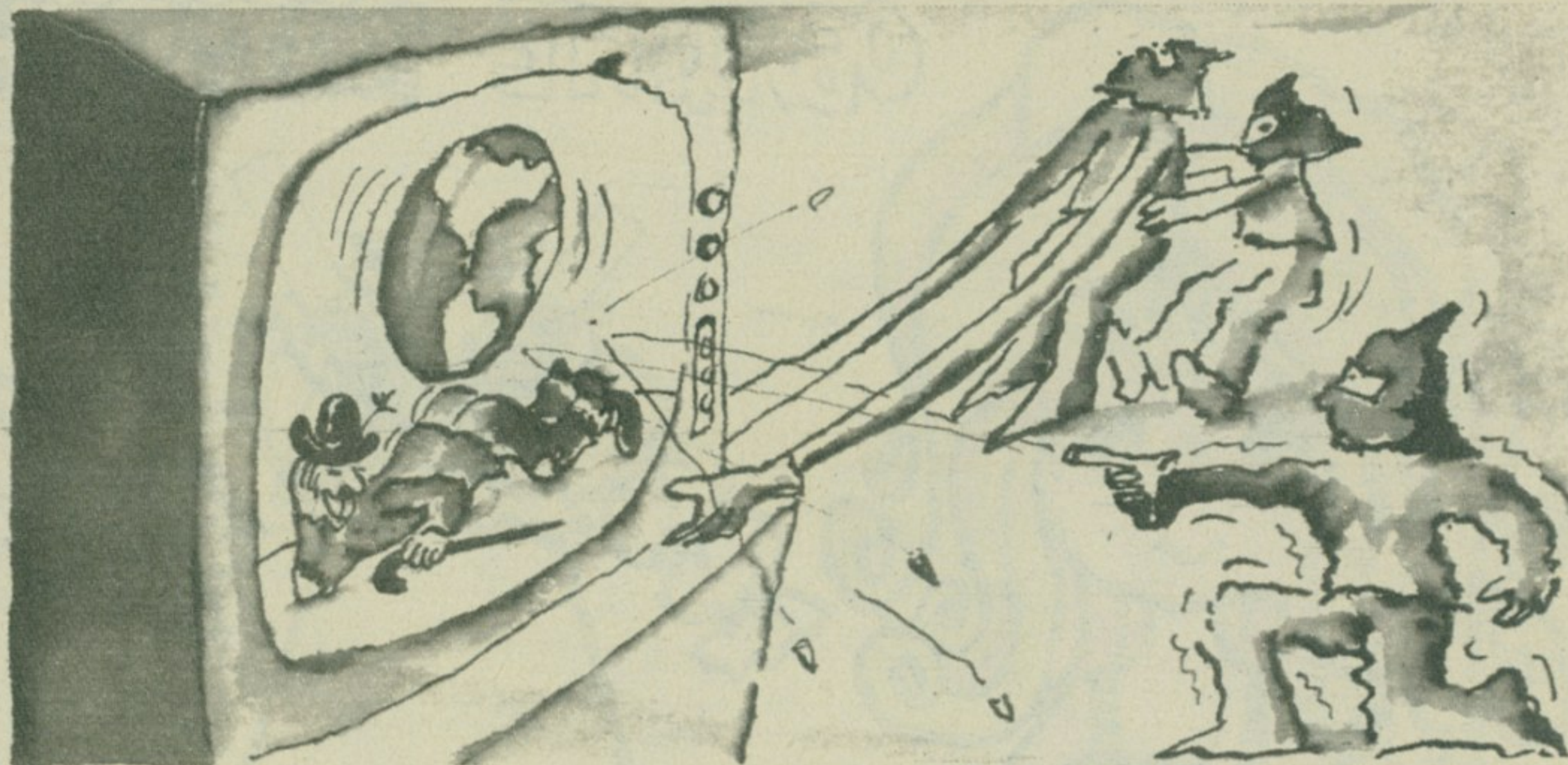
2684

ПРОСЕЦИТЕ ПО
ЦРТИЦАМА

**ОВО
НИСТЕ
ЗНАЛИ**

БЕТОНСКИ ТЕЛЕВИЗОР

Западнонемачка фирма „Блаупункт“ изложила је на међународном сајму радиоелектронике, одржаном прошле године у западном Берлину, телевизор чија је кутија од бетона ојачаног стакленим влакнима. Од овог лаког материјала могу се правити кутије свих облика, површина им може бити глатка или рељефна, могу се бојити по во-

љи, па чак и кречити! И, премда „Блаупунктови“ телевизори и иначе нису склони самозапаљивању, није наодмет истаћи да бетонски телевизор

не може да се запали.

Мини ТВ неће се производити серијски и правиће се само по посебним наруџбинама које већ стижу за хотел-

ске, кафанске и ресторanske сале. Кажу да се овај необичан материјал, између осталог, изванредно уклапа у модерне ентеријере.

КОЛИКО ИМА МОХИКАНАЦА?

Данас више нема сумње: Фенимор Купер прерачунао се у бројкама пишући свој чувени роман „Последњи Мохиканац“. Статистика каже да тренутно у Сједињеним Америчким Државама живи око 200 представника овог древног индијанског племена, од тога њих 35 у истом граду – Анкавилу у савезној држави Конектикат.

КОД КУЋЕ ЈЕ БОЉЕ

На индонезијском острву Калимантану у породици Тоу живи огроман питон дугачак више од шест метара. Излегао се пре шест година из јајета нађеног у џунгли и од тада је стални члан породице. Има чак и име – Си Беланг.

Трогодишњи Карим Тоу два пута дневно купа питона кога се уопште не плаши. Ноћу удав спава у кревету заједно с Каримом, његовом браћом и сестрама.

Недавно је породица Тоу одлучила да пусти џиновског гмизавца на слободу што, испоставило се, уопште није био лак посао. Пет одраслих људи било је потребно да однесе до џунгле питона тешког преко 600 килограма. Али, на опште изненађење животиња се ускоро вратила назад. Тако питон и даље живи у својој „родној“ кући.

В. М.

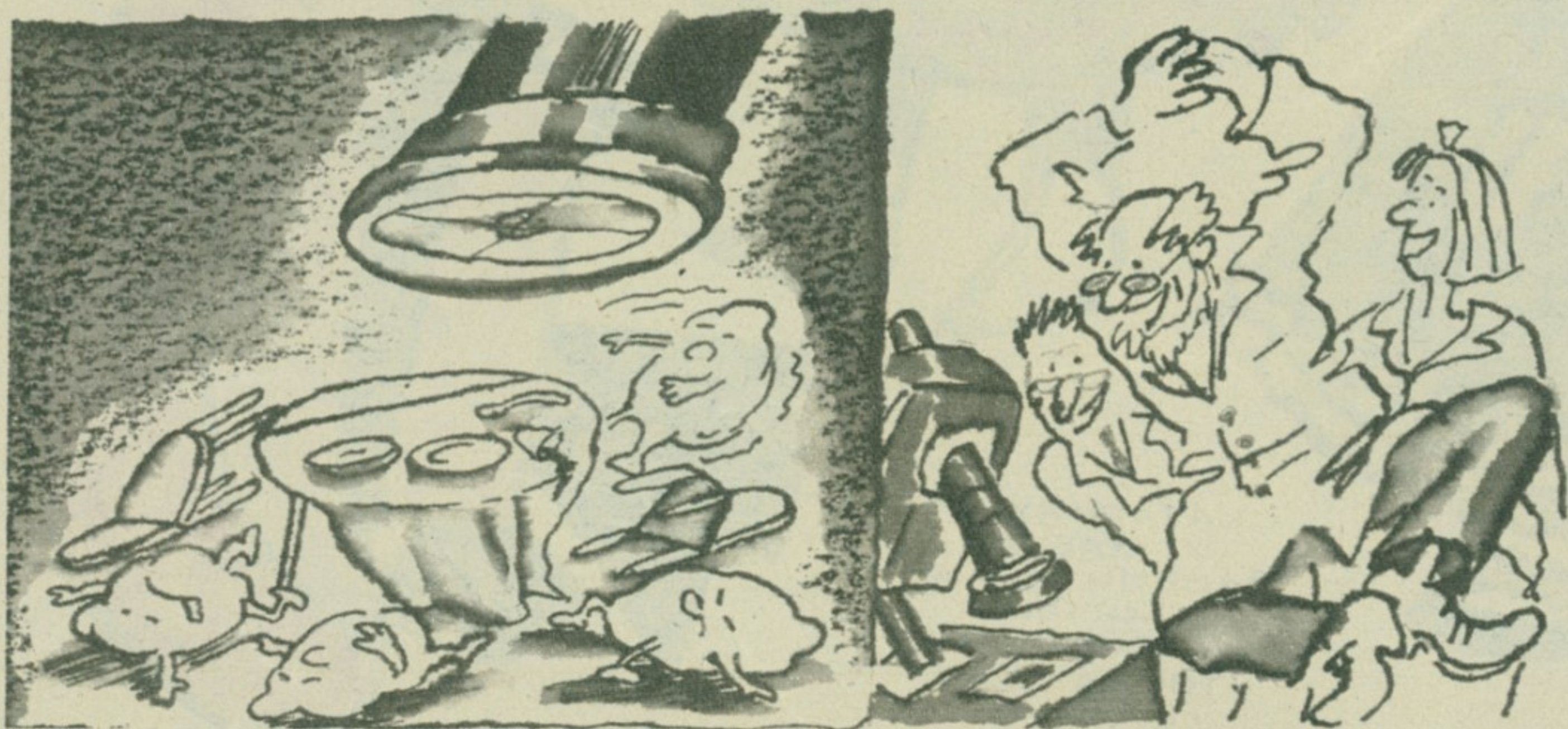
МИКРОБИ САМОУБИЦЕ

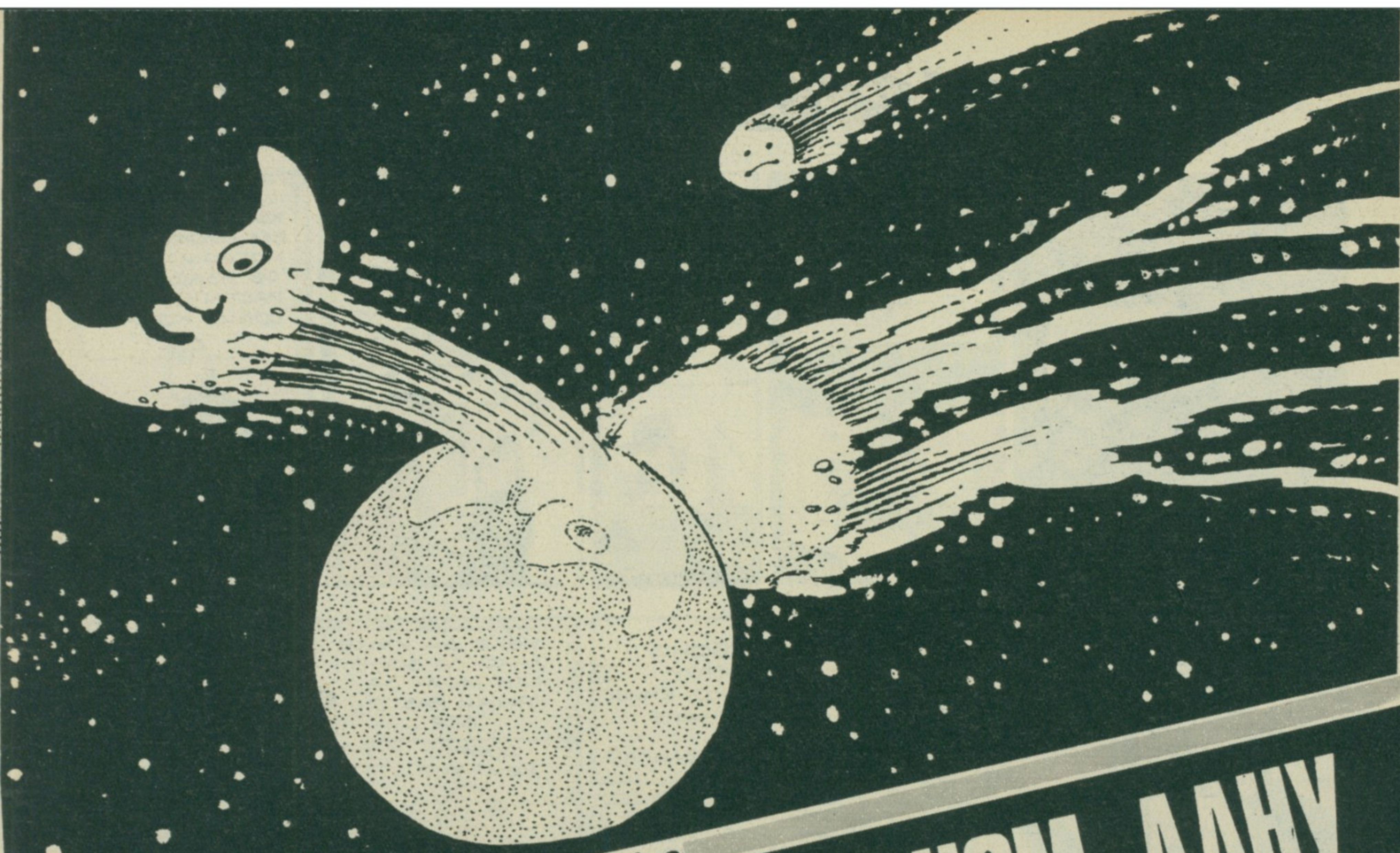
Писци научно-фантастичних романа воле да плаше читаоце микробима који су утекли из зидова лабораторије и сеју смрт око себе. Да би смањили могућу опасност од разно-

разних генетичких манипулација, научници данског универзитета у Лингби раде на добијању бактерија које изван лабораторије у уобичајеној животној околини уништавају саме себе.

Основни елеменат експеримента чини беланчевина пресађена у бактерију. Док се налази у лабораторији, бе-

ланчевина је блокирана триптофаном који се додаје у просторије. Ако се количина триптофана смањи или у случају незгоде бактерије доспеју на под лабораторије – каже професор Милин који руководи истраживањима – пресађена беланчевина почиње да делује као отров и бактерије угину.

Одгонетнута још једна космичка тајна

МЕСЕЦ НАСТАО У ЈЕДНОМ ДАНУ

Претпоставља се да је природни Земљин сателит последица снажног судара наше планете са великим и непознатим небеским телом

Истраживачи се понекад понашају као детективи. Прикупљају чињенице и, кад се оне довољно слажу, реконструишу догађај. На сличан начин разјашњен је настанак Месеца.

Пре „Аполових“ експедиција није било довољно података за закључивање. Земљин

природни сателит има, доиста, одлике као ниједно друго небеско тело у Сунчевом систему. Због тога је и тешко било одгонетнути како је „рођен“. Месец је веома масиван – готово 80 одсто Земљине масе; врло је близу Земље – око 385.000 километара; прилично је велик – пречник 3.500 километара (3/11 Земљиног) и мале густине – 3,34 до 3,5 Земљине!

Имајући у виду ове чињенице, јавиле су се многе претпоставке о настанку Месеца. Најчешће међу њима су: постао је од метеорита, Земљиног покривача или раздвајањем од ње. У првом случају замишља се да га је наша планета давно „заробила“, пошто је она уобличена, а био је то велики метеорит. Други случај казује да су Земља и Месец некад били двојна планета. И најновија претпоставка објашњава његов настанак из Земљиног покривача и омотача, од најтежих честица које су биле одбачене.

Хемијским и изотопским анализама стења са Месеца, које су донеле разне експедиције, састављен је сценарио катастрофе: Земљин природни пратилац резултат је њеног снажног судара са неким великим небеским телом! Дакле, небески „уљез“ крив је што је настао Месец.

Катастрофални догађај се давно збио, тек након настанка четири унутрашње планете Сунчевог система. Меркур, Венера, Марс и Земља створени су од мноштва већих космичких стена пре отприлике 4,4 милијарде година! Процес обликовања трајао је десетак милиона година јер су се за будуће планете непрекидно „лепили“ разни комади космичких стена. У суседним орбитама, у завршној фази настајања ових планета, кружило је стотинак масивних небеских тела.

Кад је Земља добила облик какав отприлике има данас, жестоко се сударила с непознатим небеским телом које је имало око 14 одсто мању масу (што је једнако садашњој маси Марса). Занимљиво је да су и наша планета и „кос-

мички незнанац“ увелико били уобличени: имали су густо језгро од метала и омотач (кору) од силиката.

Судар је, како га описују истраживачи, заиста био снажан. „Уљез“ је јурио брзином од пет километара у секунди (готово 20.000 километара на час), када га је Земља привукла. „Небески незнанац“ се при додиру одбио, усталасао Земљину површину због чега се један њен део одвојио и одлетео у свемир. Шта се, у ствари, догодило?

Ударивши свом силином у Земљу, метално језгро непознатог тела – привучено гравитацијом – спојило се с нашом планетом. Али, део њеног омотача и Земљине коре су се помешали и одвојили, одбачени као помоћу катапулта. И тако је, претпоставља се, настао Месец. Непоновљива драма трајала је само 24 часа!

Месец је, према томе, састављен 85 одсто од омотача „небеског незнанца“ и 15 одсто од Земљине коре. Садашњи састав површине Земљиног пратиоца, међутим, не одговара у потпуности томе јер су због високих температура (800 степени од поменутог шока) неки састојци испарили или прешли у друго стање.

С. М. С.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

АЛО? ДА, ЈА САМ!
ШТА? И НИСИ
ГА УХАПСИО?!
ЗВЕКАНЕ
НЕСПРЕТ-
НИ!

НИСАМ ЈА
КРИВ, ШЕФЕ!
ПОРТИР
МЕ НИЈЕ
НА
ВРЕМЕ
ОБАВЕС-
ТИО!

Цујтеј цујтеј...

ВАШ ГАЗДА
СЕ ЈОШ НИЈЕ
ВРАТИО?
ДОБРО, ПОТРА-
ЖИКУ ГА ЈА!

ХВАЛА ВАМ!

ДА ВИДИМО
КОЈИМ ЈЕ ПУТ-
ЕМ ПРОФЕСОР
МОГАО ИКИ КАД
ЈЕ ИЗАШАО ИЗ
РАСТАПОПУЛО-
СОВИХ КОЛА!

АХА... МОТОРНО
УЉЕ... НЕКО ВО-
ЗИЛО ЈЕ ТУ ЧЕ-
КАЛО! МОЖДА
СУ ИЗ ЊЕГА ИС-
КОЧИЛИ И УГРА-
БИЛИ ПРО-
ФЕСОРА!

ГЛЕ!

КЕВ!

В.Р. ГИБОНС
ДИРЕКТОР
АМЕРИЧКО-КИНЕС-
КЕ ЧЕЛИЦАНЕ

БУНД 53 ШАНГАЈ

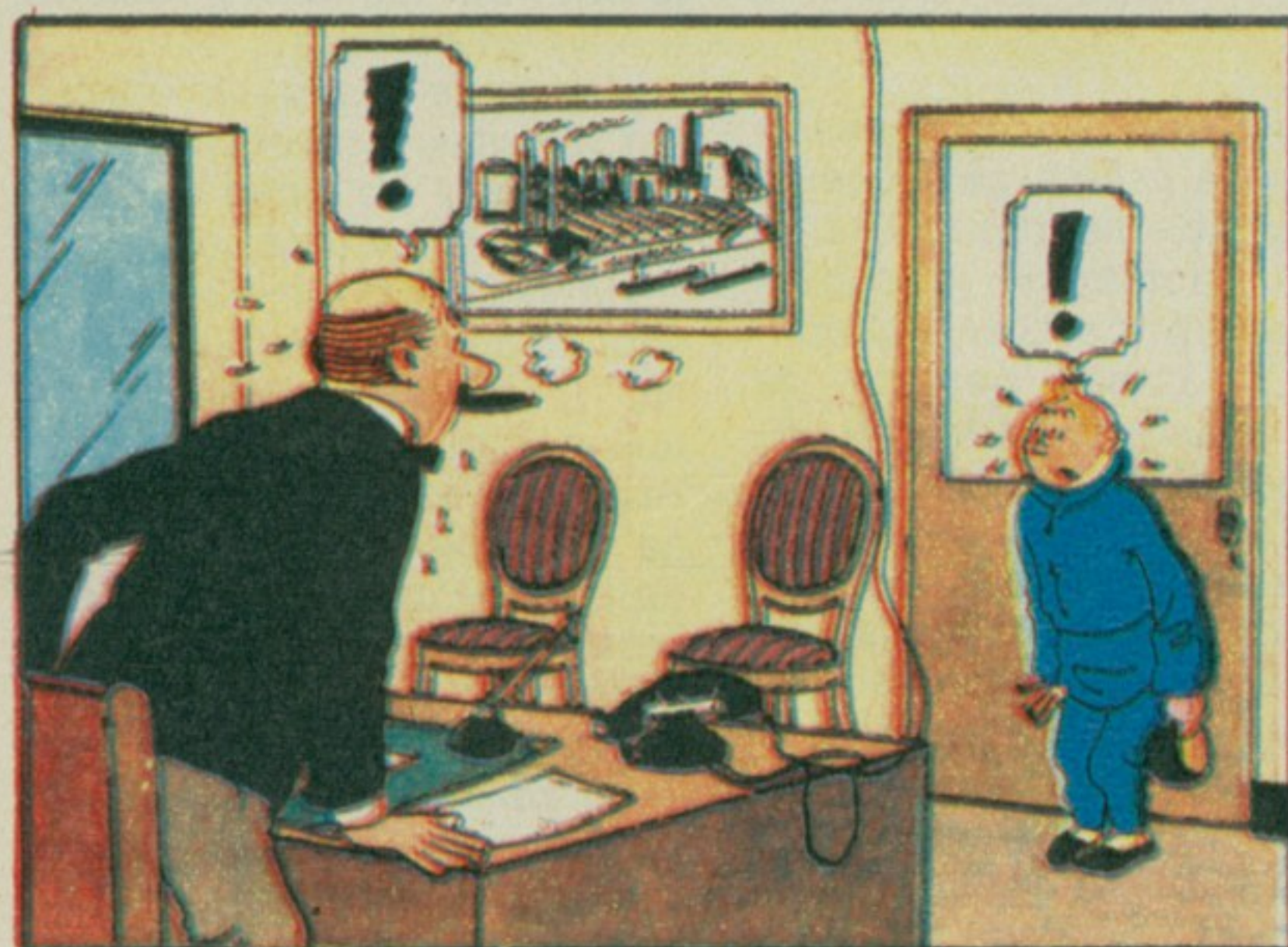
ГИБОНС... ТО ИМЕ
МИ НИЈЕ ПОЗНА-
ТО...

НЕКЕ ДА КАЖЕ
КАКО СЕ ЗОВЕ,
АЛИ МОЛИ ЗА
КРАТАК РАЗГО-
ВОР...

ДОБРО!
НЕК' УЉЕ...

ИЗВОЛИТЕ...

ЗНАЧИ, ТО ЈЕ ВАША ПОСЕТНИ-
ЦА, ГОСПОДИНЕ ГИБОНС! НА-
ШАО САМ ЈЕ НА УЛИЦИ, БЛИ-
ЗУ КУКЕ ПРОФЕСОРА ФАНГА...
ОН ЈЕ СИНОК НЕСТАО...

НЕСТАО? ОТКУД САД ТО?!
СИНОК САМ ГА УПОЗНАО
И ДАО МУ ОВУ КАРТУ!

ИЗГЛЕДАО ЈЕ
ЗАБРИНУТ...

Copyright © renewed 1988 by Easternman

КУКА ПРОФЕСОРА
ФАНГА...

ДАЈТЕ МИ
ШЕФА
ПОЛИЦИЈЕ!
БРЗО!

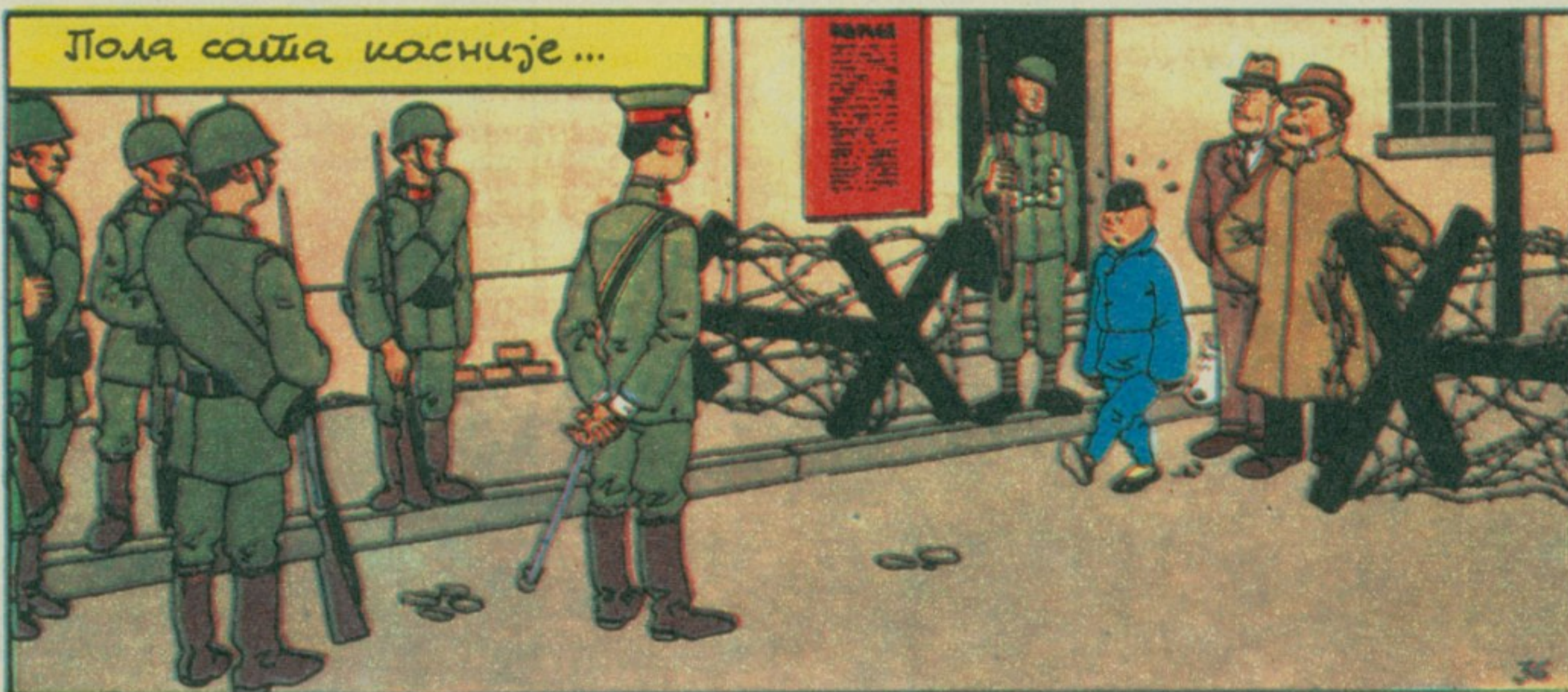
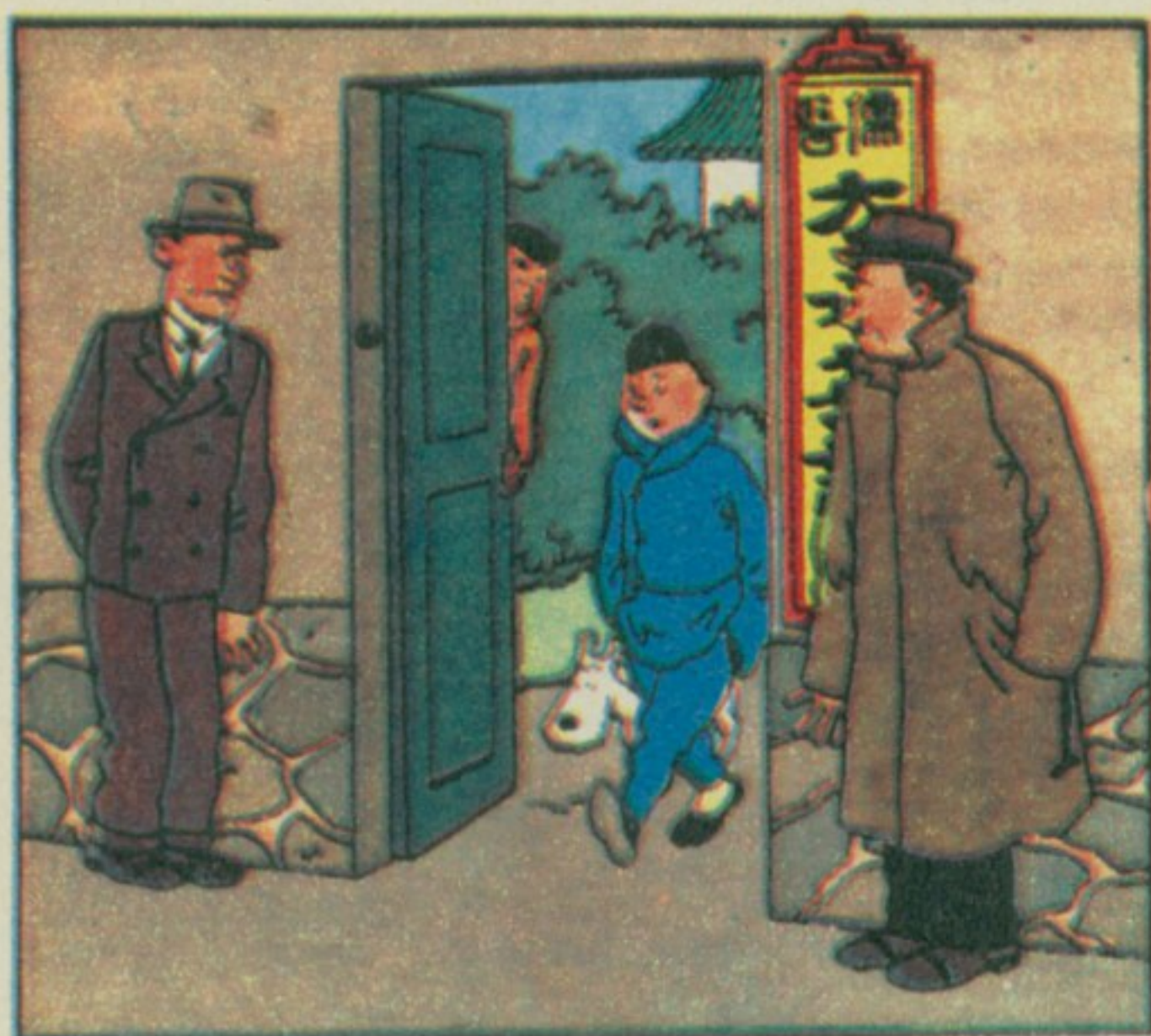
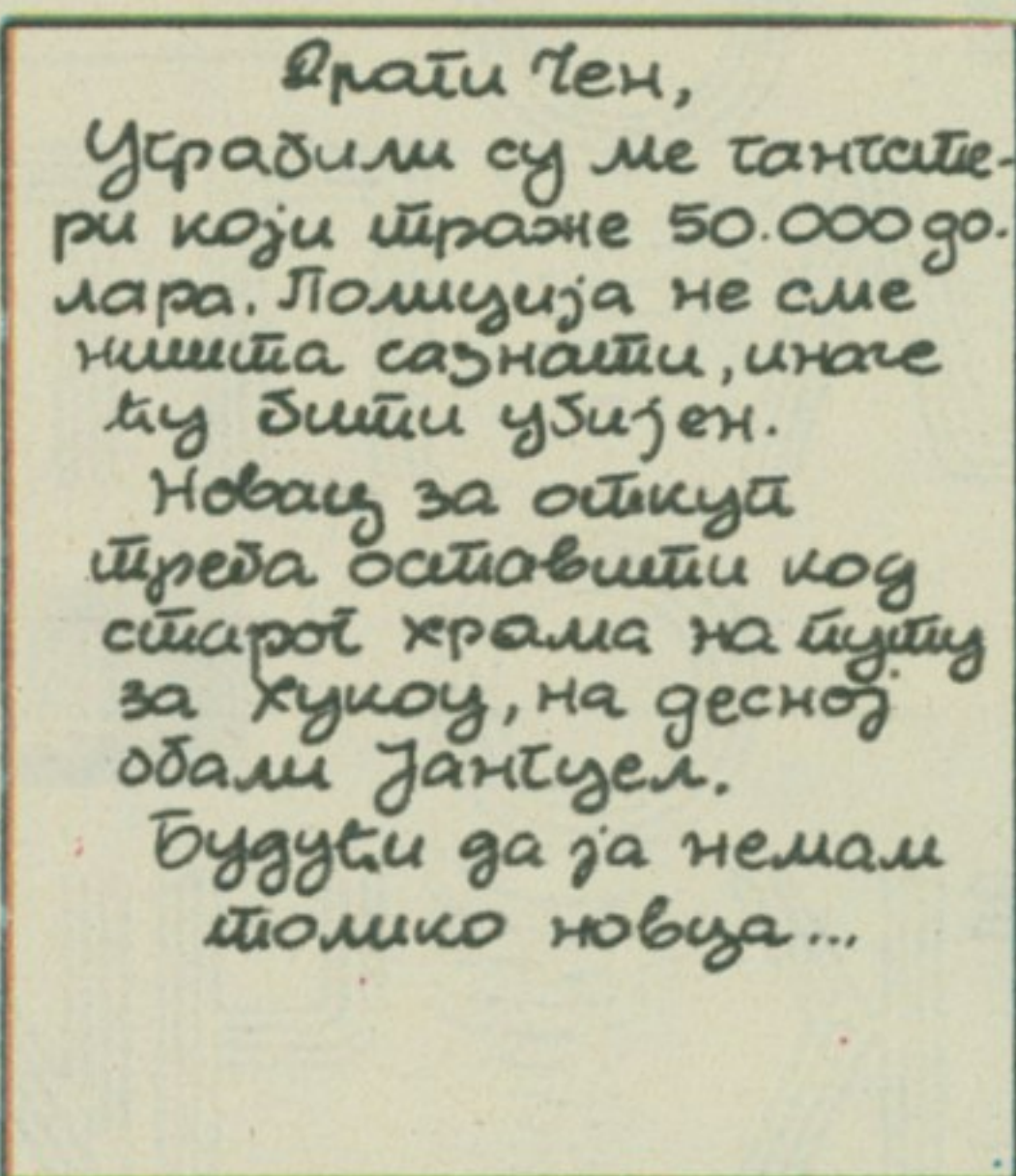

РИЧАРДСЕ!
СМЕСТА ПО-
БИ С БРАУНОМ
ДО КУКЕ
ПРОФЕСОРА
ФАНГА!
ТИНТИН ЈЕ
ТАМО
ПОШАО!
УХАПСИТЕ
ГА!

У КУКУ ПРОФЕСОРА
ФАНГА! ТРКОМ!

– Хтео бих нешто да ти покажем – рекао је Фарнсворт спустивши до пола испијену чашу на сто.

Ја сам седео у удобној кожној фотељи испред камина. Хајд баш да видимо шта је сада смислио. То је, у сваком случају, било занимљивије од гледања телевизије што ми је била најчешћа вечерња разонода. Фарнсворт, са својом лабораторијом у подруму, имао је обичај да ми повремено приређује оваква изненађења.

Кад се вратио, у руци је имао некаку кутију. Држао ју је пажљиво на длану, као да је нека драгоценост. Рекао је:

– Протекле недеље сам нешто петљао покушавајући да добијем нову врсту гуме за брисање која ће скидати графит а неће оштећивати харију.

Био сам разочаран: очекивао сам богзна шта, а оно – гума за брисање.

– И, јеси ли успео? – упитао сам.

– Па... добијени материјал има особине какве сам желео, али и једну која доводи у питање његову употребљивост.

Ствар је почињала да ме занима.

– Каква је то особина?

– Сад ћу ти показати, Цоне.

Нема трика!

Отворио је кутију и извадио смотуљак вате. Размакао ју је и указала се сива кугла величине лоптице за пинг-понг.

– Ево!

Сагао се држећи неко време лоптицу на десетак центиметара од тла, а онда је испустио.

Лоптица је пала на под и одскочила, што је било нормално. Одскочила је и други, и трећи пут, али то већ није било нормално јер је сваки пут одскакала све више. После пола минута достизала је висину од једног и по метра. Буљно сам у њу као опчињен.

– Шта је то, до ђавола? – промуцао сам.

Фарнсворт је својом пуначком руком ухватио лоптицу и чврсто је стегао.

– Чудно, зар не? – упитао је.

– Само тренутак! – рекао сам.

– Где је трик? Уградио си у њу мали мотор?

Он је изгледао увређен.

– Нема трика, Цоне, уверавам те. Зар бих ја то? У питању је само посебна молекуларна грађа.

– Грађа? Лоптица која одскаче не упија енергију ни из чега, било како да су распоређени њени молекули.

– У томе и јесте ствар: енергија однекуд улази у лопту. Гледај!

Поново је испустио лоптицу која је стала да одскакује као и пре, све више и више, док није додирнула таваницу. Фарнсворт је испружио руку да је ухвати, али му је измакла, ударила у зид и одскочила до супротног стално повећавајући брзину.

Кад ми је попут метка фијук-

нула испред лица, уплашио сам се. Срећом, ударила је у тешку завесу на прозору, која ју је просто умртвила, па се скотрљала на под. Одмах је почела да одскаче, али ју је Фарнсворт зграбљено. Сав задихан, премештао је из руке у руку, као да је врела.

– Држи! – рекао је добацивши ми је.

Умало је нисам испустио.

– Као да је од леда! – узвикнуо сам. – Јеси ли је држао у фрижидеру?

– Не. До пре неколико минута имала је температуру околине.

– Чекај мало. Ја сам професор физике у средњој школи и знам понешто о енергији...

– Цоне, ова лоптица се понаша супротно ономе што нам је познато. Губи топлоту и добија у кретању.

– Хоћеш да кажеш да топлоту преображава у кинетичку енергију?

– Тако изгледа.

Лоптица коју сам спустио у крило није више била онако хладна као малочас.

– И мени је то изгледало немогуће – рекао је Фарнсворт – па сам извео два-три експеримента. Мерио сам снагу удара у грамима по квадратном центиметру и упоређивао ту енергију са губитком топлоте. Испало је да се то преображавање постиже са ефикасношћу од 98 одсто. Занимљиво, зар не?

У глави ми је била права збрка. Ако није у питању неки трик, Фарнсворт је начинио епохално откриће. То сам му и рекао, на шта му је лице облило црвенило.

– Шта мислиш, да ли би то могло да има неку практичну примену? – упитао ме је.

– Још питаш! На првом месту, могло би се применити на сасвим нове експлозивне моторе, много рентабилније од досадашњих. Затим за пумпање воде, за рад генератора, за расхладне уређаје. Да и не говоримо о коришћењу Сунчеве енергије. Помисли на огромне уређаје за наводњавање Сахаре!

Фарнсворт је узео лоптицу и вратио је у кутију. Био је крајње узбуђен.

– Ох, Цоне, хвала ти. Било ми је потребно овакво охрабрење.

И ја сам био толико узбуђен

да те ноћи нисам ока склопио. Замишљао сам термоелектране, прекоокеанске бродове и аутомобиле које покреће Фарнсвортова јевтина енергија: једна гумена лопта која скакује у челичном цилиндру. И васионске бродове, зашто не?

Хаос у лабораторији

Ујутро сам телефонирао директору школе да ћу недељу дана бити одсутан због неодложних породичних послова. Решио сам да те дане проведем у Фарнсвортовој лабораторији.

Фарнсворта нисам затекао код куће. Појавио се пола сата касније носећи у рукама лопту велику као фудбал, која је могла да има петнаестак килограма. Изгледао је утучен.

– Хтео сам да видим како ће се понашати већа лопта – рекао је. – Утврдио сам да њен учинак не расте упоредо с масом.

– Наћи ћемо решење – тешко сам га. – Можда би унутрашњост лопте требало да буде порозна. Не брини, успећемо!

Радили смо на томе све до вечери. Фарнсворт је, за сваки случај, учврстио лопту са две снажне гвоздене хватаљке за сто. Решили смо да наставимо рано ујутро, а, пошто сам био сувише уморан, домаћин ми је понудио гостинску собу што сам са захвалношћу прихватио.

Опет сам лоше спавао, поред осталог и зато што је Фарнсвортова кућа на периферији Сан Франциска, поред самог ауто-пута, па ми се кроз полусан мешала тутњава камиона са замишљеним одскакањем велике гумене лопте: тап, тап, тап.

Пред зору сам се сасвим распао. У ствари, пробудио ме је један звук налик на ударање добоша који је долазио из подрума. Навукао сам панталоне и похи-тао тамо. На излазу из собе сударио сам се с Фарнсвортом. Заједно смо стрчали низ степенице.

Лабораторија је била у хаосу: све испретурано и поломљено, а сто са оним хватаљкама преврнут. Лопте није било.

И онако сањивом било ми је јасно шта се догодило. Највероватније, потрес изазван проласком неког тешког камиона изазвао је вибрирање лопте која је

почела да скаче вукући за собом и сам сто. Поломивши све око-ло, најзад је успела да се извуче из хватаљки... Али, где је сад?

Тргао ме је Фарнсвортов узвик. Изобличена лица показивао је прстом на прозор који је био у нивоу тла. Стакла на њему била су поломљена.

Чим се разданило, угледали смо лопту. Поскакивала је по трavi у дворишту иза куће. Роса је овлажила земљиште и то ју је спречавало да брзо добије висину. Моћи ћемо да је ухватимо уколико... Уколико, док ми стигнемо до ње, не превали оних пет-шест метара који су је делили од ауто-пута. Ако доспе тамо, на глатки асфалт, зачас ће се винуту у висине.

Потера почиње

То се и догодило. Док смо стрчали уз степенице и изашли у задње двориште, лопта је већ стигла до ауто-пута. Био сам очевидац њеног првог скока на асфалту.

После другог већ се дохватила висине од двадесетак метара. Мислио сам: сад би по асфалту требало набацати душеке или поставити мреже у које ће се заплести и зауставити. Док ми је мозак муњевито радио, ноге су ми отказале послушност. Стајао сам као укопан и гледао лопту већ на висини од педесет метара. Удаљавала се од нас крећући се према граду.

Следећи скок достигао је седамдесет метара. Кад је пала, то је личило на прави потрес. Као да се мало спљоштила а онда је удвојеном брзином фијукнула увис.

– Где су ти кључеви од кола? – упитао сам Фарнсворта који је стајао с изразом уплашеног детета.

– У цепу.

– Хајдемо!

Одвукао сам га до гараже. Непун минут касније већ смо били на ауто-путу у потери за лоптом.

– Ово нам је једина шанса – рекао сам. – Морамо прорачунати где ће пасти и на то место поставити аутомобил. Ако рачун буде тачан, она ће у паду проби-ти кров и заглавити се међу се-диштима.

– Али, аутомобил...
– Ма какав аутомобил! Помисли шта ће бити кад стигне до првих кућа.

Одједном, чули смо тресак. Лопта је ударила у земљу око петнаест метара изван ауто-пута и одмах се одбила увис, али

не више увећаном брзином јер је терен био мекан.
Лако смо нашли место пада: кратер је био дубок готово један

метар. Тек тада сам погледао увис. Лопта се још увек успињала док нам није сасвим нестала из вида.

Сачекао сам да се поново појави. Посматрао сам је неколико секунди процењујући јој положај, а онда се вратио у кола и потерао их према месту где би, по мом рачуну, требало да падне.

Изашао сам из кола заједно с Фарнсвортом и трком се удаљио од њих. Погледао сам горе: у том тренутку кугла је изгледала велика као кокошије јаје.

Лупила је неколико секунди касније, двадесетак метара од аутомобила. Тада сам схватио да мој план не вреди. Никад нећу моћи толико прецизно да израчунам место пада. Једина нада је била да лопта заврши на неком меким, песковитом терену.

На дну кратера

Следеће место пада било је – о, ужаса! – поново ауто-пут. Одбивши се од асфалта, појурила је увис као ракета.

Боже драги, помислио сам, шта ће бити сада?

Прошло је доста времена пре но што смо је поново угледали. Силазила је тако брзо да смо је једва погледом пратили. Падала је фијучући као бомба. Треснула је на око пола километара од нас.

Треснула, али нисмо видели да је одскочила.

– Можда... можда је завршила у некој бари – проговорно је најзад Фарнсворт.

Пошли смо тамо највећом брзином. Требало нам је десетак минута да је нађемо.

Руна је била дубока добрих пет метара, али на њеном дну није било лопте. Гледао сам доле, забринут, док ми се вид није изострио и онда је угледао – претворену у хиљаде ситних комадића.

Спустио сам се на дно јаме и марамицом пресавијеном неколико пута подигао један комадић. Нисам знао колико ће бити хладан.

Добро је што сам тако учинио јер и кроз неколико слојева тканине осетио сам ужасну, дотада непознату хладноћу.

Попео сам се на површину и рекао Фарнсворту:

– Хајдемо кући!

Он ме је гледао замишљено.

– Шта мислиш, шта ће бити кад ти делићи не буду више тако хладни? – упитао је.

Био је у праву. Помислио сам на хиљаде ситних парчића који ће почети да скачу и да из висине, великом брзином и снагом, падају на куће и људе, наслепом, насумице, сејући панику.

У близини је била нека барака. Пошао сам тамо и нашао оно што сам очекивао да ћу наћи: лопате. Узео сам две и одмах смо се бацили на посао. Треба доста времена да се затрпа тако дубока јама, поготову кад се то ради темељно, стално набијајући набацану земљу...

Р. П. Т.

Ћ

ТРАЖИЛИ
СТЕ
ПЕСМУ:

MAGGIE MAY

Wake up Maggie I think I've
got something to say to you
It's late September and I
really should be back at
school I know I keep you
amused but I feel I'm being
used Oh Maggie I couldn't
have tried anymore

You led me away from home
Just to save you from being
alone You stole my heart
and that's what really hurts

The morning sun when it's in
your face really shows your
age But that don't worry me
none, in my eyes you're
everything I laughed at all of
your jokes My love you
didn't need to coax Oh
Maggie I couldn't have tried
anymore You led me away
from home Just to save you
from being alone You stole
my heart and that's a pain
I could do without

All I needed was a friend to
lend a guiding hand You
turned into a lover and
mother what a lover You
wore me out All you did was
wreck my bed And in the
morning kick me in the head
Oh Maggie I couldn't have
tried anymore You led me
away from home Just to
save you from being alone
You stole my heart I couldn't
leave you if I tried

I suppose I could collect my
books and on back to
school Or steal my daddy's
cue and make a living out of
playing pool Find myself a
rock and roll band That
needs a helping hand Oh
Maggie I wished I'd never
seen your face You made a
first class fool out of me But
I'm as blind as a fool can be
You stole my heart but I love
you anyway

Текст и музика: Марк
Квинтонтон и Род Стјуарт
Изводе: „Wet Wet Wet“

МЕГИ МЕЈ

Пробуди се Мегу мислим да
имам нешто да ти кажем
Крај је септембра и
заиста би требало да се
вратим у школу Знам да
сам ти забаван али осећам
се искористен Ох Мегу нисам
више могао да покушавам

Одвела си ме од куће
Само да би спасла себе
самоће Украла си ми срце
и то је оно што заиста боли

Јутарње сунце на твој
лицу открива твоје
године Али то ме не брине
ни мало, у мојим очима си
све Смејао сам се на све
твоје шале Љубави није
требало да се претварах
Ох Мегу нисам више могао
да покушавам Одвела си ме
од куће само да би спасла
себе самоће Украла си ми
срце и то је бол
без кога сам могао.

А само ми је требао пријатељ
да ме узме за руку Уместо
тога постала си ми љубавница,
мајко, каква љубавница!

Потрошила си ме
Ти си само растурила мој кревет
а ујутро ме треснула у главу
Ох Мегу нисам више могао
да покушавам Одвела си ме
од куће само да би спасла
себе самоће Украла си ми
срце Нисам могао да те
напустим иако сам пробао

Требало би да скупим
књиге и вратим се у
школу Или да украдем
очев билијарски штап
и зарађујем играјући
Или да нађем себи
рокенрол бенд коме
треба помоћ Ох
Мегу волео бих да те никад
нисам срео Направила си од
мене првокласну будалу
А ја сам слеп као што то
само будала може бити
Украла си ми срце али
ипак те волим

ИТХИТХИ
ТХИТХИТХИ
ИТХИТХИТХИ
ИТХИТХИТХИ
ИТХИТХИТХИ
ИТХИТХИТХИ

„Све је могуће кад се људи удруже,
као у Источној Немачкој, на пример.
Изашли су на улице и рекли: Овако
више нећемо! И власт је морала да
падне. У Енглеској се погрешно мис-
ли да људи само зато што су млади
или хипи оријентисани могу да се уд-
руже. Људи се удружују када их при-
лике на то приморају. Говорим о
онима који су лоше плаћени, изгуб-
љени, с марамоном преко очију. Надам
се да ће и они рећи: Овако више не
може! Верујем у њих“

Јан

THE
STONE
ROSES

ПРЕМОРЕНИ ЦЕКСОН

Мајкл Џексон је сигурно највећа америчка поп звезда, а његово здравље стално застрашује бројне обожаваоце. Недавно је поново провео неколико недеља у болници, овог пута зато што се жалио на болове у грудима. Доктори су посумњали да је доживео срчани удар, али је после испитивања пуштен с дијагнозом да се преморио. Док је био у болници, обишао га је бивши амерички председник Роналд Реган а најбоље жеље преко телефона му је упутио садашњи председник Џорџ Буш.

Алана Мајлс је ново име у свету женског рокенрола. Прославила се песмом „Black Velvet“. Критика је њен деби албум дочекала похвалама какве се ретко упућују почетнику: „Највећа“... „Неупоредива“... „Њена плоча ће пробити заштитни омотач сваке топ листе“. Иако јој не оспоравају оригиналност, ипак је сврставају негде између Џоан Џет и Пат Бенатар, значи – пунокрвна хард рок жена.

– Направила сам плочу која се противи владајућој струји америчког рокенрола – каже Алана Мајлс. – Пре мене нико није снимио базичне вокале који ударају право у лице, а све то у старомодним блуз песмама. Посебно сам се трудила да све

на плочи звучи недотерано, да се добије утисак као да је неко гребао по плочи. Неке од песама су врло мекане и чисте, а има композиција које су душу дале за оне у публици који скачу у кожним јакнама и стегнутих песница поздрављају сваки рефрен. На неки начин, ја представљам мешавину различитих карактера и за то сам све стране своје личности уклопила у плочу. Одувек сам умела да контролишем свој живот. Вероватно због тога студирала сам филозофију I Чинг. Знам да то многим звучи бесмислено, али то је занимљив животни став. То ми је помогло да постанем осећајнија, што је за мене важно. Зато се не заносим превише успехом који сам постигла.

**ХАРД РОК
ЖЕНА**

МУЗИЧКА ПОШТА

✉ Здраво.
Да ли је код нас објављен албум групе „Skid Row“ и, ако јесте, где може да се купи и колико кошта?

Данијела из Београда

Њихову плочу је објавио „Југотон“, има је у Робној кући „Београд“, цена је око 80 динара.

✉ Здраво Забавнице.
Где могу да набавим неке албуме „Азре“?

Борђе из Смедеревске Паланке

Од старих „Азриних“ плоча у продавницама још увек може да се нађе њихов први албум као и четвороструки кон-

цертни „Задовољштина“ на коме се налази већина њихових најважнијих песама из заиста плодне дискографије.

✉ Ђао.
Чула сам да је Роџер Тејлор, бубњар групе „Queen“, снимио плочу са групом „Cross“ па ме занима да ли „Queen“ и даље наступају у истом саставу. Такође бих волела да сазнам нешто о групи „Cross“.

Јелена из Београда

„Queen“ су и даље у истој постави, а Роџер Тејлор је основао „Cross“ као мали излет од матичног састава. Тејлор је до сада објавио две соло плоче – „Fun In Space“, „Strange Frontier“ – а са гру-

пом „Cross“ је 1988. објавио „Shove It“ на којој је свирао ритам гитару и певао. Групу поред њега чине клавијатуриста Спајк Едни, дугогодишњи гост на турнејама „Queen“, басиста Питер Нун, бубњар Џос Меккри и гитариста Клејтон Мос. Недавно им је изашла нова плоча „Power of Love“.

✉ Које је албуме објавио Борис Новковић?

Зринка с мора

Прва његова плоча зове се „Куда иду изгубљене дјевојке“ (1986), следе „Јачи од судбине“ (1987), „Док свира радио“ (1988) и најновија „Обојени снови“ (1989).

* ПРВИ * НАЈБОЉИ * ВЕЛИЧАНСТВЕНИ

можеш постати и ТИ, (да, да, Ти), под условом да
имаш довољно стрпљења да пажљиво прочиташ
следећи текст:

Заједничка одлика свих успешних људи је њихова сигурност. А да би је постигао треба да промениш структуру личности, а то се не може из књига или по туђим саветима. Ту једино помаже ХИПНОЗА. Свест хипнотисаног човека је уско сконцентрисана и њена снага достиже неслућене размере. А њено деловање може да траје и цео живот, захваљујући такозваним постхипнотичким сугестијама.

Да би био хипнотисан не могу Ти помоћи књиге, већ само искусан хипнотизер, а ти су ретки. А за Тебе је највећи југословенски хипнотизер СЛОБОДАН ЋИРКОВИЋ РОКО снимио аудиокасету „МОЋ АУТОХИПНОЗЕ“, коју ставиш у касетофон, удобно се наместиш и сушајући је, западаш у стање хипнозе.

По чему је РОКО познат?

- операција без наркозе
- безболни порођај
- вађење и поправљање зуба без бола и страха
- помоћ спортистима у обарању рекорда
- одвикавање од пушења
- смањивање гојазности
- предвиђање будућности
- лечење страха и других неуроза
- супер брзо учење страног језика

О РОКУ су снимљена и два филма: документарни филм „Моћ“ и играни филм „Човек није тица“, познатог режисера Душана Макавејева. Ниси знао можда ни то, да сви највећи спортисти и бизнисмени данашњице, упражњавају аутохипнозу. У стању хипнозе неки људи могу да предвиђају будућност. Искористи то да добијеш седмицу на лотоу или да уз мало учења постанеш најбољи ђак, најбољи музичар, најбољи спортиста. Да немаш страха, да владаш својом околином, да испуниш своје жеље, једном речју да постигнеш

**ЈАКУ ВОЉУ,
БОГАТСТВО,
МОЋ**

Зато, без оклевања, наручи касету „Моћ аутохипнозе“ по нижој претплатној цени од само 100 динара. Касета излази у октобру.

А сада тек долази

ОНО ПРАВО

Само они који купе касету „МОЋ АУТОХИПНОЗЕ“ у претплати, добију шансу да науче хипнозу и постану хипнотизери, јер ће се организовати ПРАКТИЧАН КУРС ХИПНОЗЕ, и то само за наше претплатнике. Сва детаљна упутства, као и купон, биће достављени уз касету **само** купцима претплатницима. Приоритет искључиво према датуму уплате.

Лепо, зар не? Хипнотишете девојку (момка) да Те воли цео живот, наставнике да Те не питају, снагаторе да Те не дирају, и шта све још. Зато немој бити лењ па да се кајеш цео живот за пропуштено. Питање је да ли ће оваква шанса да Ти се пружи поново. Сто (100) динара није данс никакав новац. Ако планираш да постанеш богаташ, научник или успешан пословни човек, наручи нашу касету и забележи тај датум у дневник, јер биће то дан Твоје прве, изванредне, инвестиције.

Читко и пажљиво испуњену наруџбеницу
пошаљите на адресу:

„АВИГ“ – издавачка агенција
поштански фах 115 11080 Београд 80

НАРУЏБЕНИЦА П. Забаник

име и презиме

занимање

година рођења

улица и број

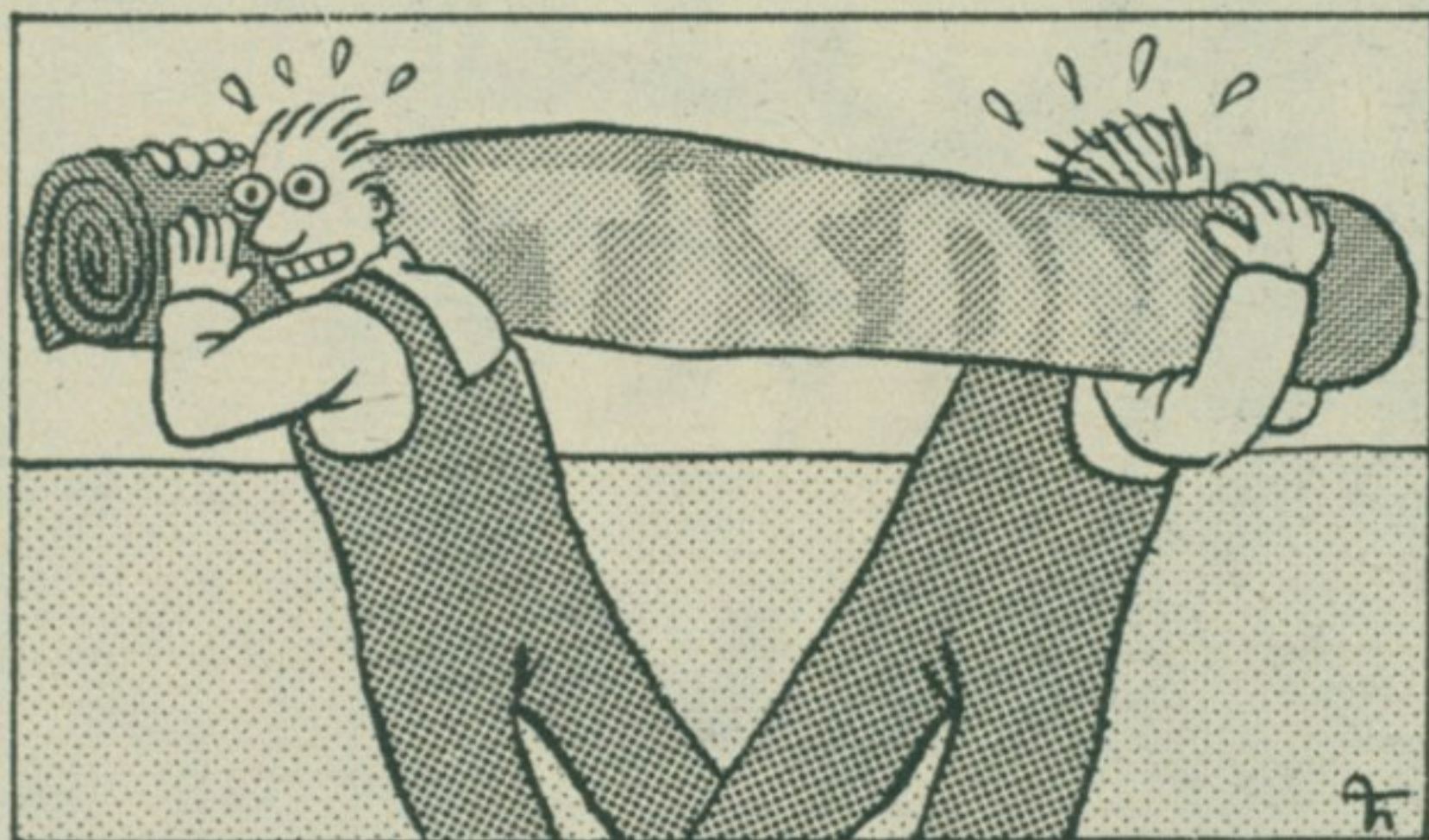
поштански број и место становања

Овим се неопозиво претплаћујем на аудиокасету „МОЋ АУТОХИПНОЗЕ“ по претплатној цени од 100 динара. Уплату ћу извршити/поштанском упутницом, коју ће „АВИГ“ послати одмах по пријему ове наруџбенице.

ЕРА НА ВОЛГИ

Палиндром је реч или реченица која се једнако чита у оба смера, на пример „Ана воли Милована”. Свака од следећих причица завршава се по једним палиндромом. Покушајте сами да се сетите како гласи, а ако не успете – прочитајте решење

1. „Није тешко водити ТВ-дискусију”, објашњавао је стари водитељ млађем колеги. „Поставиш питање једном госту, он одговори, ти онда питаш другог, и тако редом. А ако више не знаш шта би их питао, ти”
2. На питање који му је посао најтежи, радник у магацину фабрике синтетичких тепиха је рекао:

3. Отишао Ужичанин у Совјетски Савез, на путовање бродом по Волги. Кад се вратио, свима је показивао слике с пута.... али изгледа да није био нарочито вешт сниматељ јер ко год би погледао фотографије, узвикнуо би:

4. Бежећи од полиције, авантуристи Бил и Џо нашли су се у арапској пустињи. Имали су среће да наиђу на групу бедуина који су их примили с уобичајеном гостољубивошћу. Из дубоке рупе у земљи, покривене каменним поклопцем, извукли су ћуп с хладном водом и понудили госте. Пошто се напио, Бил седе да одрема у сенци једне камиле, док је Џо с будном пажњом посматрао шта њихови домаћини раде око каменог поклопца. Најзад га Бил упита шта га то толико занима, а друг му шапатом одговори:

5. Из недеље у недељу тираж листа је падао. Најзад уредник позва групу читалаца на разговор да би утврдио шта је узрок смањене популарности. Међу њима се повео овакав дијалог...

6. Требало је да то буде највећи успех у каријери познате рок-групе: потписали су уговор да цело лето наступају у једном ноћном локалу у Мајамију. На жалост, тек што су стигли, полиција их ухвати како од неког препродајца купују кокаин, па их стрпа у авион и врати кући. Постигли вођа ансамбла тада је рекао својој младој жени:

Илустровао: Растко Ђирић

ЕниГматика

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

●	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1			●									
2					●							
3				●				●				
4		●		●								
5												
6												
7			●									
8				●	●							
9	●											
10												
11												

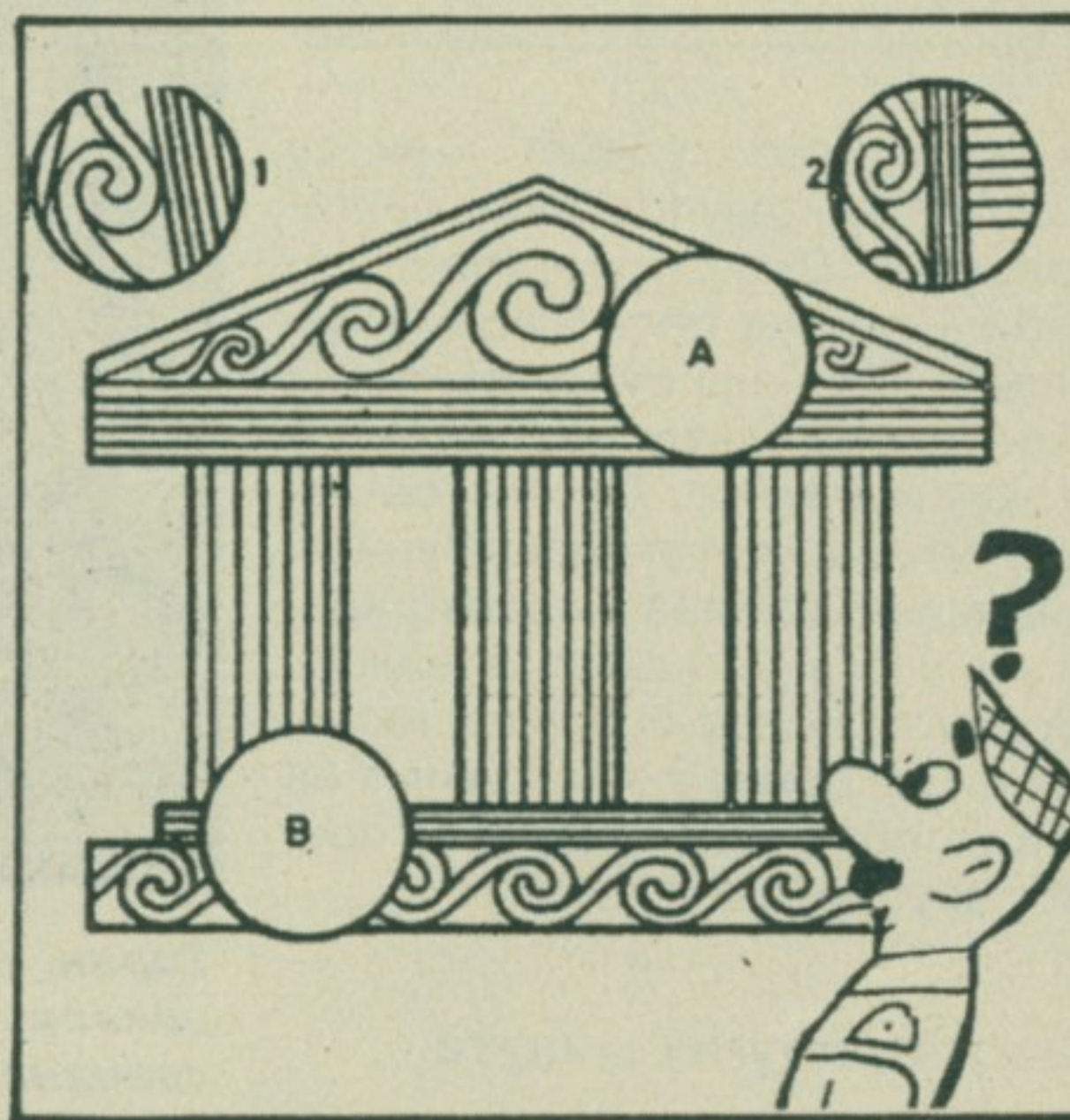
УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Ауто-ознака за Зрењанин – Префикс, 2. Плажа између мора и лагуне – Инсекти са шареним крилима, 3. Лука у Француској – Француски физичар и хемичар, Лисак – Речна риба, 4. Ознака за тону – Симбол кисеоника – Поквасити, овлажити, 5. Паста из нечега, 6. Мешанац, мелез, 7. Осамнаесто и 13. слово азбуке – Утроба, 8. Оружани сукоб народа – Неопходан зачин, 9. Најмање од четири острва која сачињавају Јапан, 10. Совјетски физичар, Андреј, 11. Канали, шанци.

УСПРАВНО: 1. Планина у Србији – Ауто-ознака за Славонску Пожегу, 2. Републичко извршно веће – Човек који живи на салашу, 3. Кисела воћна бомбона – Мирно; нечујно, 4. Река у Италији – Антитуберкулозни диспанзер (скр.) – Вино од ражи код старих Египћана, 5. Ознака за радијус – Пират – Црногорско коло, 6. Страна којом се показује да ли је неко тело наелектрисано, 7. Име и презиме певача са слике, 8. Место печата (скр.) – Ознака за ампер, 9. Морал (грч.), 10. Горостасна дрвена или камена фигура неког бога у Полинезији и Новом Зеланду, 11. Грчки дидактички песник, 12. Ранији шпански фудбалски репрезентативац.

ДОПУНИТЕ ЦРТЕЖ

Који издвојени детаљ треба уметнути у изрез А а који у изрез Б?

Сваког трећег септембра увече препуних улицама италијанског града Витерба пролази „шетајући торањ“. Њише се, али његов „ход“ је сигуран, баш као и ход оних који га носе на својим раменима. Висином од 30 метара надмашује кровове кућа, а тежина му је преко четири тоне! Зову га још и „кола свете Розе“ – заштитнице града.

Живот девојке из 13. века којој становници Витерба на овај начин изражавају своју приврженост угасио се у осамнаестој години. Око њене личности народ је испрео многе легенде које величају њене чудотворне моћи, а том гласу народа временом се придружила и црква својим потврдама и признањима. Поуздано се, међутим, зна да је у септембру 1258. године по наређењу самог Папе њено тело, првобитно сахрањено у дворишту једне цркве, пренето у оближњи манастир Св. Дамјан, па отуда и корени свечаног ношења „кола“ – 3. септембра увече, пред годишњицу овог догађаја.

Сложен и одговоран задатак

Прва сведочанства о ношењу нарочите конструкције и јединственој поворци улицама Витерба пстичу из 17. века и у вези су са појавом куге која је 1657. у овом граду однела многе животе. Тада је св. Роза проглашена заштитницом града и од тог времена Витербежани придају посебан значај изгледу и величини „кола“. А о томе како су она кроз векове све више расла сведоче бројни записи и цртежи.

Већ крајем 17. века на „кола св. Розе“ постављена је статуа, а онда је из године у годину између ње и основе уметано све више делова. У прошлом веку додати су и елементи готике тако да постају све виша и богатија, а тиме и скупља. Стигло се дотле да је, између осталог, било потребно да се подигне читав хангар у коме се спајају делови.

С повећањем висине и тежине кола, осим тешкоћа у градњи, све већа невоља постаје и питање њене стабилности у току светковине. То задатак носилаца чини све сложенијим и одговорнијим мада се и њихов број из године у годину повећава.

Носача има око сто педесет. Сви су обучени исто: бела кошуља, беле панталоне и доколенице. Око струка црвен појас, а на глави – такође бела марама везана на потиљку. Они чија су места испод саме дрвене основе имају нарочиту покривку за главу од коже. Остали се заштићују јастучићима попут нараменица. Имају водиче који одржавају правац кретања. Њихова улога је изузетно важна, нарочито на местима где су улице тесне. Ту су и они који се брину о постољима на која треба да се ослони конструкција приликом сваког заустављања.

Петнаест предугих минута

Бити носач „кола св. Розе“ велика је част и најчешће породична традиција. За ту улогу раније су бирани искључиво муш-

Торањ на крају пута – пред црквом у којој ће се одржати свечана миса. Проћи ће још неколико дана пре него што га уклоне.

Вековима становници Витерба негују обичај да једном годишње пронесу градом претешки симбол своје верности једној девојци којој су приписивали чудотворне моћи

У почетку је то био само балдахин, а 1843. године кола су изгледала као на овом цртежу.

карци снажне телесне грађе. Данас у обзир долазе сви који могу да претрче педесет метара с теретом од 160 килограма на леђима.

Церемонија којој претходи ношење „кола“ сваке године се понавља истим редоследом. У првим поподневним часовима носачи прошетају улицама којима ће касније проћи с огромним теретом на леђима. Иду руку под руку, у редовима, као војници на паради. Прате их аплаузи гомиле окупљене у свим улицама и на свим прозорима. У међувремену се око „кола“ обављају последње припреме: скида се настрешица са хангара и дотерују светла. Слика је готово нестварна: врх блештећег торња пара небо које постаје још тамније када се појаве редови носача у белом. Али, најсвечанији тренутак тек долази...

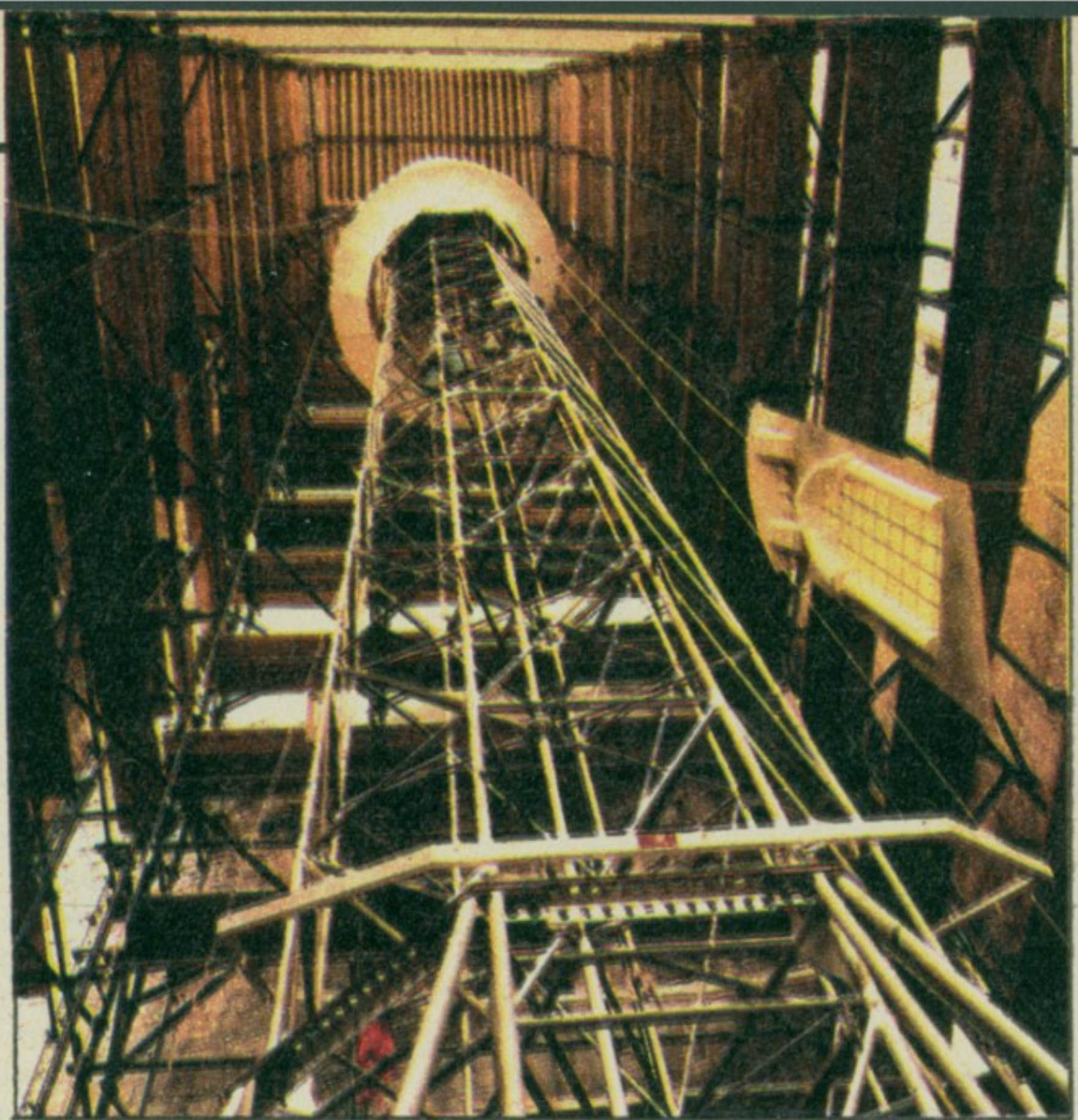
На команду градоначелника „Покрет!“ конструкција „оживи“ — започиње свој свечани ход, праћена бодрењем и аплаузима масе. Сат касније спуштају је на постоље испред светилишта. И то је крај.

Израчунато је да се на ношење „кола“ утроши само четврт сата, остало су заустављања за предах. Изгледа кратко, али није — нарочито за оне који се повијају под тежином од четири хиљаде килограма и иду, а да не виде куда...

С. И.

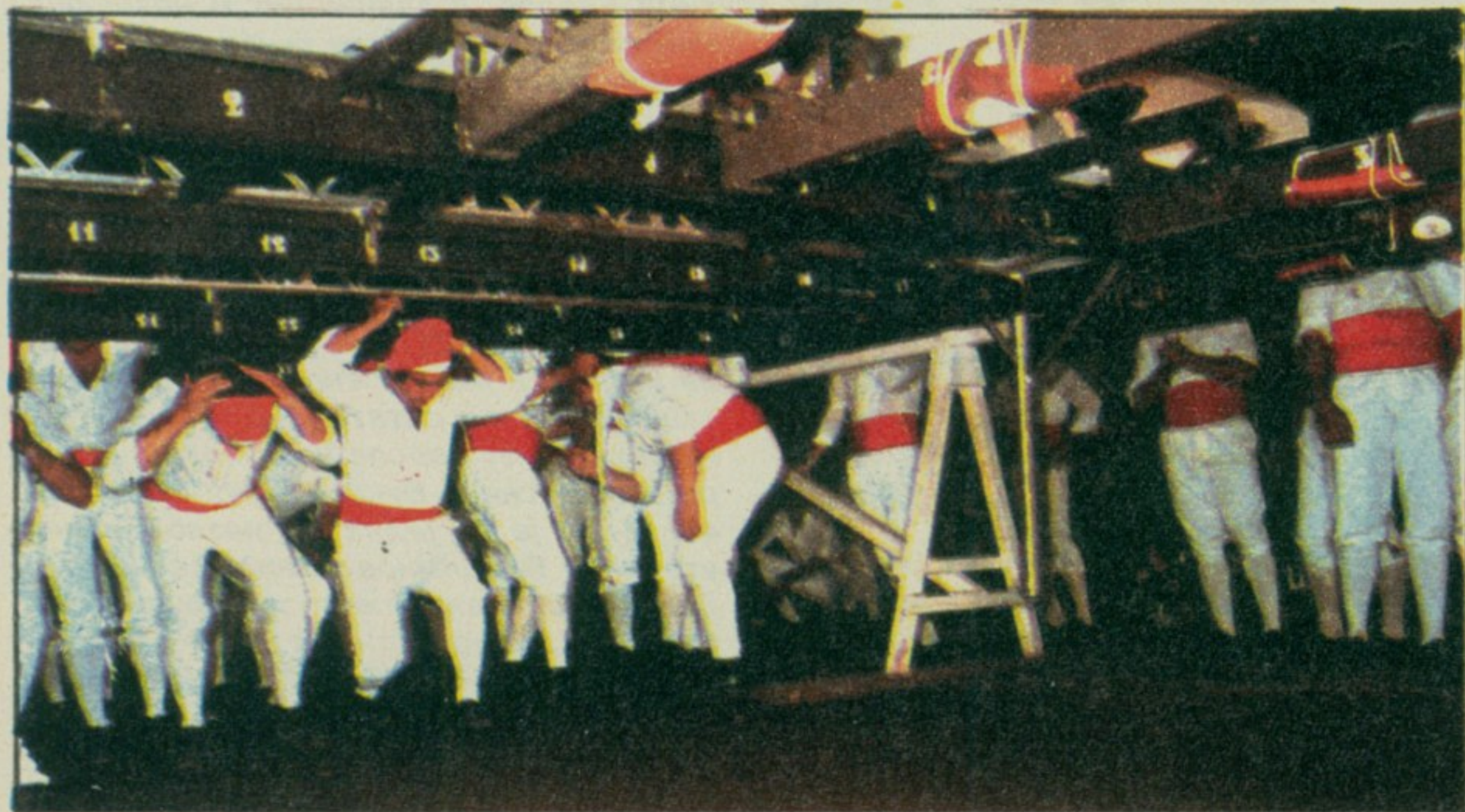
Све веће техничке могућности обезбеђују даљи раст у висину, а повећава се и број носача.

Кад заврше своју ритуалну шетњу градом, која претходи свечаној поворци, и пронесу „кола“, ови носачи, још знојави од напора, проћи ће и трећи пут улицама Витерба, овог пута у пратњи поносних чланова својих породица.

Свако има своје место и задатак

Поворка је кренула

JA

ПТТ

14000 БEOГPAД
МАЛА
ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

УРЕЂУЈЕ: ИВАН ЛОНЧАР

Алф у „Забавниковом“ имену

Зашто је у речи ЗАБАВНИК на твојој насловној страни слово А често обојено другачије од осталих?

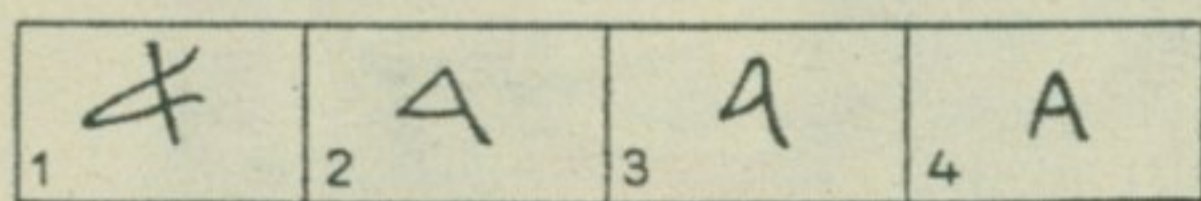
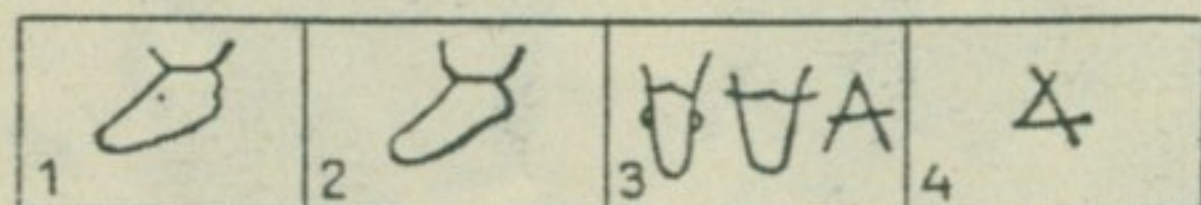
МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ
Ниш

Одговор на твоје питање могао би да буде кратак и једноставан: слово А је разнобојно због (и ради) лепоте насловне стране, њене живости, упадљивости. Али, то питање пружа нам прилику да се словом А овде позабавимо мало шире. Уосталом, и велики француски песник Рембо покушао је у сонету „Самогласници“ да опева чак и боју вокала:

„А црно. Е бело. И рујно. О плаво,
У зелено: тајна рођења вам ту је...”

Иначе, слово А има занимљиву историју и вишеструко значење.

То је први знак азбуке и абецеде и многих других алфавета. Већ у најстаријим семитским алфаветима, на пример у натпису краља Меше из 9. века пре наше ере, јавља се знак сличан слову А: две црте које се састају под оштрим углом или завојем и пресечене попреч-

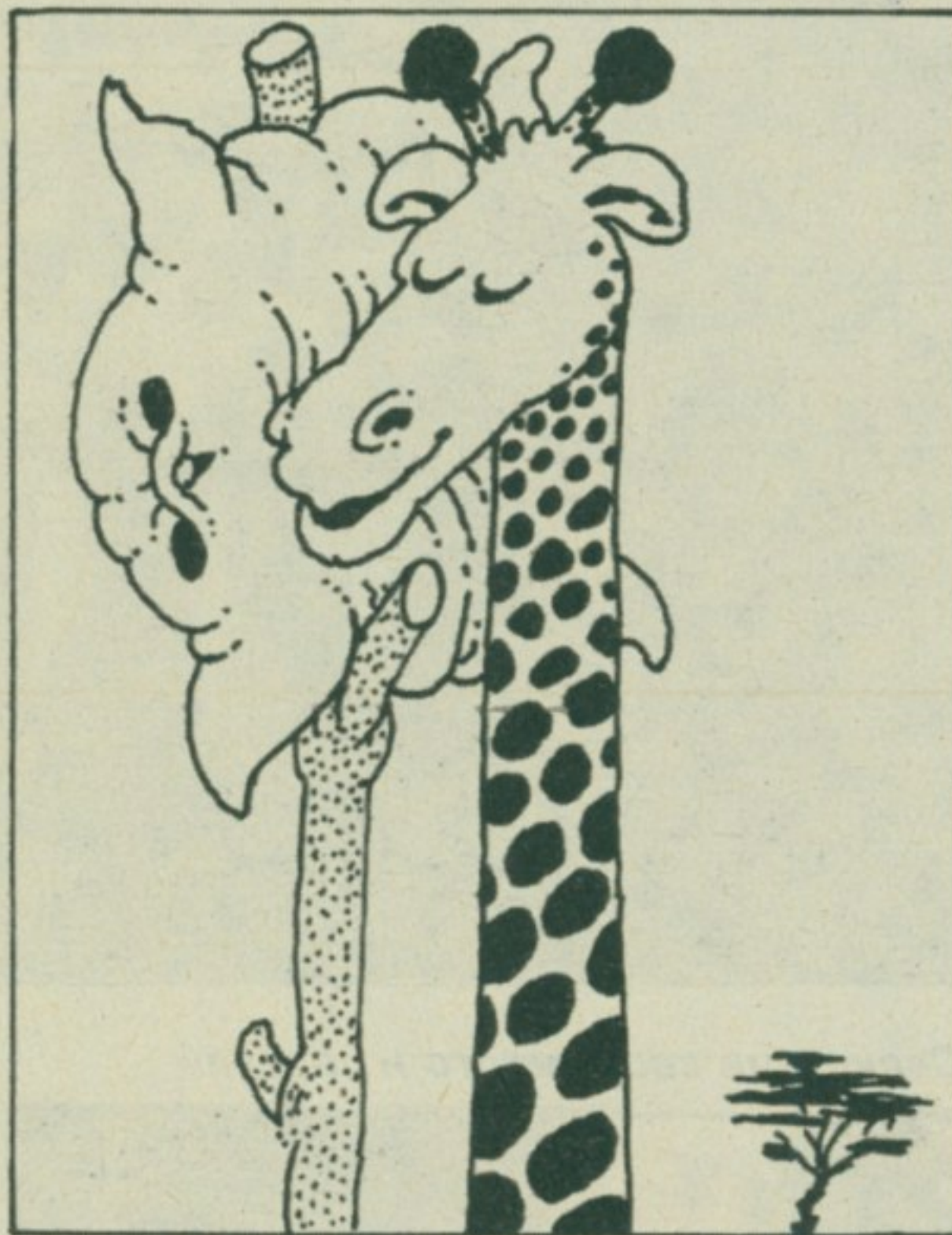
Развој слова А – 1. ред: 1. хијероглиф египатски, 2. синајски, 3. старокритски, 4. семитски; 2. ред: 1. старофеничански, 2. грчки кадмејски, 3. грчки еолски, 4. грчки класични.

ном цртом по средини. Тај знак сматра се стилизацијом египатског хијероглифа који приказује воловску главу с роговима. Због тога се у семитским језицима ово слово назива „говедо“, јер феничанско алф, односно јеврејско алеф значи бик. Одатле и грчки назив алфа. Временом се слово А мењало, али оно и данас подсећа на свој давни, почетни облик.

У разним областима људског живота и делатностима А (или а) има врло важно значење.

У грчком писму то је знак за број 1, као и у глагољци и старословенској ћирилици. У алгебри је а најчешћи знак за општи број, у геометрији ознака за тачку (А), у физици скраћеница за ампер (А), у логици (а) за универзални афирмативни суд. Код подешавања музичких инструмената тон а¹ узима се као јединствено мерило према коме се усклађује висина осталих тонова. У изразима грчког и латинског порекла а је префикс који означава негацију или недостајање нечега: а – политичан, а – симетрија, а – моралан. То је и хемијски знак за аргон и латинска кратица за годину. А често кажемо код лекара, а кад се неки спор или случај оконча, онда се на њега стави А. А. или а. а, односно ad acta – у списе.

Ето, укратко, шта се крије иза једног наоко обичног слова које, да би било пријатније оку, из петка у петак мења своју боју у речи ЗАБАВНИК.

Нако спавају жирафе?

Дуго размишљао о томе како и да ли жирафе спавају. Ако спавају лежећи – како устану, а ако стоје – како се одморе?

ИВАНА БАБИЋ
Његошева 5
Сарајево

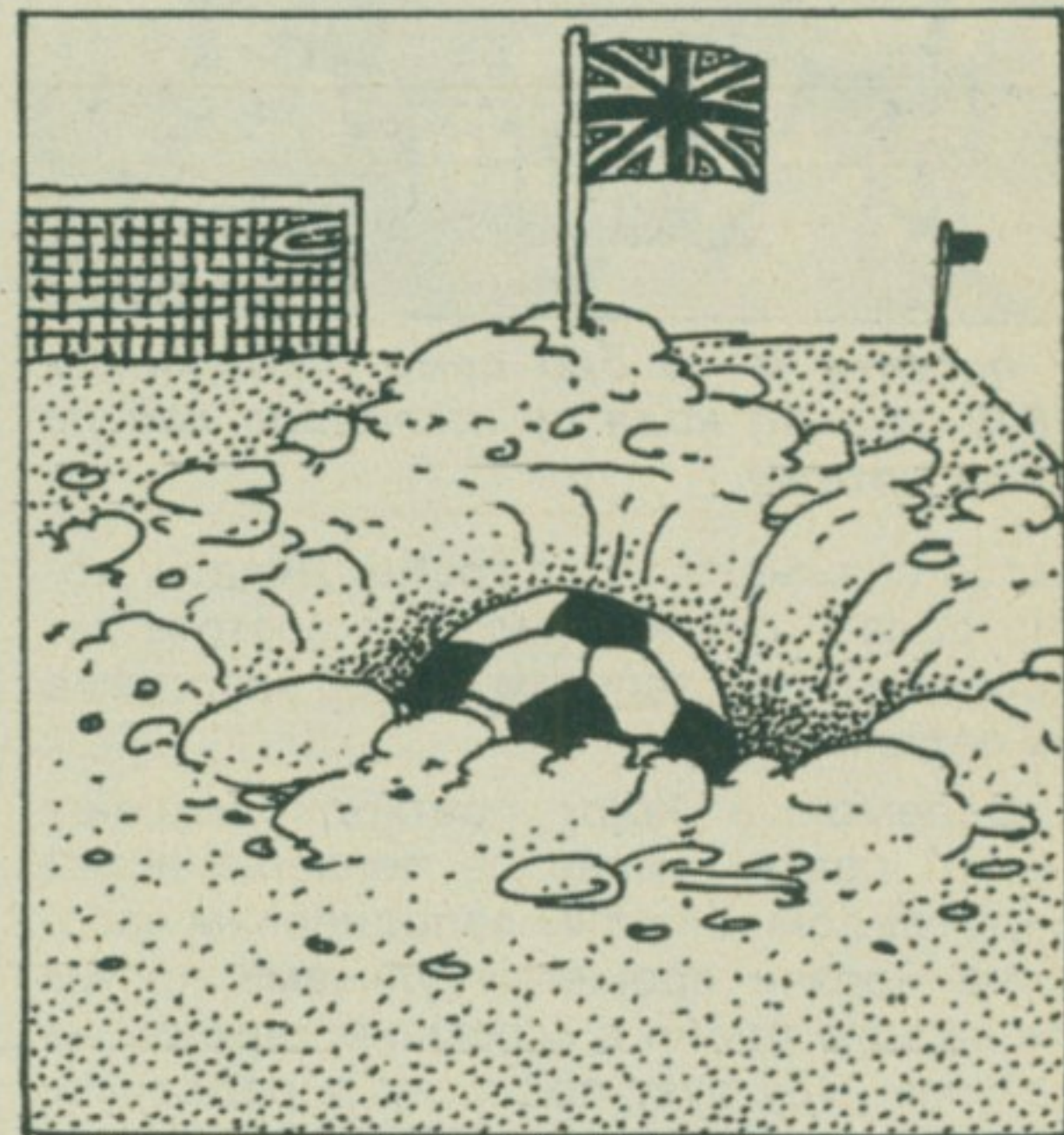
Жирафа није необична само по величини и изгледу, већ и по начину како спава. По томе подсећа на коња јер спава и сања стојећи, при чему се уопште не умара. Леже врло ретко, најчешће кад носи младунче. Готово да нема непријатеља, али ударцем задње ноге може да убије чак и лава!

Југословен покопао британски фудбал

Да ли постоји репрезентација света у фудбалу и ко у њој игра?

ЗОРАН МАРЈАНОВИЋ
Стара Пазова

Иако се званично не такмичи, репрезентација света у фудбалу ипак постоји. То је тим најбољих или најпопуларнијих фудбалера из разних земаља који данас

најчешће игра поводом обележавања значајних датума из историје овог спорта, затим у част јубилеја неког фудбалског савеза или личности заслужне за развој фудбала. Ова екипа зналаца и звезда понекад игра и у добротворне сврхе или за популаризацију фудбалске игре. Наступ у екипи најбољих на свету је жеља сваког фудбалера, изузетна, незаборавна част. На сличан начин организују се и репрезентације континента, на пример Европе, Јужне Америке и слично. Некад је то радила искључиво FIFA, Светска федерација фудбалских савеза, односно UEFA, европска федерација. Међутим, већ дужи време тимове звезда окупљају богате компаније, новинске агенције, имућни појединци или добротворне организације, као што је UNICEF, Међународни дечији фонд Уједињених нација.

У репрезентацији света и у најбољем тиму Европе, у званичним и незваничним селекцијама, били су у више наврата и наши фудбалери: раније Беара, Вукас, Бошков, Чајковски, затим Шошкић и Џајић, а после њих Драган и Ненад Стојковић, Гудељ...

Неке игре наших фудбалера на оваквим утакмицама још се памте, иако је протекло доста година.

У Лондону је 21. октобра 1953. одиграна утакмица између енглеске репрезентације и екипе остатка континента. Од наших, у тиму Европе наступили су Беара, Чајковски и Вукас. Резултат је био 4:4. Била је то једна од незаборавних утакмица Владимира Беаре: својим одбранама задивио је енглеске фудбалске зналце и добио надимак Велики Владимир.

Две године касније на сличној утакмици прославио се Бернард Вукас. Играјући 10. августа 1955. у Белфасту против Велике Британије, Вукас је за Евро-

пу постигао три гола, хет-трик. Острвљани су поражени са 4:1, а новине су донеле велике наслове у стилу: „Југословен покопао британски фудбал!“

И мене не сметни с ума...

Недавно сам код другарице слушала плочу на којој песник Булат Окуцава уз гитару пева своје стихове. Нарочито ми се допала његова песма „Франсоа Вијон“. Молим те да је објавиш преведену.

ИВАНКА КЕЦМАНОВИЋ
Бањалука

Булат Шалвович Окуцава рођен је 1924. у Москви. Данас је један од најомиљенијих песника на свету, познат и по томе што сам пева своје баладе. У више наврата певао је и свирао у нашим градовима. Песму коју тражиш превео је Љубомир Симовић.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Франсоа Вијон

Док се земља врти још, док је сјајан сјај,
Господе, сваком што још нема дај:
Дај мудроме главу, страшљивцу пастува,
дај срећноме новца... И мене не сметни с ума.

Док се земља врти још, – Боже, твоја власти!
дај ономе што жуди власт да навлада се у сласт,
дарежљивом предах дај, бар до пада сунца,
дај Каину покајање... И мене не сметни с ума.

Уму твојме, Господе, верујем без краја,
ко што верује војник убијен да живи усред раја,
ко свако ухо што верује речима твојим силно,
ко што и сами верујемо, не знајући шта чинимо.

Господе мој боже, зеленооки мој!
Док се земља врти још, а чудно то и њој,
док јој траје времена, док је огња пуна,
дај ти сваком понешто... И мене не сметни с ума.

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Ана Пејић, Блажујски друм 42 б, 71210 Илиџа – 11 година, воли хеви метал музику и спорт.
Наташа Пејић, Блажујски друм 42б, 71210 Илиџа – 10 година, воли музику, сакупља постере, значке и оловке.

Инес Савић, Бедем б.б., 55400 Нова Градишка – 10 година, сакупља сличице и чланке о глумцима и певачима.

Бобан Стоиљковић, Маршала Тита 39, 38260 Косовска Каменица – 11 година, воли забавну музику и спорт, сакупља постере.

Наташа Јајић, Браће Јовановић 21, 54207 Тења – 14 година, сакупља постере.

Милијана Келеч, Партизанска 35, 70270 Шипово – 12 година, сакупља значке, салвете и постере.

Тина Беденик, Госпосветска 27, 62000 Марибор – сакупља украсне коверте и разгледнице, жели да се дописује са младима од 10 до 14 година.

Санела Бајрић, Јоакима Раковца 10б, 51470 Умаг – жели да размењује салвете, марке и постере.

Марија Иванова, Булевар Едварда Кардеља 9/13, 92420 Радовиш – 11 година, сакупља салвете и значке.

РЕШЕЊА:

1. ...ТРЕСНИ ИНСЕРТ!
2. НОСИТИ ИТИСОН.
3. ЕРО, МАГЛОВИТА ТИ ВОЛГА, МОРЕ!
4. ИМАЈУ АРАПИ И ПАРА У ЈАМИ.
5. ОН: „ЗАР ОПАДА НИВО НОВИНА?“ – „ДА, ПОРАЗНО!“
6. МИЛА ЖЕНО, ТЕЛИ МИ ДРОГЕ... НЕ СМЕЈЕМ СЕ, НЕ ГОРДИМ И ЛЕТО НЕ ЖАЛИМ.

ЕНИГМАТИКЕ

РЕШЕЊА

УКРШТЕНЕ РЕЧИ: ЗР, предмет, лидо, лептири, Авр, Геј, окан, т, о, уквасити, испати, бастард, ол, дроб, рат, со, Шикоку, Сахаров, прокопи.

ДОПУНИТЕ ЦРТЕЖ: 1-а; 2-б

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Минових

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кеџић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански факс 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 48,00 динара, тромесечна 144,00 динара, полугодишња 288,00 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 96,00 динара, тромесечна 288,00 динара, полугодишња 576,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	50.–
СР НЕМАЧКА	DEM	83.–
ШВЕДСКА	SEK	297.–
ФРАНЦУСКА	FRF	276.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	71.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика“ код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала „ИНВЕСТБАНКА“ – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

* ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ
НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

Пише:
Елизабета
Лукић-Зељуг

ШКОРПИОН – ШКОРПИОН

Занимљива, узбудљива веза. Лако се упознају и лудо заљубе једно у друго. Њихов љути непријатељ је љубомора и склоност према опасностима, као и потреба за проверавањем својих заводничких могућности. Ако ове препреке превазиђу, биће дуго, дуго срећни.

ШКОРПИОН – СТРЕЛАЦ

Необична и узбудљива веза за обоје. Треба им времена да схвате шта жели оно друго, а онда почиње забава и најлуђе комбинације у којима бескрајно уживају. Међутим, Шкорпион убрзо постаје љубоморан, а Стрелац не подноси контролу и не воли да се правда.

ШКОРПИОН – ЈАРАЦ

Ова веза је често на граници љубави и пријатељства. Шкорпион воли опасности.

ШКОРПИОН СА ДВА ЛИЦА И...

Како се слажете са симпатијом?

Јарац се противи несмотреним играма, воли да све буде у дозвољеним границама, избегава да се игра „ватром“.

ШКОРПИОН – ВОДОЛИЈА

Ни сами не схватају шта их привлачи, али ипак не могу једно без другог. Љубоморни су, често се свађају, али опраштају. Обоје желе да буду први и најбољи. Идеални су партнери за учење и истраживање.

ШКОРПИОН – РИБЕ

Ово је често романтична веза. Боље када је мушкарац Шкорпион јер дама у знаку Риба је нежна и надахнута снагом Шкорпиона. Њихова веза је чаробна, обома делује нестварно, све до тренутка док Шкорпион не почне да показује друго лице које нежној Риби може да изгледа грубо и непријатно. Она је навикла да се жртвује, па није искључено да ће тако и сачувати везу.

СТРЕЛАЦ – СТРЕЛАЦ

Обоје су авантуристи, тврдоглави, површни, воле исте ствари, а када се посвађају то треба видети. Ниједно неће да попусти, па због ситуација могу да доведу своју везу у озбиљну кризу. Нежно се воле и једно другом чине ситне радости.

СТРЕЛАЦ – ЈАРАЦ

Ово је врло ретка младалачка веза. Немају ништа заједничко, тешко могу да се заљубе једно у друго. Могу лепо да се друже, помажу једно другом, али праве љубави нема. У старијем добу могу некако да се сложе.

СТРЕЛАЦ – РИБЕ

Имају чудну везу, потпуно су различити. Воле се, заправо, као пријатељи, нежни су једно према другом а само ретко заискри права топлина коју обоје желе, а немају је.

...СТРЕЛАЦ АВАНТУРИСТА

Риба понекад пати јер не може да докучи како да освоји Стрелца. Ретко кад остваре

дугу везу. Стрелац жели авантуре, а Риба романтику и лепе приче.

СТРЕЛАЦ – ВОДОЛИЈА

Стално трагају за новим узбуђењима. Радо се виђају с пријатељима, ретко осете потребу да буду сами и уживају у сањарењу. Обожавају једно друго, причају како су лудо заљубљени, заклињу се на вечну љубав, али ретко остану заједно.

Илустровала: Драгана Јовчић

BATMAN

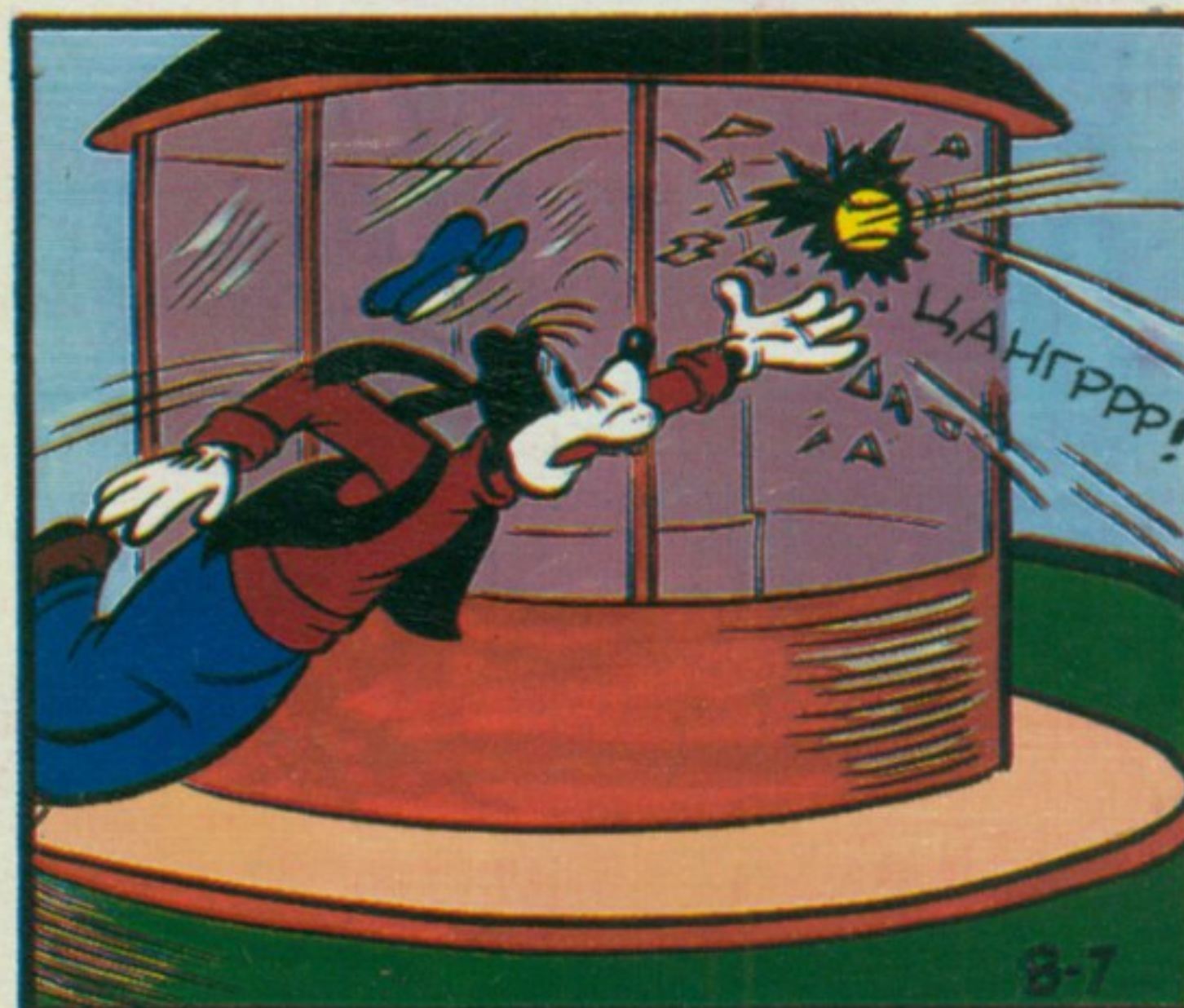
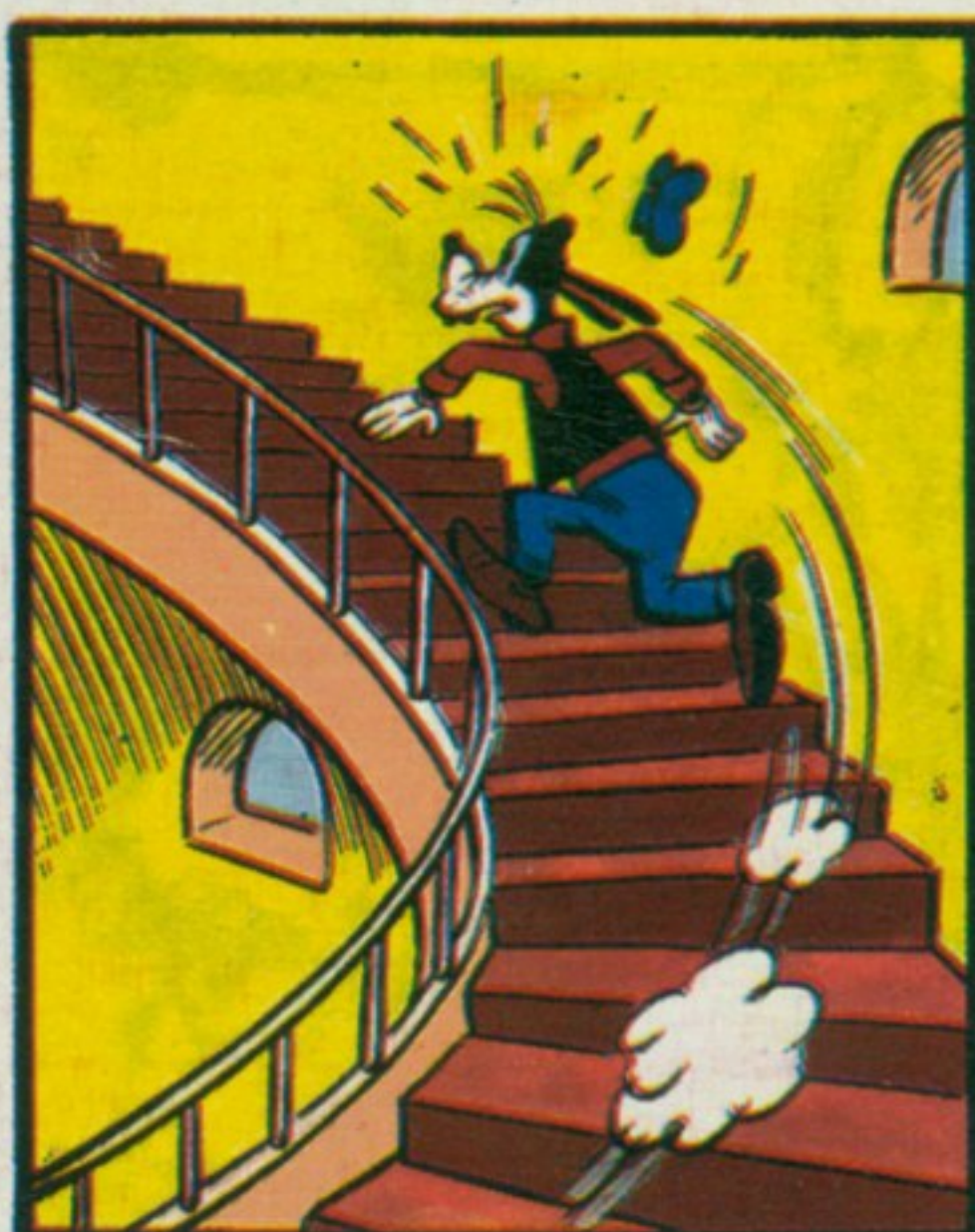
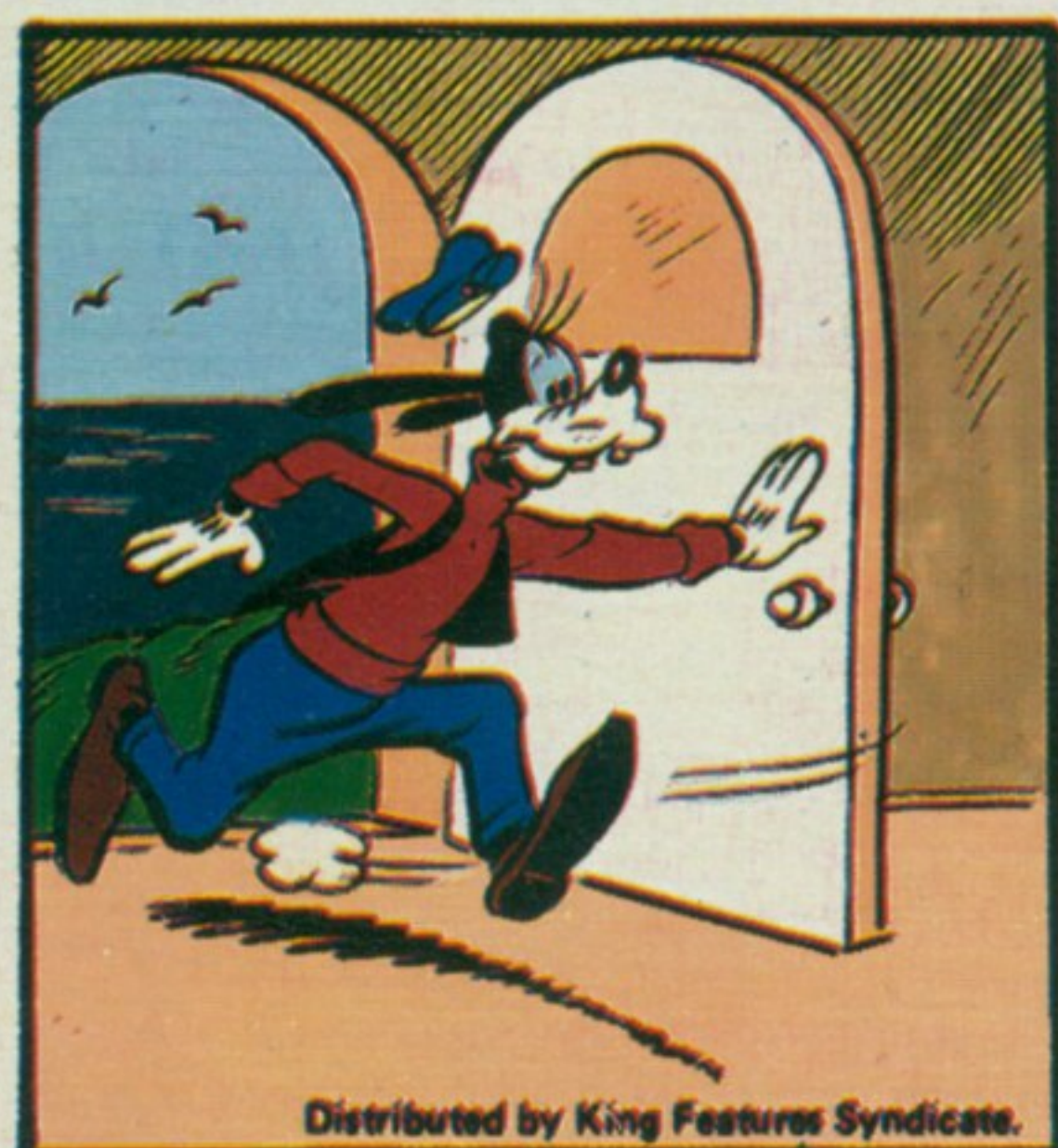
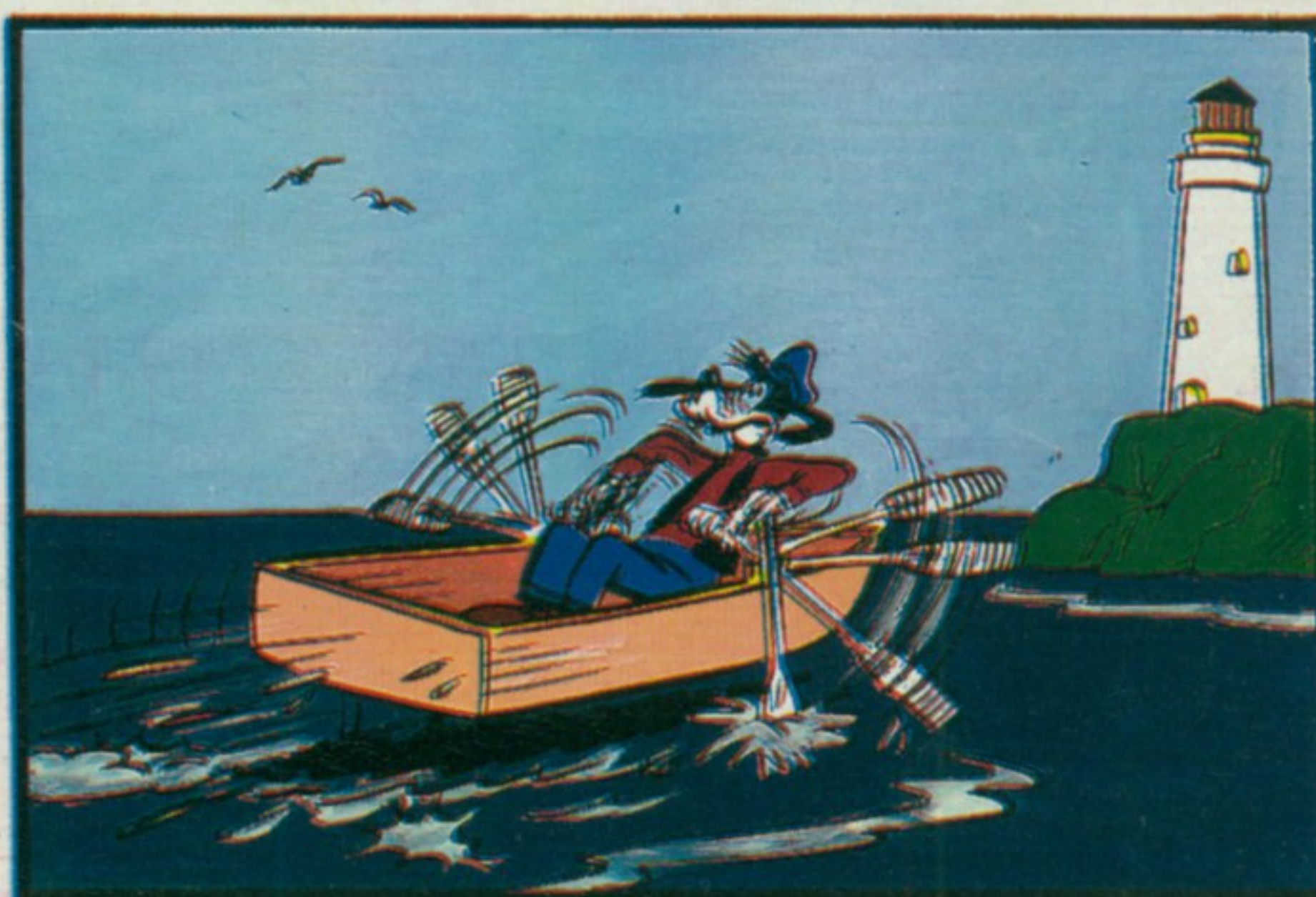
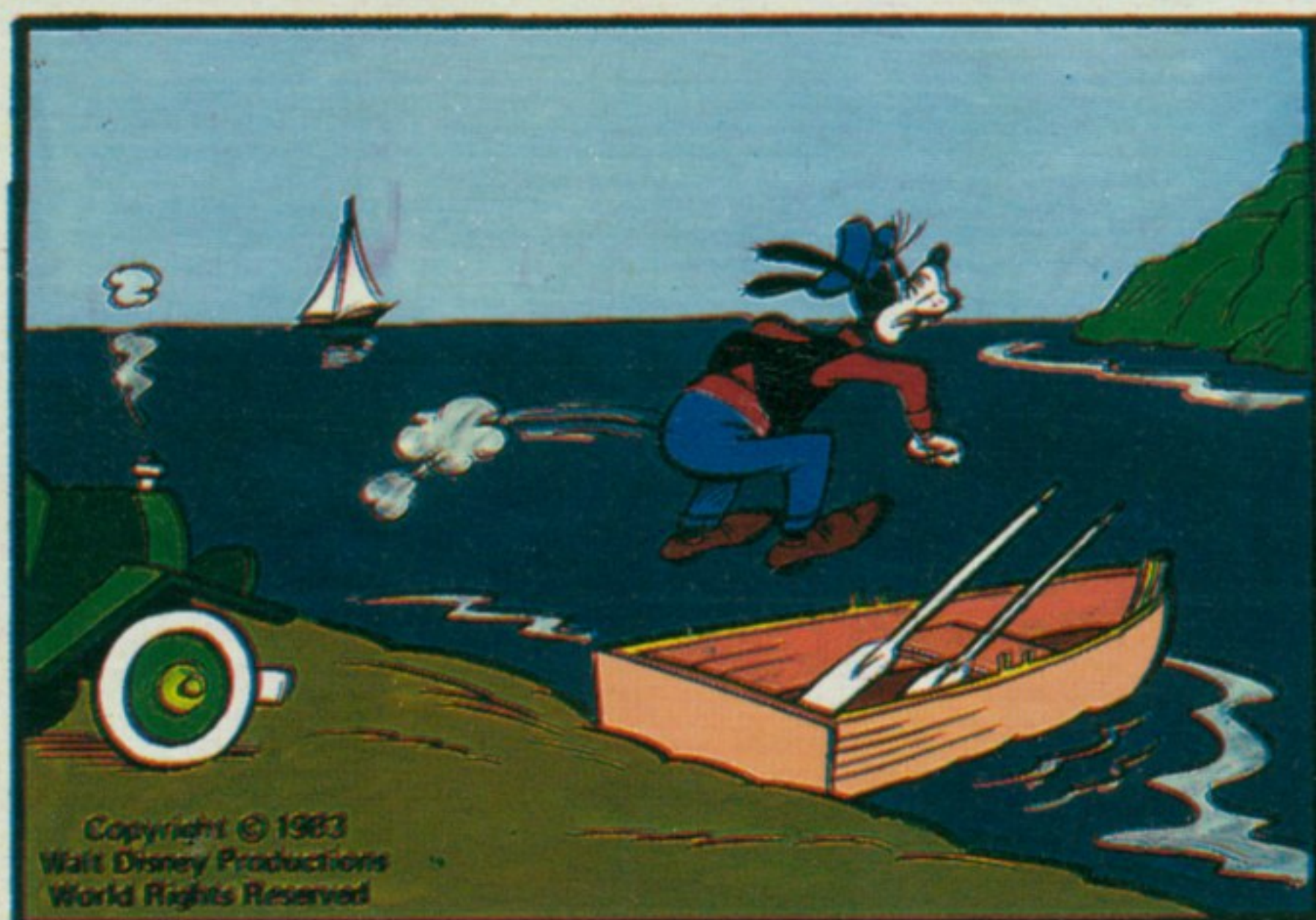
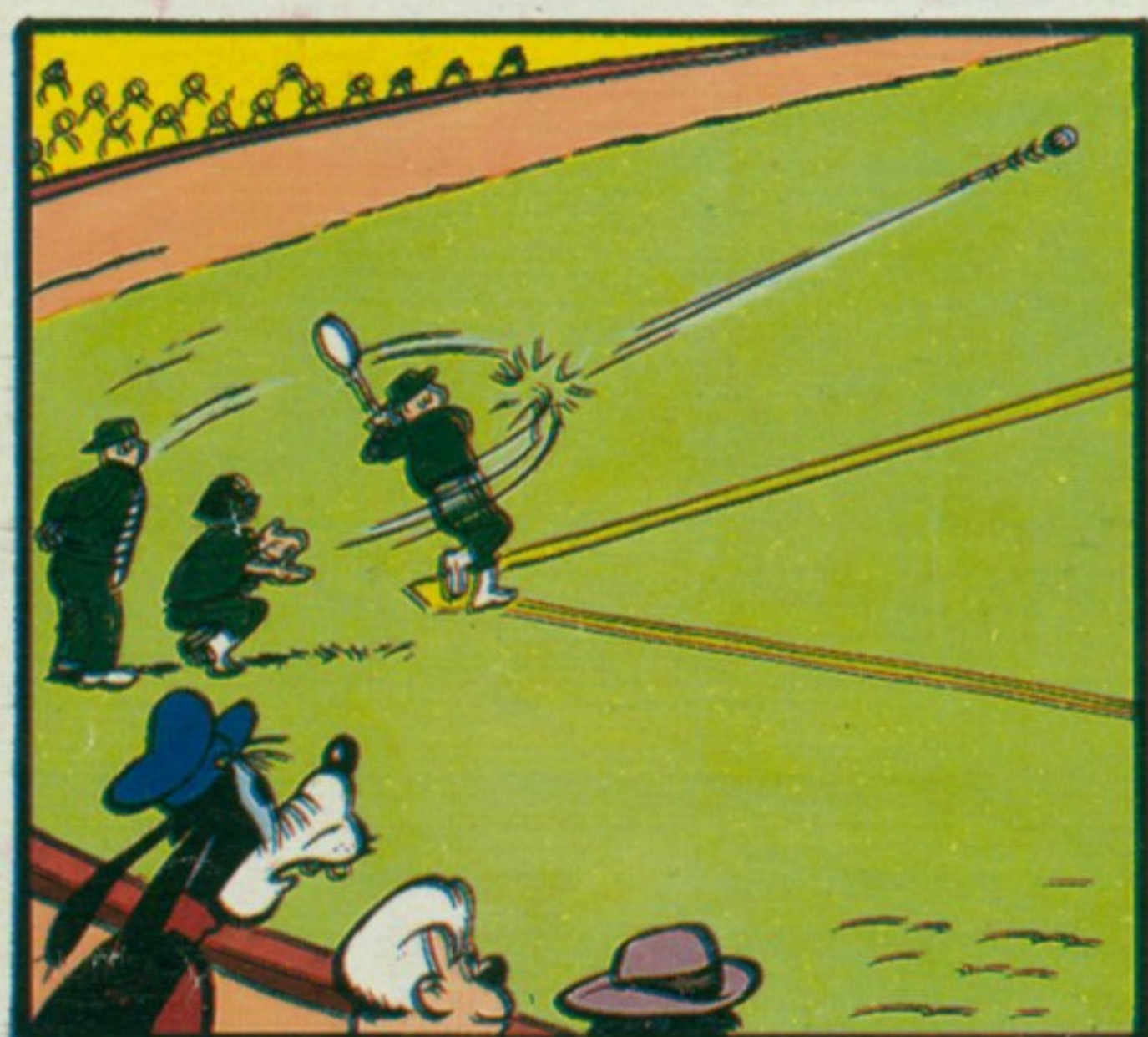
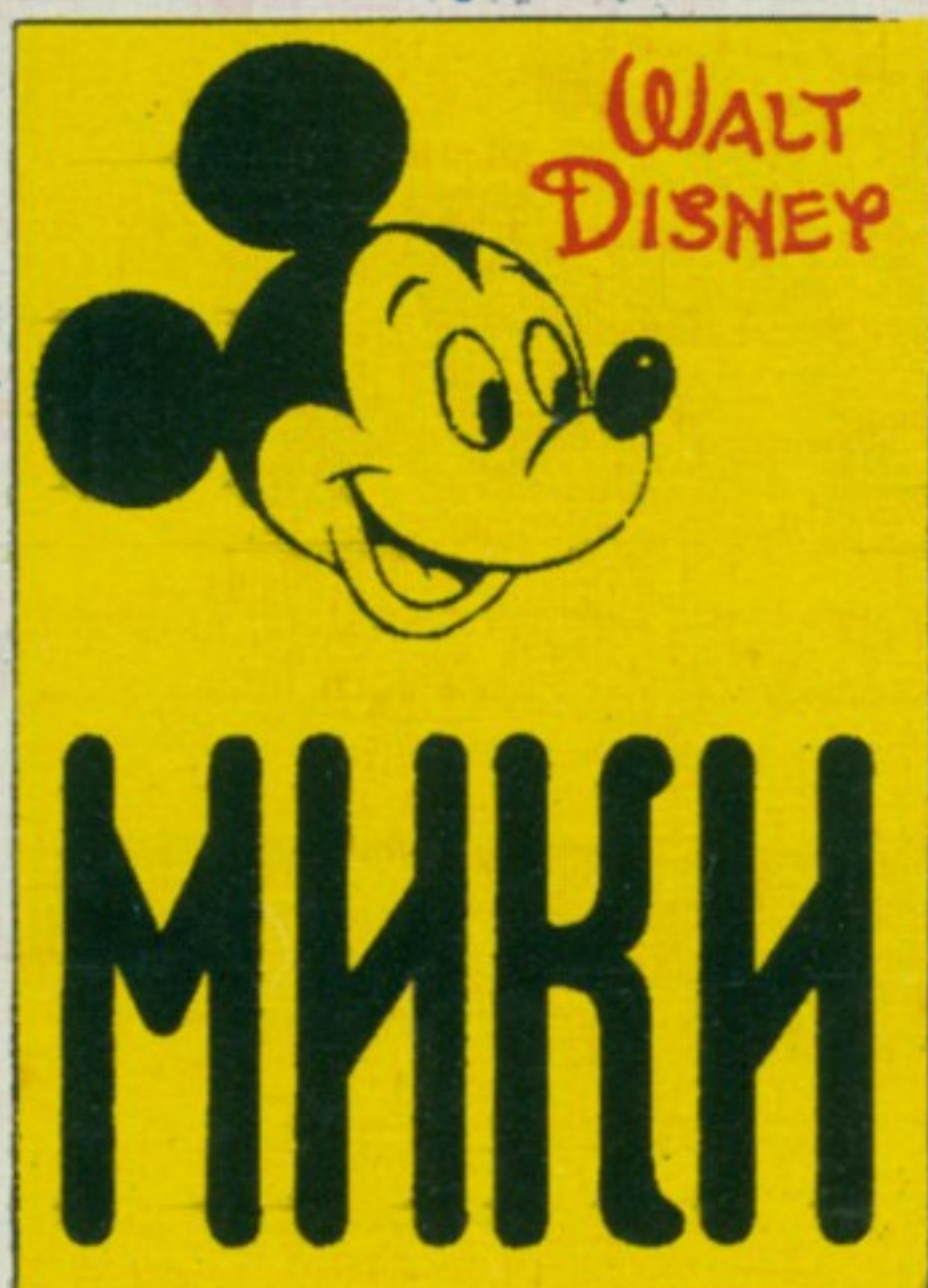
WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

Distributed by King Features Syndicate.

8-7